

การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Enhancement in Competitive Advantage of Faculty of Mass Communication
Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

ฉันทนา ปาปัดถา

อรรถการ สัตยพานิชย์

กชพรรณ กระตุฤกษ์

นภาพร ภูเพ็ชร

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
Enhancement in Competitive Advantage of Faculty of Mass Communication
Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อเรื่อง : การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ผู้วิจัย : ฉันทนา ปาปัดถา
อรรถการ สัตยพานิชย์
กชพรรณ กระตุกฤษ์
นภาพร ภูเพ็ชร์

พ.ศ. : 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขัน 2) สังเคราะห์ตัวชี้วัดความสำเร็จจากปัจจัยภายใน 3) ระดับความสามารถในการแข่งขัน และ 4) พัฒนากลยุทธ์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยใช้การสัมภาษณ์ 71 คน สัมภาษณ์เชิงลึก 400 คน ผลการวิจัยพบว่า (1) กลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการศึกษา ด้านบุคลากร ด้านสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ และด้านภาพลักษณ์และเครือข่ายศิษย์เก่า (2) ระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านการจัดการศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านภาพลักษณ์และเครือข่ายศิษย์เก่า ส่วนด้านสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

Title : Enhancement in Competitive Advantage of Faculty of Mass
Communication Technology, Rajamangala University of Technology
Phra Nakhon

Authors : Chantana Papattha
Artakarn Suttayapanich
Kotchaphan katuroek
Napaporn Phuphet

Year : 2016

Abstract

The objectives of this study were 1) to analyze the capability contributing to the competitive advantage, 2) to synthesize the key performance indicator from the internal factors, 3) to examine the level of competitive capability and, 4) to develop the strategy to enhance the capability of competitive advantage in the faculty of Mass Communication Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon. The samples used in the study included 71 interviewed stakeholders in the university and 400 survey participants. The findings pointed out as follows: (1) the strategy to enhance the competitive advantage were defined in five aspects: curriculum, educational management, personnel, learning environment, and image and alumni association, (2) the level of competitive advantage was rated high in the following order: personnel, educational management, curriculum, and image and alumni association. The learning environment was also in high level.

Keywords: Enhancement in Competitive Advantage

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัย เรื่อง การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยี
สื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงิน
รายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร การดำเนินการ
วิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลต่างๆ เป็นอย่างดี

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ให้การสนับสนุนทุนวิจัย
ขอบคุณบุคลากรของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานวิจัย และ
ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder) กับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้แก่
ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้บริหารคณะ คณาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน นักศึกษาปัจจุบัน ศิษย์เก่า
สถานประกอบการ ผู้ปกครองนักศึกษา และประชาชนรอบมหาวิทยาลัยฯ ที่ให้ความร่วมมือในการให้
ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ จึงส่งผลให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คณะผู้วิจัยหวังว่าผลงานวิจัยนี้จะสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อพัฒนากลยุทธ์เพื่อการ
บริหารงานคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้อย่างมี
ประสิทธิภาพมากขึ้น

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	6
1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการเพิ่มขีดความสามารถ	11
2.2 การวิเคราะห์ขีดความสามารถในการแข่งขัน	16
2.3 ความเป็นอิสระของมหาวิทยาลัยไทย	20
2.4 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	28
2.5 ตัวชี้วัดความสำเร็จ	29
2.6 ข้อมูลเกี่ยวกับคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	32
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
3.1 ระเบียบการวิจัย	39
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	40
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
3.5 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	44
4.1 วิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	44
4.2 ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะ เทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	49
4.3 สังเคราะห์ตัวชี้วัดความสำเร็จจากปัจจัยภายใน ในการเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลพระนคร	51
4.4 ระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในมุมมองของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย	54
4.5 การพัฒนากลยุทธ์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะ เทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	60
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	67
5.1 สรุปผลการวิจัย	67
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	71
5.3 ข้อเสนอแนะ	72
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	78
ประวัติผู้วิจัย	85

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	จำนวนหลักสูตรของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	35
4.1	ระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ภาพรวม	55
4.2	ระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านหลักสูตร	55
4.3	ระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการจัดการศึกษา	56
4.4	ระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านบุคลากร	57
4.5	ระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้	58
4.6	ระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านชื่อเสียงและเครือข่ายศิษย์เก่า	59
4.7	การวิเคราะห์ SWOT สำหรับพัฒนากลยุทธ์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	60
4.8	การทบทวนและปรับ TOWS Matrix เพื่อพัฒนากลยุทธ์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	61
4.9	กลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	63

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดการวิจัย	7
2.1	ระดับการเพิ่มขีดความสามารถ	14
2.2	ขอบข่ายการเพิ่มขีดความสามารถ	15
2.3	การประยุกต์ใช้ TOWS Matrix	20
4.1	การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	47
4.2	ตัวชี้วัดการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันจากจุดเด่น คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	51
4.3	ตัวชี้วัดการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันจากจุดที่ควรพัฒนา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	53

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสถานการณ์โลกในปัจจุบัน ประชาคมโลกประสบปัญหาวิกฤตในหลายๆ ด้าน จากจำนวนประชากร ความต้องการปัจจัยที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นจึงต้องมีการปรับตัวเพื่อเตรียมรับการเปลี่ยนแปลง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551: 2-29) นอกจากนี้ ปัจจัยที่เกิดขึ้นจากกระแสโลกาภิวัตน์อันเป็นผลที่เกิดขึ้นจากแรงผลักดันของการเมืองภายนอกประเทศ ส่งผลให้เกิดการเปิดเสรีทางการค้า (Free Trade Organization: FTA) และทำให้เกิดการแข่งขันทางการค้าทุกด้าน ไม่เว้นแม้กระทั่งในวงการการศึกษา ที่ทำให้การศึกษามีการแข่งขันอย่างเสรี เกิดการศึกษาไร้พรมแดน มีการลงทุนในธุรกิจการศึกษามากขึ้น ปัจจุบันจะเห็นได้ว่ามีสถาบันการศึกษาต่างประเทศเข้ามาขยายเครือข่ายและให้บริการ อีกทั้งยังมีการนำมาตรฐานระดับสากลเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการ ทำให้ธุรกิจการศึกษาในเมืองไทยมีการแข่งขันทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมากขึ้น ประกอบกับผลกระทบจากการปรับโครงสร้างของสถาบันอุดมศึกษาของไทย มีผลทำให้สถาบันการศึกษาทวีจำนวนเพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างรวดเร็ว ปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยของรัฐทั้งหมด 78 แห่ง เอกชน 63 แห่ง วิทยาลัยชุมชน 18 แห่ง จนกล่าวได้ว่าตลาดการศึกษาตกเป็นของลูกค้ำ กล่าวคือ ผู้ปกครองนักเรียน และนักศึกษามีโอกาสเลือกมากขึ้น และจากการหลั่งไหลของข้อมูลข่าวสารที่แพร่หลายทั่วไป ทำให้ลูกค้ำมีความรู้ที่เท่าทันโลกและวิทยาการต่างๆ ที่ทันสมัย สิ่งเหล่านี้มีผลทำให้กลุ่มเป้าหมายมีแนวโน้มที่จะเลือกสิ่งที่ดีและตรงตามความต้องการของตนมากที่สุด ทำให้เกิดการแข่งขันในสถาบันอุดมศึกษาไทยมากยิ่งขึ้น เพื่อแย่งชิงให้ลูกค้ำเข้ามาศึกษาเล่าเรียนและใช้บริการในสถาบัน เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาของไทยมีสินค้าและบริการที่ใกล้เคียงกัน จึงต้องมีการแข่งขันกันด้วยการเน้นจุดยืนและสร้างจุดเด่น ด้วยการสร้างคุณภาพทางวิชาการและการศึกษา การสร้างนวัตกรรมการศึกษา รวมทั้งการปรับเปลี่ยนบทบาท และพัฒนาวิชาการให้ก้าวไปสู่สากลหรือมีความเป็นนานาชาติมากขึ้น ซึ่งผลพวงของกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้เกิดผลกระทบที่สำคัญต่อสถาบันอุดมศึกษาไทย 2 ด้าน คือ เกิดการแข่งขันเสรี และสังคมการเรียนรู้/ระบบเศรษฐกิจบนฐานความรู้ (Knowledge-Based Society/ Knowledge-based Economy) ที่มีผลทำให้สถาบันอุดมศึกษาต้องปรับเปลี่ยนบทบาทและกระบวนการบริหารจัดการ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันรองรับการเปลี่ยนแปลงให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างเข้มแข็งและเปี่ยมไปด้วยศักยภาพในยุคโลกไร้พรมแดนนี้ และเมื่อสภาพสังคมเศรษฐกิจของโลกได้มีการเปลี่ยนแปลง อันเป็นผลมาจากปัจจัยภายนอกที่กระทบมาถึง จึงทำให้ทุกองค์กรต้องเผชิญกับ

ปัญหาความซับซ้อนในการทำงานกับการแข่งขันที่รุนแรง ความจำเป็นในการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (Competitive Advantage) ได้กลายเป็นภารกิจที่จำเป็นเร่งด่วนที่ต้องมีการให้น้ำหนักความสำคัญในทันที ทั้งนี้เพื่อให้สามารถรองรับการทำงานตามกลยุทธ์ที่จัดวางขึ้นมาใหม่ให้ได้ผลจริง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550: 8-13 – 8-14) ซึ่งการแข่งขันทางธุรกิจในปัจจุบันมีปัจจัยสำคัญ 2 ประการที่ช่วยให้ประสบผลสำเร็จ ได้แก่ 1) ความสามารถในการปรับตัว 2) ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ที่องค์กรจะตอบสนองความต้องการของลูกค้าและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (พิมลพรรณ เชื้อบางแก้ว, 2554: 153-154)

เมื่อปี พ.ศ. 2554 การศึกษาไทยอยู่ในภาวะวิกฤตด้านคุณภาพ จะเห็นได้จากตัวชี้วัดด้านการศึกษาและการสอบหลายครั้ง ที่สำคัญกว่าตัวชี้วัดคือ นักเรียนนักศึกษาไม่มีศักยภาพที่จะเรียนรู้ความเปลี่ยนแปลงของโลกและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (ประเสริฐ ผลิตการพิมพ์, 2554: 11) ซึ่ง อุดลย์ วิริเวชกุล กล่าวว่า ตัวบ่งชี้ความถดถอยของสถาบันอุดมศึกษา จากการที่สถาบันอุดมศึกษาแย่งกันผลิตบัณฑิตโดยไม่มีเป้าหมายตรงกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ซึ่งตัวบ่งชี้ความถดถอย ได้แก่ 1) บัณฑิตว่างงาน 2) เปิดสอนนอกสถานที่มากเกินไป 3) การจัดอันดับของสถาบันการศึกษาที่ต่ำลง และ 4) บัณฑิตได้งานทำไม่ตรงกับสาขาที่จบมา นอกจากนี้ยังได้เสนอแนวทางการแก้ปัญหาไว้ 3 ประเด็น ได้แก่ 1) บุคลากรสายผู้สอนหรืออาจารย์ต้องมีคุณภาพที่ดี 2) ต้องมีสวัสดิการที่ดี และ 3) ต้องมีวิธีการสอนที่ทันสมัย หมายถึง การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551: 2-65) ดังที่ อุดลย์ วิริเวชกุล กล่าวว่า การศึกษามีความสำคัญกับชีวิตของประชาชนในประเทศ เพราะมหาวิทยาลัยเป็นแหล่งความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆ ที่มหาวิทยาลัยได้ผลิตขึ้นมา มหาวิทยาลัยจึงเป็นแหล่งแสวงหาความรู้ของคนไทยในทุกวัย นอกจากนี้ยังเป็นแบบอย่างของสังคมอีกด้วย หากมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพก็จะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชากรในประเทศด้วย ในอนาคตจึงต้องเลือกเอาทั้งความรู้ ซึ่งเป็นอนาคตของประเทศ ปัญหาในสถาบันอุดมศึกษาไทยมีหลากหลายตามวัฒนธรรมที่มีมา ทั้งในด้านการบริหาร ระบบการจัดการ บุคลากร คุณภาพการศึกษา ซึ่งอาจสรุปปัญหาในสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ 1) คุณภาพอาจารย์ผู้สอน 2) คุณภาพของบุคลากรสายสนับสนุนและช่วยวิชาการ 3) นักเรียนมีปัญหา เพราะการลดการเกิดของประชากร และ 4) ทรัพยากรในมหาวิทยาลัยไม่เพียงพอ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551: 2-64)

การศึกษาได้อาศัยการประเมินเป็นกลไกสำคัญเพื่อพัฒนาการศึกษา โดยใช้การประเมินผลการศึกษาในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งการประเมินด้านการศึกษาต้องปรับให้เหมาะสมกับสภาพการณ์เพื่อให้เป็นกลไกสำคัญที่จะพัฒนาทุกภาคส่วนของการศึกษาได้อย่างแท้จริง ซึ่งการประเมินการศึกษาเป็นกระบวนการตัดสินคุณค่าในบริบทขอบข่ายทางการศึกษา (พิสนุ พงศ์ศรี, 2554: 1,6) การวางแผนการศึกษาที่สำคัญคือ การหาทางจัดการให้คนเกิดการพัฒนาและบรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ ซึ่งมีสิ่งบ่งชี้ที่ชัดเจน และจะทำให้สามารถพัฒนาไปในทิศทางที่พึงปรารถนา

และเจริญงอกงามอย่างเต็มศักยภาพ การใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการสร้างคนหรือพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ให้ได้ทรัพยากรบุคคลตรงตามความต้องการของสังคม การที่คนจะเกิดพัฒนาการจนบรรลุสิ่งที่พึงประสงค์ตามที่ตั้งไว้ นักการศึกษาจะต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับให้เหมาะสมที่เขาจะมีพัฒนาการไปในทิศทางที่ต้องการสามารถวัดและประเมินสิ่งที่พึงประสงค์ได้ (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 1, 6, 13) และการจัดการศึกษาจะต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ต้องการให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ เกิดความเป็นธรรม และเสมอภาคกับทุกคน (วิระยุทธ ชาตะกาญจน์, 2555: 28) การจัดการศึกษาหากเป็นไปตามเป้าหมายหรือเป็นไปตามที่มุ่งหวังไว้จะเรียกว่าเป็นการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งในอดีตของการจัดการศึกษาจะสนใจเพียงแค่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภายหลังจากนักศึกษามีความเห็นว่าการศึกษามีมากกว่านั้น และบ่งชี้ถึงการจัดการศึกษาที่ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวได้ด้วย โดยเปรียบเทียบการศึกษาเป็นกระบวนการผลิตอย่างหนึ่ง (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 8) ดังนั้น คุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา คือ ผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีความรู้ความสามารถ เจตคติ และทักษะต่างๆ ในแต่ละระดับ ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงศักยภาพและการพึ่งพาตัวเองของผู้สำเร็จการศึกษา (วิระยุทธ ชาตะกาญจน์, 2555: 55) นอกจากนี้คุณภาพการศึกษาคือคุณลักษณะของการจัดการศึกษาที่เป็นไปตามมาตรฐานของหลักสูตร ซึ่งก่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพ โดยพิจารณาจากตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานว่ามีความสอดคล้องกับที่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ต้องก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้มารับบริการ อันได้แก่ นักเรียนและผู้ปกครอง อีกทั้งยังเป็นการตอบสนองความต้องการของสังคมที่ต้องการผู้สำเร็จการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ

จรัส สุวรรณเวลา (2551: 45-46) กล่าวว่า การขยายตัวของระบบอุดมศึกษาไทยเกิดขึ้นเร็วแต่เกิดภายใต้ข้อจำกัดด้านต่างๆ เป็นอันมาก ประการแรก คือการลงทุนและค่าใช้จ่ายมหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทยได้รับงบประมาณอุดหนุนจากรัฐน้อยกว่ามหาวิทยาลัยในประเทศมาเลเซีย ราวหกเท่า และน้อยกว่ามหาวิทยาลัยในประเทศไต้หวันถึงสิบเท่า เมื่อเกิดมหาวิทยาลัยใหม่ เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏต่างๆ งบประมาณที่ได้รับอยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก ไม่สมฐานะความเป็นมหาวิทยาลัย ทำให้ไม่สามารถลงทุนพัฒนาวิชาการให้เข้มแข็งได้ หากจะหวังพึ่งค่าธรรมเนียมการศึกษาที่จัดเก็บจากโครงการพิเศษ เช่น การศึกษาสำหรับผู้ที่กำลังปฏิบัติงานอยู่ เช่น ครูและข้าราชการในส่วนภูมิภาคที่ขาดโอกาสทางการศึกษา บุคคลเหล่านี้ก็ได้รับเงินเดือนน้อยและมีเศรษฐกิจไม่ดี คงเก็บได้อย่างจำกัด ความพยายามและความตั้งใจที่จะพัฒนาให้เกิดคุณภาพ เกิดผลจริงได้ด้วยความยากลำบาก มหาวิทยาลัยเอกชนในระยะก่อนนี้ไม่ได้รับการสนับสนุนการเงินจากรัฐ คงอาศัยแต่รายได้ที่จัดเก็บจากค่าธรรมเนียมการศึกษา ซึ่งจัดเก็บได้เท่าที่สภาพเศรษฐกิจของผู้เรียนจะเอื้อให้เก็บได้ จึงต้องเน้นสาขาวิชาที่ลงทุนต่ำ มาในระยะหลังที่รัฐจัดเงินอุดหนุนเป็นเงินทุนการศึกษาหรือเงินกู้ยืมผ่านทางนิสิต

นักศึกษา โดยไม่จำกัดเฉพาะสถาบันของรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชนจึงสามารถอยู่รอดผ่านวิกฤตเศรษฐกิจมาได้ สำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ ความคล่องตัวในการบริหารจัดการและกฎเกณฑ์ที่ไม่เหมาะสมก็เป็นอุปสรรคที่สำคัญ ทำให้ต่อความสามารถที่จะปรับตัวและเผชิญกับผลกระทบของการขยายระบบ มหาวิทยาลัยหลายแห่งยังคงรักษาความดีไว้ได้ด้วยความเสียสละของบุคลากรภายใน และประเพณีที่สืบทอดต่อกันมาก แต่สภาพเช่นนี้ก็กำลังถดถอยลงอย่างรวดเร็ว

ด้วยการขยายตัวโดยเร็วภายใต้ข้อจำกัดหลายด้านเช่นนี้ การเรียนการสอนจึงมุ่งที่การถ่ายทอดความรู้และการบรรยายในห้องเรียนขนาดใหญ่ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตนักศึกษาลดลงโดยลำดับ ประกอบกับงบประมาณค่าใช้จ่ายที่ได้รับไม่เพิ่มขึ้นสมสัดส่วน และความล่าช้าในการบริหารงานบุคคล ทำให้ขาดแคลนอาจารย์ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ คุณภาพการศึกษาจึงถดถอย การกระจายตามสาขาวิชาก็เป็นปัญหา เนื่องจากมีการเปิดในสาขาวิชาที่ลงทุนน้อย ในสัดส่วนสูงกว่าสาขาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งสาขาที่ประยุกต์วิทยาศาสตร์ ซึ่งต้องลงทุนสูง ความขาดแคลนกำลังคนในหลายสาขาวิชาคงมีอยู่ ในขณะที่บัณฑิตในบางสาขาวิชาประสบภาวะว่างงาน ดังนั้น การขยายตัวของอุดมศึกษาเป็นสิ่งที่จำเป็น ด้วยเหตุจากการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ผลจากการขยายตัวนอกจากจะช่วยสร้างโอกาสความเจริญก้าวหน้าในการทำงานอาชีพและความเป็นอยู่ของแต่ละบุคคลแล้วยังเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ทำให้สังคมสามารถใช้ประโยชน์จากความเจริญก้าวหน้าในโลก และสามารถแข่งขันทางเศรษฐกิจได้ดียิ่งขึ้นตลอดจนสร้างความเสมอภาคในโอกาสสำหรับประชาชน ให้ได้ใช้สติปัญญาของตนอย่างเสรีและเต็มศักยภาพ ปัญหาที่ตามมาจากการขยายตัวในลักษณะที่สะเปะสะปะ ด้วยกระแสรยะสั้นและแรงผลักดันตามอิทธิพลทางการเมืองในแต่ละระยะโดยขาดการลงทุนและการดำเนินการอย่างเหมาะสม รวมทั้งการประเมินระบบและการปรับแก้ที่ไม่ทันกาลเช่นนี้ จึงปรากฏเป็นปัญหาทั้งด้านคุณภาพการศึกษา การกระจายทางภูมิศาสตร์ และการกระจายสาขาวิชา แม้ว่าความเสมอภาคในโอกาสจะดีขึ้น แต่ยังมีความเหลื่อมล้ำอยู่มาก (จรัส สุวรรณเวลา, 2551: 46-47)

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2559) ได้นำเสนอบทความออนไลน์เกี่ยวกับทิศทางการอุดมศึกษาไทย โดยได้นำเสนอผลการวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) เรื่อง ผลกระทบโลกาภิวัตน์ต่อการจัดการศึกษาไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า ซึ่งเป็นที่ปรึกษาโครงการวิจัยได้คาดการณ์แนวโน้มสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาไทยไว้หลายประการ อันจะเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นพื้นฐานแนวโน้มอนาคต เพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาไทยได้ อาทิ 1) สถาบันอุดมศึกษาแสวงหาเอกลักษณ์ด้านคุณภาพและความแตกต่าง สภาพการแข่งขันด้านการศึกษาที่รุนแรงขึ้น ในขณะที่สถาบันอุดมศึกษามีทรัพยากรที่จำกัด 2) สถาบันอุดมศึกษาจะเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย สภาพของความจำกัดทางทรัพยากร และการแข่งขันทางการศึกษาที่รุนแรง ประกอบกับความต้องการขยายตลาดทางการศึกษาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ให้มากขึ้น ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาต่างมุ่งสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายในหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ มากขึ้น 3) สถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทาง มีแนวโน้มว่าจะมี

บางมหาวิทยาลัยมุ่งจัดการศึกษาเฉพาะที่เป็นการลงลึกระดับเชี่ยวชาญ อันเป็นการพัฒนาการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพระดับสูง และเป็นการเพิ่มความสามารถแข่งขันให้มหาวิทยาลัย 4) สถาบันอุดมศึกษามุ่งผลิตผลงานวิจัย จากสภาพการแข่งขันของสถาบันอุดมศึกษาที่รุนแรงขึ้น ส่งผลให้มหาวิทยาลัยบางแห่งอาจปรับยุทธศาสตร์ไปสู่ทิศการมุ่งผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ โดยสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆ รวมถึงการบุกเบิกการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ จนเป็นที่รู้จักและยอมรับจากนักศึกษาทั่วโลก 5) สถาบันอุดมศึกษาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เนื่องจากความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้การเรียนแบบ e-education หรือ e-learning เป็นที่นิยมมากขึ้นในอนาคตจะมีการวิจัยและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน เนื้อหาหลักสูตรบนฐานอิเล็กทรอนิกส์มีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 6) สถาบันอุดมศึกษาที่ใช้หลักสูตรต้นแบบจากต่างประเทศ การขยายตัวด้านการลงทุนทางการศึกษาที่แข่งขันมากขึ้น 7) สถาบันอุดมศึกษาไทยยังไม่สามารถขยายตลาดการศึกษาไปยังต่างประเทศ การเปิดเสรีทางการศึกษา เป็นช่องทางให้เกิดการขยายสาขาวิชาที่ไทยแกร่งหรือมีความพร้อมไปสู่ต่างประเทศได้ แต่ต้องยอมรับว่าการเปิดเสรีทางการศึกษาของไทยยังไม่มีความพร้อมเพียงพอ 8) สถาบันอุดมศึกษาที่แข่งขันไม่ได้ต้องปิดตัวหรือควมรวมกิจการ การแข่งขันด้านการศึกษาไม่ถูกจำกัดอยู่ในขอบเขตพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งอีกต่อไป แต่จะขยายสู่การแข่งขันระดับภูมิภาคและระดับโลกมากขึ้น ส่งผลให้การแข่งขันการศึกษาจะทวีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง สถาบันอุดมศึกษาไทยจึงต้องเร่งพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อดึงดูดผู้เรียน และ 9) สถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งเชิงพาณิชย์มากขึ้น การแข่งขันด้านการศึกษาที่รุนแรงขึ้น ประกอบกับการเปลี่ยนสถานะสู่การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับ ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องพึ่งตัวเองมากขึ้น ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาไทยในปัจจุบันและในอนาคต คงไม่สามารถดำเนินกิจการได้ตามอำเภอใจดังเช่นที่ผ่านมา เนื่องจากแรงกดดันของกระแสโลกาภิวัตน์ ที่ได้้นำการเปิดเสรีด้านการศึกษาและการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจสังคมเข้าสู่ประเทศไทย ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องดำเนินกิจการโดยที่คำนึงถึงความอยู่รอด แต่ในขณะเดียวกันต้องไม่ละทิ้งเจตนารมณ์ของการเป็นสถาบันที่ผลิตบุคลากรให้มีคุณภาพ ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ในบทบาทการทำงานในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งจะต้องเผชิญกับสิ่งต่างๆ มากมายที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ทำให้คณะผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อหากกลยุทธ์ในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาศักยภาพของคณะฯ ให้สามารถแข่งขันกับองค์กรภายนอกที่มีการแข่งขันสูง อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงตามสภาพเศรษฐกิจและสังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ส่งผลให้สถานศึกษาต่างๆ ต้องมีความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างรู้เท่าทัน

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1.2.2 เพื่อสังเคราะห์ตัวชี้วัดความสำเร็จจากปัจจัยภายใน ในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.2.3 เพื่อศึกษาระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1.2.4 เพื่อพัฒนากลยุทธ์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 ด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาด้านเนื้อหา ประกอบด้วย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1.3.2 ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวนออกเป็น 2 ประเภทตามกระบวนการวิจัย ดังนี้

2.1) การวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 400 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

ก. ภายใน จำนวน 200 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาปัจจุบัน

ข. ภายนอก จำนวน 200 คน ประกอบด้วย ศิษย์เก่า ผู้ปกครอง และสถานประกอบการ

2.2) การวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 71 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

ก. ภายใน ได้แก่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยฯ ผู้บริหารคณะฯ บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษาปัจจุบัน จำนวน 32 คน

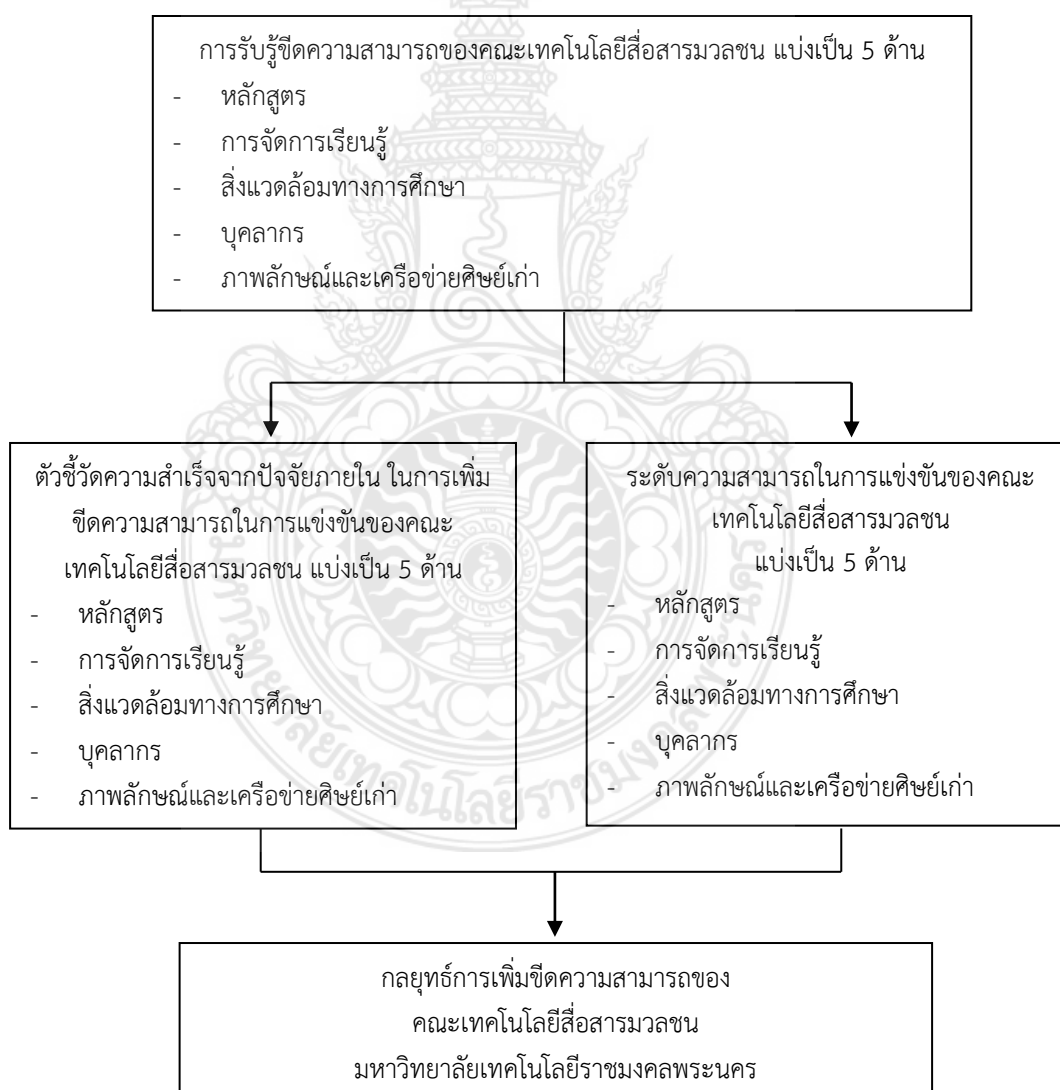
ข. ภายนอก ได้แก่ ศิษย์เก่า สถานประกอบการ ผู้ปกครองนักศึกษา และประชาชนรอบมหาวิทยาลัยฯ จำนวน 39 คน

1.3.3 ด้านเวลา

ใช้เวลาในการดำเนินการวิจัย 1 ปี (12 เดือน)

โดยดำเนินการระหว่าง ตุลาคม 2559 – กันยายน 2560

1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 การเพิ่มขีดความสามารถ หมายถึง กระบวนการที่ทำให้ บุคคล องค์กร และสถาบัน พัฒนาความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ และแก้ปัญหา รวมทั้งดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ เป็นกระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะและความเข้มแข็งให้แก่บุคลากรและองค์กรที่ปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

1) ขีดความสามารถระดับบุคคล หมายถึง ศักยภาพในการทำงานและความพร้อมในด้านต่างๆ ของบุคลากรทุกคนในคณะเทคโนโลยีสารสนเทศฯ ได้แก่ บุคลากรสายวิชาการ และบุคลากรสายสนับสนุน

2) ขีดความสามารถระดับหน่วยงาน หมายถึง ศักยภาพและความพร้อมของหน่วยงานย่อยในคณะเทคโนโลยีสารสนเทศฯ ได้แก่ ฝ่ายวิชาการและวิจัย ฝ่ายบริหาร ฝ่ายวางแผน ฝ่ายกิจการนักศึกษา

3) ขีดความสามารถระดับภาพรวมองค์กร หมายถึง ศักยภาพและความพร้อมของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศฯ ในเรื่องของหลักสูตร บุคลากร

1.5.2 ความสามารถในการแข่งขัน หมายถึง ขีดความสามารถ และผลการดำเนินงานของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศฯ ในแง่ของการบริหาร การจัดการศึกษา การวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม

1.5.3 การบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษา หมายถึง ความพร้อมขององค์กรในด้านต่างๆ ในการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษานั้น เช่น ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ และด้านบุคลากร เป็นต้น

1.5.4 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศฯ หมายถึง คณะในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อขยายโอกาสทางการศึกษา พัฒนาศักยภาพกำลังคนให้สอดคล้อง และตอบสนองนโยบายการปฏิรูปการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สร้างงานวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนบริการวิชาการตามความต้องการของชุมชน ประเทศ และสังคม โดยมีวิสัยทัศน์ คือ ผลิตนักสื่อสารมวลชนมืออาชีพเทคโนโลยีสารสนเทศฯ

1.5.5 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคณะเทคโนโลยีสารสนเทศฯ ได้แก่ ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้บริหารของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศฯ บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน นักศึกษาปัจจุบัน ศิษย์เก่า สถานประกอบการ ผู้ปกครองนักศึกษา และประชาชนรอบมหาวิทยาลัยฯ

1.5.6 การรับรู้ความสามารถ หมายถึง การตัดสินใจความสามารถของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ในการดำเนินการด้านต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ประกอบด้วย ด้านบริหารจัดการ ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณ

1) ด้านหลักสูตร หมายถึง หลักสูตรที่คณะฯ เปิดทำการสอน ประกอบด้วยหลักสูตร 2 ระดับ ได้แก่ ระดับปริญญาตรีหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต มี 3 สาขาวิชา ได้แก่ 1) สาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ 2) สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง 3) สาขาวิชาเทคโนโลยีมีเดีย และระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ได้แก่ สาขาวิชาการสื่อสารการตลาด

2) ด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง วิธีการและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ผ่านรายวิชาและกิจกรรมเสริมต่างๆ

3) ด้านสิ่งแวดล้อมทางการศึกษา หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนที่ครอบคลุมถึงการจัดอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อใช้ในการศึกษาและการทำงาน

4) ด้านบุคลากร หมายถึง ความสามารถและทักษะด้านต่างๆ ของบุคลากรสายวิชาการและบุคลากรสายสนับสนุนของคณะฯ ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ โดยในการศึกษาค้นคว้าจะเน้นขีดความสามารถในการแข่งขันของบุคลากรสายวิชาการ ได้แก่ อาจารย์ที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา

5) ด้านภาพลักษณ์ หมายถึง ความสามารถของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสังคมภายนอกรับรู้ และสะท้อนความคิดเห็นที่มีต่อคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

1.5.7 ตัวชี้วัดความสำเร็จ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ประเมินผลการดำเนินงานในด้านต่างๆ ซึ่งสามารถแสดงผลของการประเมินในรูปแบบข้อมูลเชิงประมาณ เพื่อสะท้อนประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

1.5.8 กลยุทธ์ หมายถึง แนวทาง กระบวนการ และวิธีการที่กำหนดไว้เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับการดำเนินงานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน โดยพัฒนามาจากการศึกษาข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แล้วนำมาวิเคราะห์ SWOT เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ก่อนนำมาสังเคราะห์เป็นกลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากกระบวนการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล ในขั้นตอนของการวิจัย

1.6.2 ได้กลยุทธ์สำหรับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่สามารถก้าวทันตามความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม

1.6.3 สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อการอ้างอิงในการศึกษาวิจัยต่อไป

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการเพิ่มขีดความสามารถ
- 2.2 การวิเคราะห์ขีดความสามารถในการแข่งขัน
- 2.3 ความเป็นอิสระของมหาวิทยาลัยไทย
- 2.4 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 2.5 ตัวชี้วัดความสำเร็จ
- 2.6 ข้อมูลเกี่ยวกับคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 แนวคิดการเพิ่มขีดความสามารถ

2.1.1 ความหมายของขีดความสามารถ (Competency)

วัฒนา พัฒนพงศ์ (2546: 84–85) ให้ความหมายขีดความสามารถ (Competency) หมายถึง ระดับของความสามารถในการปรับและใช้กระบวนทัศน์ (Paradigm) ทักษะ พฤติกรรม ความรู้ และทักษะ เพื่อการปฏิบัติงานให้เกิดคุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

อนันต์ชัย คงจันทร์ (2550: 42) กล่าวว่า Competency หมายถึง กลุ่มของความรู้ ความสามารถ คุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกัน และมีผลต่อการทำให้เกิดผลงานที่เป็นเลิศในแต่ละหน้าที่รับผิดชอบในองค์การ

เจษฎา นกน้อย (2554: 144) สรุปว่า Competency หมายถึง กลุ่มของคุณลักษณะใดๆ ที่อยู่ภายในตัวบุคคล อันมีผลต่อการแสดงออกในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานให้สำเร็จดีขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น และได้ตั้งมาตรฐานที่กำหนดไว้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2551) ให้นิยามว่าเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะอื่นๆ ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ส่วนหนึ่งประกอบขึ้นจากทักษะความรู้ ความสามารถ ทักษะ บุคลิกภาพ ค่านิยมของบุคคล หรือพฤติกรรมของผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานยอดเยี่ยมในงานหนึ่งๆ

วิจารณ์ พานิช (2555) กล่าวถึงการพัฒนาขีดความสามารถว่า หมายถึง กระบวนการที่ทำให้ บุคคล องค์กร สถาบัน และสังคมได้พัฒนาขีดความสามารถ (ทั้งโดยบุคคลหรือร่วมกัน) ในการปฏิบัติหน้าที่ที่จะแก้ปัญหา รวมทั้งกำหนดและดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2548: 10) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับขีดความสามารถ (Competency) ว่าหมายถึง กลุ่มของคุณลักษณะที่บุคคลพึงมีเพื่อที่จะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ บรรลุวิสัยทัศน์และพันธกิจที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และแรงจูงใจ (Motivation) ทั้งนี้ขีดความสามารถของบุคคลนั้นจะมีส่วนช่วยในการคาดการณ์ถึงผลการปฏิบัติงานของบุคคลในบทบาทและสถานการณ์ต่างๆ

2.1.2 องค์ประกอบของขีดความสามารถ

จากการศึกษาของแมคเคลแลนด์ (McClelland) ได้ให้แนวความคิดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับขีดความสามารถ (Competency) ว่าเป็นบุคลิกลักษณะของบุคคลที่ประกอบขึ้นด้วยองค์ประกอบที่มีความสำคัญ ได้แก่ (สุภิญญา รัชมีธรรมโชติ, 2549: 14 - 15)

- 1) ความรู้เฉพาะด้านของบุคคล (knowledge)
- 2) ทักษะ (Skill) เป็นสิ่งที่บุคคลกระทำได้ดีมีการฝึกปฏิบัติเป็นประจำจนเกิดความชำนาญ
- 3) บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล (Trait) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลผู้นั้น
- 4) แรงจูงใจหรือแรงขับภายใน (Motives) เป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่สิ่งที่เป็นเป้าหมาย

2.1.3 ความสำคัญของขีดความสามารถ

ในโลกการแข่งขันทางธุรกิจ มีนักวิจัยได้ทำการวิจัยแล้วพบว่าการพัฒนาคน คู่แข่งสามารถตามทันได้นั้นต้องใช้เวลา 7 ปี ในขณะที่เทคโนโลยีคู่แข่งสามารถใช้เวลาเพียง 1 ปี ก็สามารถตามทันได้ ดังนั้นขีดความสามารถ (Competency) จึงมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของพนักงานและองค์กร ดังนี้ (การบริการทรัพยากรมนุษย์เพื่อระบบราชการไทยใสสะอาด, 2549, ออนไลน์)

- 1) ช่วยให้การคัดเลือกบุคคลที่มีลักษณะดีทั้งความรู้ ทักษะ และความสามารถ ตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงานเพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จตามความต้องการขององค์กรอย่างแท้จริง
- 2) ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบระดับขีดความสามารถของตัวเองว่าอยู่ระดับใด และจะต้องพัฒนาในเรื่องใดช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น
- 3) ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาฝึกอบรมแก่พนักงานในองค์กร

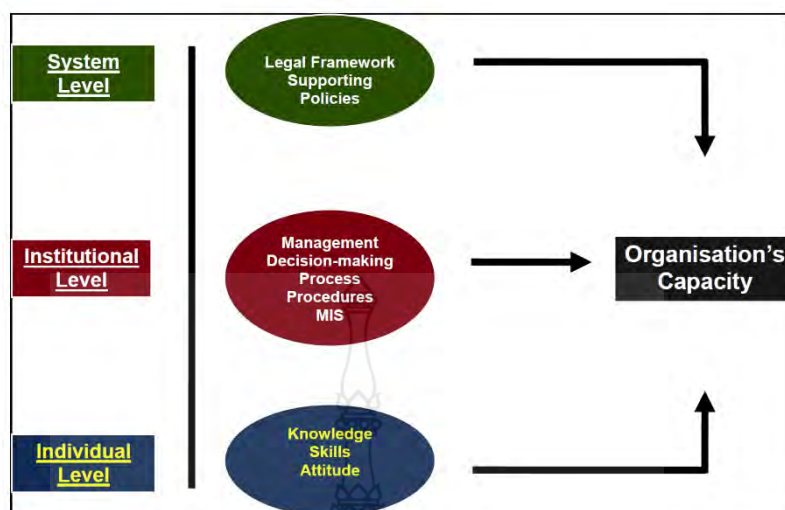
4) ช่วยสนับสนุนตัวชี้วัดหลักของผลงาน (KPIs) บรรลุเป้าหมาย เพราะขีดความสามารถ (Competency) จะเป็นตัวบ่งบอกให้ได้ว่าถ้าต้องการให้บรรลุเป้าหมายตาม KPIs แล้วจะต้องใช้ขีดความสามารถ (Competency) ตัวไหนบ้าง

5) ป้องกันไม่ให้ผลงานเกิดจากโชคชะตาเพียงอย่างเดียว เช่น ยอดขายของพนักงานเพิ่มสูงขึ้นกว่าเป้าที่กำหนดต่างๆ ที่พนักงานขายคนนั้นไม่ค่อยตั้งใจทำงานมากนัก แต่เนื่องจากความต้องการของตลาดสูง จึงทำให้ยอดขายเพิ่มขึ้นเองโดยไม่ต้องลงแรงอะไรมาก แต่ถ้ามีการวัดทัศนคติ ค่านิยม และความเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเอง (Self-concepts) เป็นสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็นขีดความสามารถ (Competency) แล้ว จะทำให้สามารถตรวจสอบได้ว่าพนักงานคนนั้นประสบความสำเร็จ เพราะโชคช่วยหรือด้วยขีดความสามารถของเขาเอง

6) ช่วยให้เกิดการหล่อหลอมไปสู่ขีดความสามารถขององค์การที่ดีขึ้น เพราะถ้าทุกคนปรับขีดความสามารถ (Competency) ของตัวเองให้เข้ากับผลงานที่องค์การต้องการอยู่ตลอดเวลาแล้วในระยะยาวก็จะส่งผลให้เกิดเป็นขีดความสามารถ (Competency) เฉพาะขององค์การนั้นๆ สรุปแนวคิดเกี่ยวกับขีดความสามารถ (Competency) จะเห็นว่าขีดความสามารถนั้นเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญยิ่งของบุคลากรในการปฏิบัติงาน เนื่องจากขีดความสามารถเป็นองค์ประกอบที่ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ พฤติกรรม บุคลิกลักษณะและทัศนคติ เป็นสิ่งที่บุคลากรจำเป็นต้องมี ทั้งนี้เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ของตนตามที่ได้รับมอบหมายหรือองค์การกำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ

2.1.4 การเพิ่มขีดความสามารถ

ทองเปลว กองจันทร์ (2550) การเพิ่มขีดความสามารถหรือ Capacity Building มาจากคำว่า Capacity ซึ่งหมายถึงความสามารถของบุคคล หรือหน่วยงาน รวมถึงระบบในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบอยู่ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และ Building หมายถึง การเสริมสร้างให้เกิดขึ้นหรือเพิ่มขึ้น ดังนั้นการเพิ่มขีดความสามารถ (Capacity Building) จึงเป็นกระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะและความเข้มแข็งให้แก่บุคลากรและองค์การที่ปฏิบัติงาน โดยโปรแกรมการเพิ่มขีดความสามารถนั้นสามารถทำได้ใน 3 ระดับ ดังภาพ

ภาพที่ 2.1 ระดับการเพิ่มขีดความสามารถ

- 1) ระดับภาพรวมทั้งระบบ (System Level) เป็นลักษณะของการกำหนดนโยบาย (Policy) กฎหมาย/ข้อบังคับ (Legal/Regulatory) แนวทางการใช้ทรัพยากร (Resource) รวมถึงแนวทางปฏิบัติ (Process) เพื่อนำมาสนับสนุนให้การบริหารจัดการทั้งระบบเกิดประสิทธิภาพ
- 2) ระดับหน่วยงาน/องค์กร (Institutional Level) เป็นลักษณะของการพัฒนากระบวนการวางแผนและจัดการของหน่วยงาน/องค์กร โดยการเพิ่มทักษะความชำนาญให้แก่บุคลากร เพื่อนำมาใช้ปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน/องค์กรนั้น
- 3) ระดับบุคคล (Individual Level) เป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลอย่างเข้าใจ ทั้งนี้เพื่อเพิ่มทักษะความชำนาญให้แก่บุคลากรให้สัมพันธ์กับความต้องการของหน่วยงาน/องค์กร

การเพิ่มขีดความสามารถนั้นเป็นได้มากกว่าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยการส่งเจ้าหน้าที่ไปเข้าฝึกอบรมหรือเข้าไปเรียนในโปรแกรมการเรียนรู้ต่างๆ แต่เจ้าหน้าที่ยังต้องสามารถนำทักษะและความรู้ใหม่ๆ มาใช้ในหน่วยงาน/องค์กรนั้นๆ ได้ นอกจากนี้ยังต้องสามารถประเมินได้ว่าหน่วยงานของตนยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นเพื่อเพิ่มศักยภาพของหน่วยงาน/องค์กรหรือไม่

ตัวชี้วัดพื้นฐานที่บ่งชี้ถึงความต้องการในการเสริมสร้างสมรรถนะนั้นพิจารณาได้จากความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ ณ ช่วงเวลานั้น ได้แก่ ความไม่พอใจในคุณภาพของการบริการ/ผลิตภัณฑ์/ผลลัพธ์ หรือการให้บริการ/ผลิตภัณฑ์/ผลลัพธ์นั้นๆ มีปริมาณไม่เพียงพอ ความไม่พอใจของลูกค้า/ลูกค้า เป็นต้น

ในการเพิ่มขีดความสามารถทั้งในระดับภาพรวมของระบบ ระดับหน่วยงาน/องค์กร และระดับบุคคลนั้น ทั้ง 3 ระดับจะต้องทราบสถานภาพของตนเองที่เป็นอยู่ปัจจุบัน สถานภาพ

ที่คาดหวังให้เกิดขึ้นในอนาคต และทำอย่างไรถึงจะไปให้ถึงจุดที่ต้องการ ตลอดจนเมื่อถึงจุดที่ต้องการแล้ว จะต้องหาวิธีที่จะยืนหยัดอยู่ ณ จุดนั้นได้อย่างยั่งยืน ดังภาพ

ภาพที่ 2.2 ขอบข่ายการเพิ่มขีดความสามารถ

การยกระดับขีดความสามารถและมาตรฐานการทำงานให้อยู่ในระดับสูงและเทียบเท่าเกณฑ์สากล (High Performance) เป็นกระบวนการบริหารราชการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ที่กำหนดให้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ (Strategy Formulation) ในรูปของแผนการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลและแผนปฏิบัติการ 4 ปี ของส่วนราชการ โดยมีแผนปฏิบัติการประจำปี (Strategy Implementation) ที่มีการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปี รวมทั้งการประเมินและบริหารความเสี่ยงตามแผนที่วางไว้ นอกจากนี้ในการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ จำเป็นต้องปรับแต่งองค์การให้พร้อมทำงาน ด้วยการจัดทำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง เช่น การจัดกระบวนการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดโครงสร้างองค์การ การพัฒนากฎ ระเบียบ การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมองค์การ การจัดการองค์ความรู้ และการพัฒนาเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ยังมีการนำแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งเป็นการตรวจสอบและรับรองคุณภาพการบริหารจัดการและผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานภาครัฐ โดยวิธีสร้างแรงจูงใจ ทั้งในรูปของตัวเงินและมีใช้ตัวเงินเพื่อจูงใจให้หน่วยงานคิดค้นวิธีการและวางเป้าหมายในการปรับปรุงประสิทธิภาพ และพัฒนากระบวนการทำงาน เพื่อยกระดับคุณภาพการให้บริการประชาชนที่เป็นรูปธรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2550)

2.2 การวิเคราะห์ขีดความสามารถในการแข่งขัน

2.2.1 แนวคิด ทฤษฎี และการประยุกต์ใช้ Gap Analysis

หลังจากที่ได้มีการทบทวนสถานการณ์ภายในและภายนอกขององค์กรแล้วการจะขับเคลื่อนองค์กรผ่านอุปสรรคและโอกาสไปสู่จุดหมายที่ตั้งไว้ จะต้องพิจารณาถึงความเป็นไปได้ต่างๆ เครื่องมือหนึ่งที่น่าจะใช้กันในทางธุรกิจและทางเศรษฐศาสตร์ คือ การวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) นั่นก็คือเป็นการเปรียบเทียบประสิทธิภาพขององค์กร ณ ปัจจุบันกับสิ่งที่ต้องการหรือที่ควรจะเป็น เพื่อให้สามารถแข่งขันหรือเกิดประโยชน์กับองค์กรมากที่สุด ในการประเมินนั้นจะต้องมีการประเมินใน 3 มิติ ได้แก่

- 1) ความเกี่ยวเนื่อง (Relevancy) โดยการพิจารณาว่าประเด็นนั้นๆ มีความเกี่ยวข้องกับองค์กรหรือไม่ ทั้งในด้านบวกและด้านลบ
- 2) ความสามารถในการแข่งขัน (Competency) โดยการพิจารณาขีดความสามารถขององค์กร
- 3) แนวโน้มความต้องการ (Growth of Needs) โดยการพิจารณาปัจจัยความต้องการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กร

2.2.2 แนวคิด ทฤษฎี SWOT Analysis

1) การวิเคราะห์ SWOT

การวิเคราะห์ SWOT เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ที่ช่วยผู้บริหารในการกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก ตลอดจนผลกระทบที่มีศักยภาพจากปัจจัยเหล่านี้ต่อการทำงานขององค์กร (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2552, 48) โดยการวิเคราะห์ SWOT นั้น สามารถแบ่งเป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2558) กล่าวคือ

1.1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ได้แก่

ก. จุดแข็ง (Strength) คือ ผลกระทบทางด้านบวกที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมภายในขององค์กรหรือเป็นข้อได้เปรียบในการดำเนินธุรกิจ หรืออาจหมายถึงการดำเนินงานภายในองค์กรที่สามารถกระทำได้ดี กล่าวโดยทั่วไปแล้ว ธุรกิจทุกแห่งควรต้องทราบถึงความสามารถที่เป็นจุดเด่นของตนเอง ซึ่งต้องมีการพิจารณาในทุกๆ องค์ประกอบ เช่น การตลาด การบริหาร การเงิน การผลิต การวิจัยและพัฒนา เป็นต้น เพื่อวิเคราะห์หาจุดแข็งเพื่อนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์หรือแนวทางในการดำเนินงานต่างๆ ให้ตนเองมีความโดดเด่นหรือสร้างภาพลักษณ์ที่แตกต่างไปจากคู่แข่ง ตัวอย่างของจุดแข็ง ได้แก่ คุณภาพผลิตภัณฑ์ขององค์กร วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ฐานะทางการเงินที่มั่นคง เป็นต้น

ข. จุดอ่อน (Weakness) คือ ผลกระทบทางด้านลบที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมภายในขององค์กรหรือข้อเสียเปรียบในการดำเนินธุรกิจ หรืออาจหมายถึงการดำเนินงานภายในองค์กรที่ไม่สามารถกระทำได้ดี และส่งผลให้องค์กรเกิดความเสียเปรียบในการดำเนินธุรกิจได้ ตัวอย่างของจุดอ่อน ได้แก่ ต้นทุนทางการผลิตที่สูงกว่าคู่แข่ง ปัญหาด้านพนักงานขาดคุณภาพลักษณะขององค์กร เป็นต้น

1.2) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

ก. โอกาส (Opportunity) หมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานขององค์กร หรืออาจหมายถึงผลกระทบที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมภายนอกของธุรกิจที่ส่งผลทางด้านบวกต่อการดำเนินธุรกิจ ผู้บริหารจะต้องมีการตรวจสอบสิ่งแวดล้อมภายนอกอยู่เสมอเพื่อปรับปรุงกลยุทธ์ต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ รวมทั้งต้องคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก เช่น ภาวะเศรษฐกิจ สังคม การเมือง กฎหมาย เทคโนโลยี และการแข่งขันอยู่เป็นระยะๆ เพื่อแสวงหาประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกเหล่านี้

ข. อุปสรรค (Threat) หมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกที่คุกคามหรือมีผลเสียต่อการดำเนินงานขององค์กร หรืออาจหมายถึง ผลกระทบด้านลบของสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีต่อการดำเนินธุรกิจ ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องระมัดระวังในสิ่งที่เป็ข้อจำกัดของการดำเนินธุรกิจ เนื่องจากเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดผลเสียหายได้ เราไม่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขข้อจำกัดหรืออุปสรรคเพื่อไม่ให้เกิดขึ้นได้ แต่ถ้าเรามีการวิเคราะห์และคาดการณ์ล่วงหน้าถึงอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นได้ เราก็จะสามารถหาทางป้องกันผลเสียที่อาจเกิดขึ้นให้น้อยลงไปได้ ตัวอย่างของอุปสรรคจากภายนอก ได้แก่ ภัยธรรมชาติต่างๆ ความแข็งแกร่งของคู่แข่ง ต้นทุนทางพลังงานที่สูงขึ้น การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย

2) ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิเคราะห์ SWOT

2.1) การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กรจะเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์และพิจารณาทรัพยากรและความสามารถภายในองค์กรในทุกๆ ด้าน เพื่อที่จะระบุจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กร แหล่งที่มาเบื้องต้นของข้อมูลเพื่อการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน คือระบบข้อมูลเพื่อการบริหารที่ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งในด้านโครงสร้าง ระบบระเบียบ วิธีปฏิบัติงาน บรรยากาศในการทำงาน และทรัพยากรในการบริหารงาน ซึ่งได้แก่ คน เงิน วัสดุ การจัดการ รวมถึงการพิจารณาผลการดำเนินงานที่ผ่านมาขององค์กร เพื่อให้เข้าใจสถานการณ์และผลของกลยุทธ์ที่ได้กำหนดไว้ก่อนหน้านี้ด้วย จุดแข็งขององค์กร คือการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในองค์กรนั่นเอง ว่าปัจจัยใดที่เป็นข้อได้เปรียบหรือเป็นจุดเด่นที่นำมาพัฒนาได้ และควรดำรงไว้เพื่อการเสริมสร้างความแข็งแกร่งขององค์กร ส่วนจุดอ่อนขององค์กรนั้น เป็นปัจจัย

ภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในองค์การว่าปัจจัยใดเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสียเปรียบ ซึ่งจำเป็นต้องมีการปรับปรุงให้ดีขึ้น หรือขจัดให้หมดไป

2.2) การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การนั้น จะทำให้สามารถค้นหาโอกาสและอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจทั้งในและระหว่างประเทศ เช่น ด้านเศรษฐกิจ (เช่น อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ นโยบายการเงิน งบประมาณ) ด้านสังคม (เช่น ระดับการศึกษา และอัตราการรู้หนังสือของประชาชน ลักษณะชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี) ด้านการเมือง (เช่น พระราชบัญญัติ มติคณะรัฐมนตรี นโยบายทางการเมือง) ด้านเทคโนโลยี (เช่น นวัตกรรมการผลิต พัฒนาการด้านเครื่องมือและอุปกรณ์) เป็นต้น โอกาสจากสภาพแวดล้อมจะเป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรง และทางอ้อมต่อการดำเนินธุรกิจและสามารถนำข้อดีเหล่านี้มาเสริมสร้างให้องค์การเข้มแข็งขึ้น สำหรับอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมจะเป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบต่อและก่อให้เกิดความเสียหาย ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งองค์การจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงหรือปรับสภาพองค์การให้มีความแข็งแกร่งและมีความพร้อมที่จะเผชิญกับผลกระทบดังกล่าว

2.2.3 แนวคิด ทฤษฎี และการประยุกต์ใช้ TOWS Matrix

หลังจากที่มีการประเมินสภาพแวดล้อมโดยการวิเคราะห์ให้เห็นถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและข้อจำกัดแล้ว ก็ให้นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ในรูปแบบความสัมพันธ์แบบเมตริกซ์ โดยใช้ตาราง ที่เรียกว่า TOWS Matrix ซึ่งจะเป็นตารางการวิเคราะห์ที่นำข้อมูลที่ได้จากการระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและข้อจำกัดมาวิเคราะห์เพิ่มเติมเพื่อกำหนดออกมาเป็นกลยุทธ์หรือกลยุทธ์ประเภทต่างๆ ในการนำเทคนิค ที่เรียกว่า TOWS Matrix มาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อกำหนดกลยุทธ์นั้น จะมีขั้นตอนที่สำคัญ 2 ขั้นตอน ดังนี้ (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2558)

1) การระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด โดยที่การประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นการระบุให้เห็นถึงจุดแข็งและจุดอ่อนจะเป็นการประเมินภายในอุตสาหกรรม ส่วนการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นโอกาสและข้อจำกัดจะเป็นการประเมินภายนอกอุตสาหกรรม กล่าวได้ว่า ประสิทธิภาพของการกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้เทคนิค TOWS Matrix นี้จะขึ้นอยู่กับความสามารถในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและข้อจำกัดที่ละเอียดในทุกแง่มุม เพราะถ้าหากวิเคราะห์ไม่ละเอียดหรือไม่ครบถ้วนทุกมุมมองก็จะส่งผลให้กลยุทธ์ที่กำหนดไว้ไม่อาจนำไปใช้ให้เกิดผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็งกับโอกาส จุดแข็งกับข้อจำกัด จุดอ่อนกับโอกาส และจุดอ่อนกับข้อจำกัด ซึ่งผลของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในข้อมูลแต่ละคู่ดังกล่าวจะทำให้เกิดกลยุทธ์ที่สามารถแบ่งออกได้ 4 ประเภท ได้แก่

2.1) กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและโอกาสมาพิจารณาพร้อมกัน เพื่อจะนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ในเชิงรุก เช่น กรมธนารักษ์มีจุดแข็งคือ ความสามารถในการผลิตเหรียญและมีโรงงานที่ทันสมัย มีโอกาสคือ สามารถหารายได้จากการผลิตเหรียญได้ ทั้งหมดนี้สามารถนำมากำหนดกลยุทธ์ในเชิงรุกคือ กลยุทธ์การรับจ้างผลิตเหรียญทุกประเภททั้งในและต่างประเทศ

2.2) กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและข้อจำกัดมาพิจารณาพร้อมกัน เพื่อจะนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ในเชิงป้องกัน ทั้งนี้เนื่องจากองค์การมีจุดแข็งแต่ขณะเดียวกันก็ต้องเจอกับสภาพแวดล้อมที่เป็นข้อจำกัดภายนอก ที่ไม่สามารถควบคุมได้ แต่องค์การสามารถใช้จุดแข็งที่มีอยู่ในการป้องกันข้อจำกัดที่มาจากภายนอกได้ เช่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา (มสธ.) มีจุดแข็งคือ เป็นมหาวิทยาลัยที่เปิดโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนทั่วประเทศ แต่ขณะเดียวกันก็มีข้อจำกัดคืองบประมาณที่ได้รับ การสนับสนุนจากภาครัฐมีไม่เพียงพอที่จะสามารถจัดตั้งหน่วยงานของตนเองให้ทั่วทุกจังหวัดได้ ดังนั้นแล้วกลยุทธ์เชิงป้องกันคือ การสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนในพื้นที่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ

2.3) กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อนและโอกาสมาพิจารณาพร้อมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ในเชิงแก้ไข ทั้งนี้เนื่องจากองค์การมีโอกาสที่จะนำแนวคิดหรือวิธีใหม่ๆ มาใช้ในการแก้ไขจุดอ่อนที่มีอยู่ เช่น ระบบราชการมักมีจุดอ่อนคือ มีขั้นตอนการทำงานที่ยืดเยื้อและใช้เวลานาน แต่ก็ยังมีโอกาสคือ โอกาสการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาใช้ จากข้อมูลดังกล่าวจึงสามารถกำหนดกลยุทธ์เชิงแก้ไขได้ว่า ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารจัดการ ในกระบวนการทำงานของราชการให้มากขึ้น (e-Administration)

2.4) กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นทั้งจุดอ่อนและข้อจำกัดมาพิจารณาพร้อมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ในเชิงรับ เพราะว่าองค์การต้องเผชิญกับทั้งจุดอ่อนและข้อจำกัดภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ประเทศไทยมีจุดอ่อนคือ ต้องนำเข้าน้ำมันดิบจากต่างประเทศ ประกอบกับพบข้อจำกัดคือ ราคา น้ำมันในตลาดโลกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากสถานการณ์ดังกล่าวจะสามารถกำหนดกลยุทธ์เชิงรับได้ว่าการลดการบริโภคพลังงานทั่วประเทศอย่างจริงจัง และการหาพลังงานทดแทนที่นำทรัพยากรในประเทศมาใช้ให้มากขึ้น

	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
โอกาส (Opportunities)		
อุปสรรค (Threats)		

ภาพที่ 2.3 การประยุกต์ใช้ TOWS Matrix

2.3 ความเป็นอิสระของมหาวิทยาลัยไทย

จรัส สุวรรณเวลา (2551: 45-83) ได้นำเสนอเกี่ยวกับความเป็นอิสระของมหาวิทยาลัยไทย ซึ่งสามารถนำมาสรุปเป็นประเด็นต่างๆ ที่น่าสนใจดังนี้

2.3.1 สภาพปัญหาการศึกษาไทย

การขยายตัวของระบบอุดมศึกษาไทยเกิดขึ้นเร็ว แต่เกิดภายใต้ข้อจำกัดด้านต่างๆ เป็นอันมาก ประการแรก คือการลงทุนและค่าใช้จ่ายมหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทยได้รับงบประมาณอุดหนุนจากรัฐน้อยกว่ามหาวิทยาลัยในประเทศมาเลเซียราวหกเท่า และน้อยกว่ามหาวิทยาลัยในประเทศไต้หวันถึงสิบเท่า เมื่อเกิดมหาวิทยาลัยใหม่ เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏต่างๆ งบประมาณที่ได้รับอยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก ไม่สมฐานะความเป็นมหาวิทยาลัย ทำให้ไม่สามารถลงทุนพัฒนาวิชาการให้เข้มแข็งได้ หากจะหวังพึ่งค่าธรรมเนียมการศึกษาที่จัดเก็บจากโครงการพิเศษ เช่น การศึกษาสำหรับผู้ที่กำลังปฏิบัติงานอยู่ เช่น ครูและข้าราชการในส่วนภูมิภาคที่ขาดโอกาสทางการศึกษา บุคคลเหล่านี้ก็ได้รับเงินเดือนน้อยและมีเศรษฐกิจที่ไม่ดี คงเก็บได้อย่างจำกัด ความพยายามและความตั้งใจที่จะพัฒนาให้เกิดคุณภาพ เกิดผลจริงได้ด้วยความยากลำบาก มหาวิทยาลัยเอกชนในระยะก่อนนี้ไม่ได้รับการสนับสนุนการเงินจากรัฐ คงอาศัยแต่รายได้ที่จัดเก็บจากค่าธรรมเนียมการศึกษา ซึ่งจัดเก็บได้เท่าที่สภาพเศรษฐกิจของผู้เรียนจะเอื้อให้เก็บได้ จึงต้องเน้นสาขาวิชาที่ลงทุนต่ำ มาในระยะหลังที่รัฐจัดเงินอุดหนุนเป็นเงินทุนการศึกษาหรือเงินกู้ยืมผ่านทางนิสิตนักศึกษา โดยไม่จำกัดเฉพาะสถาบันของรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชนจึงสามารถอยู่รอดผ่านวิกฤต

เศรษฐกิจมาได้ สำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ ความคล่องตัวในการบริหารจัดการและกฎเกณฑ์ที่ไม่เหมาะสมก็เป็นอุปสรรคที่สำคัญ ทำให้ด้อยความสามารถที่จะปรับตัวและเผชิญกับผลกระทบของการขยายระบบอุดมศึกษาไทย มหาวิทยาลัยหลายแห่งยังคงรักษาความดีไว้ได้ด้วยความสำเร็จของบุคลากรภายในและประเพณีที่สืบทอดต่อกันมาก แต่สภาพเช่นนี้กำลังถดถอยลงโดยเร็ว

ด้วยการขยายตัวโดยเร็วภายใต้ข้อจำกัดหลายด้านเช่นนี้ การเรียนการสอนจึงมุ่งที่การถ่ายทอดความรู้และการบรรยายในห้องเรียนขนาดใหญ่ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิต นักศึกษาลดลงโดยลำดับ ประกอบกับงบประมาณค่าใช้จ่ายที่ได้รับไม่เพิ่มขึ้นสมสัดส่วน และความล่าช้าในการบริหารงานบุคคล ทำให้ขาดแคลนอาจารย์ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ คุณภาพการศึกษาจึงถดถอย การกระจายตามสาขาวิชาก็เป็นปัญหา เนื่องจากมีการเปิดในสาขาวิชาที่ลงทุนน้อย ในสัดส่วนสูงกว่าสาขาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งสาขาที่ประยุกต์วิทยาศาสตร์ ซึ่งต้องลงทุนสูง ความขาดแคลนกำลังคนในหลายสาขาวิชาคงมีอยู่ ในขณะที่บัณฑิตในบางสาขาวิชาประสบภาวะว่างงาน

การขยายตัวของอุดมศึกษาเป็นสิ่งที่จำเป็น ด้วยเหตุจากการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ผลจากการขยายตัว นอกจากจะช่วยสร้างโอกาสความเจริญก้าวหน้าในการงานอาชีพและความเป็นอยู่ของแต่ละบุคคลแล้วยังเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ทำให้สังคมสามารถใช้ประโยชน์จากความเจริญก้าวหน้าในโลก และสามารถแข่งขันทางเศรษฐกิจได้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนสร้างความเสมอภาคในโอกาสสำหรับประชาชน ให้ได้ใช้สติปัญญาของตนอย่างเสรีและเต็มศักยภาพ

ปัญหาที่ตามมาจากการขยายตัวในลักษณะที่สะเปะสะปะ ด้วยกระแสระยะสั้นและแรงผลักดันตามอิทธิพลทางการเมืองในแต่ละระยะโดยขาดการลงทุนและการดำเนินการอย่างเหมาะสม รวมทั้งการประเมินระบบและการปรับแก้ที่ทันกาลเช่นนี้ จึงปรากฏเป็นปัญหาทั้งด้านคุณภาพการศึกษา การกระจายทางภูมิศาสตร์ และการกระจายสาขาวิชา แม้ว่าความเสมอภาคในโอกาสจะดีขึ้น แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำอยู่อีกมาก

2.3.2 การวิจัยจำเป็นมากขึ้นและต้องหลากหลาย

แต่เดิมน่าถือกันว่า มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษา จึงมีหน้าที่หลักในการเรียนการสอนหรือการผลิตบัณฑิต มีการรับนิสิตนักศึกษาเข้าไปให้ความรู้ โดยมีอาจารย์เป็นผู้มีความรู้ที่ถ่ายทอดมา จากตำรา นิสิตนักศึกษามีหน้าที่ฟัง จด และท่องจำให้ได้ครบตามที่อาจารย์บอก อาจต้องสร้างความเข้าใจอยู่บ้างก็ตาม ความเข้าใจของอาจารย์เมื่อเรียนไปแล้วก็มีการสอบเพื่อดูว่า นิสิตนักศึกษาได้ สะสมความรู้ไว้เพียงพอตามที่กำหนดไว้หรือไม่ เมื่อมีความรู้ครบถ้วนตามหลักสูตร มหาวิทยาลัยก็ มอบปริญญาให้ออกไปประกอบอาชีพ ทำการงานต่างๆ โดยได้รับการรับรองจากรัฐ มีสิทธิพิเศษ ตามที่กฎหมายกำหนด สามารถเข้าสู่ตำแหน่งในราชการหรือทำงานที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นพิเศษ การรับรองนี้ใช้ไปได้ตลอดชีวิตนับเป็นต้นทุนสำหรับงานอาชีพต่อไป

ด้วยการเปลี่ยนแปลงในระบบความรู้ทั้งการเพิ่มและปรับเปลี่ยนสภาพอายุของความรู้ ตลอดจนความเป็นสาธารณะมากขึ้นขององค์ความรู้ที่ได้กล่าวมาแล้ว ทำให้บทบาทของมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องเปลี่ยนไป การสอนในลักษณะเดิมไม่เพียงพอ ประกอบกับวิทยาการที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้ความรู้ที่ได้รับและสะสมไว้เมื่อจบการศึกษาหมดสภาพและล้าสมัยไปอย่างรวดเร็ว หากไม่แสวงหาความรู้เพิ่มเติม จะไม่สามารถทำหน้าที่ตามกำหนดของปริญญาได้ภายในเวลาไม่กี่ปี การศึกษาจึงไม่ใช่การถ่ายทอดความรู้อีกต่อไป แต่เป็นการสร้างความสามารถที่จะไปหาความรู้เพิ่มเติม หลังจากจบไปแล้วได้ โดยต้องมีความรู้เบื้องต้นเพียงพอที่จะไปต่อยอดได้ ต้องสามารถเข้าไปหาความรู้จากมวลความรู้ที่สะสมไว้ในที่ต่างๆ ได้ ต้องมีวิจารณญาณสามารถพิจารณากันกรอง เลือก และนำความรู้ไปปรับใช้ได้ การพิจารณาว่าสิ่งใดเชื่อถือได้ สิ่งใดไม่ถูกต้องเชื่อไม่ได้ ต้องอาศัยการดูที่มาของรู้นั้นๆ หากได้มาด้วยวิธีการที่ไม่ถูกต้องก็เชื่อไม่ได้ วิธีการได้มาซึ่งรู้นี้คือวิธีการวิจัย ซึ่งมีหลักการและขั้นตอนตามหลักทางวิชาการ วิธีการวิจัยในสาขาวิชาต่างๆ มีรายละเอียดที่แตกต่างกันได้ ความเชื่อถือได้ของแต่ละองค์ความรู้จึงไม่บริบูรณ์เป็นขาคับคัม แต่เป็นความเชื่อถือได้ภายใต้ข้อแม้เฉพาะกรณีนั้นๆ การวิจัยจึงกลายเป็นเครื่องมือในการศึกษา โดยเป็นเครื่องมือในการสร้าง วิจารณ์ ในการพิจารณาเลือกเชื่อแต่ละองค์ความรู้ ในปัจจุบันและอนาคต การวิจัยจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญของอุดมศึกษาอย่างมีอาจหลีกเลี่ยงไม่ได้ นอกจากนั้น แม้ว่าจะมีหลักการเรื่องความถูกต้องอย่างเดียวกัน การวิจัยในแต่ละสาขา แต่ละระดับของการศึกษา และแต่ละเป้าหมายของการศึกษายังอาจมีวิธีการและรายละเอียดแตกต่างกันได้ด้วย การศึกษาที่มุ่งนำความรู้ไปใช้อาจเน้น การวิจัยเอกสารหรือวิจัยทุติยภูมิ การศึกษาที่มุ่งสนองความจำเป็นของท้องถิ่น อาจต้องเน้นการวิจัยกรณีเฉพาะ เพื่อหาปัญหาเฉพาะหรือแนวทางเฉพาะสำหรับท้องถิ่นนั้นๆ ส่วนการศึกษาที่มุ่งการแข่งขันในระดับสากลข้ามชาติ ต้องมุ่งการวิจัยปฐมภูมิที่หาความรู้ใหม่ ในระดับแรก อาจเป็นการติดตามความรู้ให้ทันและเสริมเติมแต่ง แต่การวิจัยเพื่อให้แข่งขันได้ในเวทีโลกนั้นต้องเป็นการวิจัยขั้นแนวหน้าที่สามารถก้าวกระโดดไปก่อนผู้อื่น การวิจัยเหล่านี้มีความเหมือนกันอยู่ที่ความถูกต้องและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นวัตกรรม

ในโลกที่วิชาการเข้าไปเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขัน ความรู้และเทคโนโลยีซึ่งมีค่าเพิ่มขึ้นโดยสามารถจัดให้มีราคาจากการตกลงเคารพความเป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา การตั้งราคาเป็นการผูกขาดของเจ้าของความรู้และเทคโนโลยีนั้นๆ ซึ่งหากเป็นสิ่งที่จำเป็น เช่น ยารักษาโรค ก็ตั้งราคาได้สูงมากตามกำลังซื้อของผู้ใช้ ประเทศที่สร้างความรู้และเทคโนโลยีจึงได้เปรียบประเทศที่เป็นผู้ซื้อมาใช้ สภาพนี้ได้รุนแรงขึ้นมาเป็นลำดับ จนในปัจจุบันประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งมีความยากจนอยู่แล้ว แต่จำเป็นต้องเจียดเงินไปซื้อเทคโนโลยีที่จำเป็นไปใช้ ทำให้เกิดความยากจนและความยากลำบากเพิ่มมากขึ้นไปอีก ประเทศกำลังพัฒนาจึงจำเป็นต้องทำการวิจัยด้วยตนเอง เพื่อไม่ให้ตกเป็นเบี้ยล่างเสมอไป ดังจะเห็นได้จากนโยบายของ

ประเทศจีนและประเทศอินเดียในระยะไม่ถึงสิบปีมานี้ โดยได้มีแผนงานจัดสรรเงินลงทุนให้แก่ มหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศ ให้เสริมสร้างความสามารถและดำเนินการวิจัยที่บุกเบิกสร้างสรรค์หา ความรู้ใหม่ในชั้นแนวหน้าของโลก ถือว่าเป็นโอกาสในการอยู่รอดของชาติท่ามกลางกระแสการแข่งขัน ของเศรษฐกิจฐานความรู้ การวิจัยในลักษณะนี้จะมีความเสี่ยงที่จะไม่ได้ผล แต่หากประสบความสำเร็จ ก็จะได้รับผลประโยชน์มากเกินสัดส่วนของการลงทุน การดำเนินการต้องมีการใช้ปัญญาวางแผนให้ดี ทั้งต้องมีความมุ่งมั่นอดทนและไม่ย่อท้อในการดำเนินการ ตลอดจนมีนักวิจัยที่มีความสามารถและ อุทิศตนอย่างเต็มที่ด้วยเป้าหมายการแข่งขันและความอยู่รอดในสังคมโลก จำเป็นต้องปรับระบบงาน ด้านต่างๆ รวมทั้งการบริหารจัดการและความเป็นอิสระคล่องตัวภายในมหาวิทยาลัย ให้เอื้อต่อการทำ การวิจัยชั้นแนวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.3.3 เทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศพลิกจุดยืนเป็นทั้งโอกาสและภาวะ

คุกคาม

เทคโนโลยีการสื่อสารสารสนเทศได้เปลี่ยนโฉมการอุดมศึกษาออกไปเป็นอันมาก เปิดโอกาสการศึกษาให้ข้ามเวลาและสถานที่ออกไป การถ่ายทอดความรู้และการแสวงหาความรู้ ไม่ต้องจำกัดอยู่ในห้องบรรยายอีกต่อไป ผู้เรียนสามารถหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ได้อย่างมากและ กว้างขวางกว่าที่อาจารย์สอน การสอนของอาจารย์ไม่ต้องจำกัดอยู่ที่เวลาที่สอน การบันทึกเทปไว้ใน ห้องสมุดและให้เข้าถึงได้ง่าย จะเป็นโอกาสให้ผู้เรียนสามารถศึกษาสะดวกขึ้น โดยจะเรียนเมื่อใดก็ได้ เรียนซ้ำกี่ครั้งก็ได้ เรียนที่ใดก็ได้ และหาความรู้ที่แตกต่างก็ได้ หากมีการจัดการที่ดีในการใช้เทคโนโลยี การสื่อสารสารสนเทศในบริการอุดมศึกษา โอกาสนี้บุคคลจะเข้าถึงอุดมศึกษาอาจเพิ่มขึ้นได้ เป็นอันมาก

เทคโนโลยีการสื่อสารสารสนเทศยังมีผลไปสู่การปรับเปลี่ยนกระบวนการและวิธีการทาง การเรียนการสอนด้วย การที่อาจารย์จำกัดความรู้เท่าที่สอนไปและสอบตามนั้น อาจเป็นการจำกัด หรือดับปัญญาของผู้เรียนก็ได้ บทบาทของอาจารย์จึงเปลี่ยนไป มิใช่ผู้เป็นแหล่งสาระความรู้ที่สมบูรณ์ เพื่อการบรรยายถ่ายทอดไปสู่ศิษย์ แต่เป็นผู้ที่ติดตามสะสมความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ พร้อมไปกับ การสอนเพื่อสร้างความสามารถในการหาความรู้ให้เกิดขึ้นกับศิษย์ อาจทำหน้าที่เป็นผู้กลั่นความรู้ ให้ง่ายขึ้น หรือเป็นผู้สร้างความเข้าใจให้ถูกต้อง หรือเป็นผู้กระตุ้นให้เกิดความอยากรู้ ในที่สุดเป็น เพื่อนในการร่วมกันเรียนรู้

ด้วยเทคโนโลยีการสื่อสารสารสนเทศ ความรู้ไม่ใช่สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่อาจารย์หรือผู้รู้เป็นผู้ผูกขาด อีกต่อไป เมื่อต้องการความรู้ไม่จำเป็นต้องเอาจากอาจารย์หรือผู้รู้เสมอไป ทำนองเดียวกับเมื่อ เจ็บป่วยก็ไม่ต้องพึ่งแพทย์อย่างไม่ลืมหูลืมตาอีกต่อไป แต่ความรู้เป็นสมบัติสาธารณะที่ทุกคนสามารถ เข้าถึงและนำไปใช้ได้ หากมีความสามารถในการจัดการกับความรู้ บุคคลทั่วไปและประชาชนมีพลัง

ของตนเองที่จะไม่เชื่อ หรือที่จะซักถาม หรือคัดค้านความรู้ ความคิด และความเห็นของผู้ที่ได้รับ การกำหนดให้เป็นผู้รู้ ทั้งผู้ที่เป็นอาจารย์ หรือผู้ที่ได้รับปริญญาในสาขาวิชาการ หรือผู้ประกอบการวิชาชีพ ต่างๆ

การเปลี่ยนแปลงจากเทคโนโลยีการสื่อสารสารสนเทศนี้ ทำให้ต้องมีการรื้อกระบวนการใน การศึกษาอย่างพลิกหน้ามือเป็นหลังมือ และก่อให้เกิดความหลากหลายในเป้าหมายและวิธีการของ การศึกษา

เทคโนโลยีการสื่อสารสารสนเทศยังได้ทำให้มีข้อมูลมากมาย และอาจไม่ตรงสอดคล้องกัน หรือแม้แต่ขัดแย้งกัน มีผลให้คนในสังคมเกิดความสับสนและความไม่แน่ใจในเรื่องต่างๆ บทบาท ของมหาวิทยาลัยจึงต้องปรับไปด้วย ต้องเป็นที่พึ่งของสังคมได้มากขึ้น เนื่องจากความสับสนและ ความไม่แน่นอนที่ได้เพิ่มขึ้นอย่างมาก สังคมต้องอาศัยการกลั่นกรองข้อมูล ความรู้และความคิดเห็น ต่างๆ โดยมีภารกิจอย่างถูกต้องปราศจากอคติ และเป็นกลาง ไม่มีส่วนได้เสียในผลประโยชน์ หรือผลประโยชน์ทับซ้อน สภาพนี้นำไปสู่ความจำเป็นเชิงจริยธรรมที่ขยายบริบทกว้างขวางขึ้น พัฒนาการของความรู้และเทคโนโลยีทำให้เกิดสภาพและสิ่งใหม่ๆ เกณฑ์ความถูกต้องที่ใช้อยู่เดิม อาจไม่สามารถปรับใช้กับสภาพปัญหาใหม่ได้ ข้อกำหนดเชิงคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ จึงเป็นพลวัตด้วย และต้องอาศัยความเชื่อถือไว้วางใจไม่ไขว่จากการสะสมความรู้เท่านั้น แต่จาก การครองตน กำกับงานวิชาการให้ได้คุณภาพทั้งกระทำและคิดเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม อันเป็น การสร้างความไว้วางใจได้

2.3.4 การแข่งขันภายใต้กลไกตลาด

กระแสสากลที่ประดังเข้าสู่ประเทศไทยในรูปแบบต่างๆ ทั้งด้านวิทยาการ ความรู้ และเทคโนโลยี ด้านสังคมประชาธิปไตย ด้านทุนนิยม และด้านอื่นๆ นั้น เรามีอาจปฏิเสธและ ถอยกลับออกไปอยู่ต่างหากเป็นเอกเทศได้ คงต้องใช้สติและปัญญาของเราเลือกนำมาปรับใช้ให้เกิด ประโยชน์ พร้อมไปกับการต้านกระแสที่ไม่พึงประสงค์ ส่วนดีของเทคโนโลยีที่นำไปสู่การมีชีวิตที่ดีขึ้น สะดวกขึ้น มีประสิทธิภาพ และความสามารถเพิ่มขึ้น เราต้องรับมา กระแสทุนนิยมที่ใช้การแข่งขัน และกลไกตลาดเป็นฐานนั้นมีส่วนดีในการเป็นแรงกระตุ้นและผลักดันในการหาแนวทางและ ดำเนินการกระทำที่มุ่งให้ดีขึ้นต่อไป สู่ความเป็นเลิศภายใต้กรอบกติกาที่กำหนด นับเป็นการย้าค่านิยม หลักของอุดมศึกษาประการหนึ่งคือการมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ไม่พอใจเพียงผลในระดับต่ำๆ นักกีฬาต้อง ฝึกฝนตนเอง มีวินัย หักห้ามตนเองและกำกับชีวิตเพื่อให้บรรลุผล สามารถชนะการแข่งขันได้เช่นใด การศึกษาก็ต้องมุ่งที่ความเป็นเลิศเช่นนั้น การแข่งขันจึงเป็นกลไกที่ดี แต่ในบางกรณี กติกาที่กำกับมี ความไม่ดี ไม่เหมาะสม หรือไม่มุ่งเจริญ อาจนำไปสู่ความเสื่อม เช่น การเอาไรต์เอาเปรียบและการกดขี่ ข่มเหงกัน ก็ต้องปรับกติกาได้ดี

2.3.5 ความจำกัดของทรัพยากร

แรงกดดันต่างๆ เหล่านี้ล้วนทำให้มหาวิทยาลัยต้องใช้ทรัพยากรเพิ่มขึ้น เช่น การขยายจำนวนนิสิตนักศึกษาจะแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยการเพิ่มจำนวนผู้เรียนในแต่ละชั้นเรียนไม่ได้ เนื่องจากคุณภาพการศึกษาจะถดถอยลง การปรับกระบวนการเรียนการสอนเพื่อสร้างคุณสมบัติที่จำเป็นใหม่ๆ ย่อมไม่สามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้หากไม่มีการลงทุนเพิ่มขึ้น การใช้เทคโนโลยีสื่อสารสารสนเทศต้องมีโครงสร้างพื้นฐานและงบดำเนินการ ส่วนการสร้างความสามารถในการแข่งขันจะเกิดขึ้นได้จริงต้องมีการพัฒนาและรักษาคุณภาพมุ่งสู่ความเป็นเลิศ โดยต้องมีการลงทุนในระดับที่สูงกว่าในปัจจุบันมาก ยิ่งเป็นการแข่งขันข้ามชาติแล้ว ข้อจำกัดทางทรัพยากรเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดความเป็นไปได้

ทรัพยากรทางการเงินสำหรับมหาวิทยาลัยเป็นข้อจำกัดอย่างมาก หลายมหาวิทยาลัยอาศัยงบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นหลัก และโอกาสที่จะได้รับการจัดสรรเพิ่มมีน้อย เนื่องจากสภาพการคลังของประเทศ ยิ่งต้องมีค่าใช้จ่ายเฉพาะหน้ามาก การจัดสรรเพิ่มให้แก่มหาวิทยาลัยอย่างมากและมีนัยสำคัญ จึงหวังได้ยาก ต้องเกิดความตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องลงทุนในอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศในระยะยาวจึงจะเป็นไปได้

แหล่งทุนจากค่าธรรมเนียมที่เก็บจากนิสิตนักศึกษาก็เป็นปัญหาไม่สามารถเพิ่มได้มาก เนื่องจากฐานะของประชาชนยังมีผู้ยากจนอยู่มาก การเพิ่มค่าเล่าเรียนจะกระทบต่อโอกาสของผู้ที่มีฐานะยากจนแต่สติปัญญาดี และความเสมอภาคในสังคม ส่วนคนฐานะปานกลางและฐานะดีก็ต้องปรับแนวคิดให้พร้อมที่จะลงทุนเพื่อการศึกษาของตนเองหรือบุตรหลานของตน แทนที่จะถือว่าเป็นหน้าที่ของรัฐต้องอุดหนุน

การลงทุนในการวิจัยในประเทศไทยอยู่ในระดับต่ำมาก ที่มีอยู่บ้างก็มาจากรบประมาณของรัฐที่มีจำกัด การเห็นความสำคัญของการวิจัยในการพัฒนาประเทศ และการสร้างความสามารถในการแข่งขันของชาติ ยังถึงขั้นที่จะได้มีการแก้ไขอย่างจริงจัง ส่วนการลงทุนในการวิจัยภายในประเทศจากภาคธุรกิจอุตสาหกรรมเอกชนก็อยู่ในระดับต่ำมาก

นอกเหนือจากทรัพยากรด้านการเงิน ทรัพยากรมนุษย์ยังเป็นปัญหามากกว่า เพราะระบบบริหารงานบุคคลในมหาวิทยาลัยไทยไม่ดึงดูดให้คนที่มีความรู้ความสามารถเข้าไปเป็นอาจารย์ นักวิจัยในมหาวิทยาลัย ระบบค่าตอบแทนก็ไม่เอื้อให้อาจารย์ได้อุทิศตนสำหรับงานวิจัยได้ ยิ่งเมื่อต้องสร้างอาจารย์นักวิจัยขึ้นใหม่จำนวนมาก ยิ่งต้องอาศัยการลงทุนและการจัดการที่ดี โครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษกของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้แสดงให้เห็นว่าสามารถกระทำได้ภายในประเทศ แต่ต้องมีการลงทุนอย่างครบวงจร และมีการรักษาคุณภาพอย่างเต็มที่ เป็นที่น่าเสียดายที่การขยายจากโครงการนี้ไม่ได้อาศัยบทเรียนที่ได้รับจากโครงการอย่างเต็มที่ สำหรับ

นักวิชาการที่เป็นคนไทยและไปทำงานอยู่ที่ต่างประเทศได้มีแผนงานที่จะดึงให้กลับมาทำงานในประเทศอยู่หลายแผนงาน แต่ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นยังมีน้อยไม่เหมือนในประเทศเกาหลี จีน และได้หัวหน้าซึ่งสามารถดึงดูดนักวิชาการกลับประเทศได้มาก

ความจำกัดของทรัพยากรด้านการเงินและบุคลากร นับเป็นแรงกดดันหรืออุปสรรคที่สำคัญที่สุดต่อการแก้ปัญหาและปรับตนของมหาวิทยาลัยไทย

แรงกดดันที่มีต่อระบบอุดมศึกษา และสถาบันอุดมศึกษาเกิดขึ้นรอบด้าน ทั้งการขยายตัวอย่างมากของระบบอุดมศึกษาไทย การระเบิดขององค์ความรู้ จนเกิดเป็นเศรษฐกิจฐานความรู้และสังคมความรู้ การวิจัยที่จำเป็นมากขึ้นและต้องหลากหลาย เทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศที่พลิกจุดยืนสร้างทั้งโอกาสและปัญหาการแข่งขันที่ดุเดือดขึ้นภายใต้กลไกตลาดทั้งในประเทศเองและข้ามชาติ การเปลี่ยนแปลงจากแรงกดดันอย่างรุนแรงในด้านต่างๆ นี้มีผลโดยตรงต่อระบบอุดมศึกษา โดยหลายอย่างเป็นสิ่งที่ดี หลายอย่างเป็นกระแสที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ ขณะเดียวกันก็เกิดผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ทั้งที่จัดการได้ยากและที่สามารถป้องกันดูแลได้ ดังนั้นจึงต้องพิจารณาสิ่งเหล่านี้ให้ถ่องแท้ และใช้สติปัญญาในการสร้างอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสภาพที่มีความจำกัดอย่างมากของทรัพยากร

2.3.6 การจัดการเรียนการสอน

การเรียนการสอนแบบเดิมที่เน้นการรับถ่ายทอดความรู้ โดยให้นำส่วนที่อาจารย์สอนไปท่องจำ จึงไม่เหมาะสมและใช้ไม่ได้อีกต่อไป คุณสมบัติบัณฑิตที่พึงประสงค์จึงเป็นความสามารถที่หลากหลายเพิ่มขึ้นจากเดิม ตัวอย่างเช่น ความสามารถในการเรียนด้วยตนเอง การใช้คอมพิวเตอร์เป็น ความสามารถค้นจากอินเทอร์เน็ตได้ การใช้ภาษาได้คล่องพอที่จะใช้หาความรู้ และการมีฐานความรู้เพียงพอที่จะไปต่อยอดได้ เป็นต้น นอกจากความสามารถแล้ว ต้องมีเจตคติในการใฝ่รู้ หรือการมีนิสัยเป็นนักวิชาการที่มุ่งหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอด้วย

บัณฑิตจะต้องสร้างวิจาร์ณญาณให้สามารถประเมินและตีค่าความรู้ นำไปสู่การเลือกที่เหมาะสมและการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพที่จะใช้ความรู้นั้นๆ บัณฑิตต้องมีความรู้รอบและรอบรู้ ตลอดจนความสามารถในการทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่นได้ การเรียนรู้กว้างที่ข้ามสาขาวิชาเป็นสิ่งที่จำเป็นเพิ่มขึ้น

การเปลี่ยนแปลงของระบบความรู้ยังทำให้เป้าหมายของบริการอุดมศึกษาเปลี่ยนไปด้วย การศึกษาต่อเนื่องหลังจากเป็นบัณฑิตไปแล้วเป็นสิ่งจำเป็นที่มีอาจหลีกเลี่ยง บัณฑิตต้องศึกษาต่อไปตลอดชีวิต แต่การศึกษาด้วยลำพังตนเองมีข้อจำกัด มหาวิทยาลัยจึงต้องมีบทบาทในการรักษาความเป็นนักวิชาการ นักวิชาชีพ และผู้ใช้ความรู้ของบัณฑิตแม้หลังจากบัณฑิตจบออกไปจากมหาวิทยาลัยแล้ว เป็นส่วนเพิ่มเติมจากการศึกษาในระบบอย่างเดิม การศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้หรือเพื่อติดตามความรู้ให้ทันสมัย หรือการศึกษาเพื่อปริญญาที่สองจะเพิ่มสำคัญขึ้น บัณฑิตที่จบไป

แล้วมีอายุมากขึ้นอาจกลับไปเป็นนิสิตนักศึกษาใหม่ ทำให้กลุ่มอายุของนิสิตนักศึกษากระจายออก และสูงขึ้นกว่าเดิม การศึกษาที่สัมพันธ์กับงาน เพื่อให้การปรับใช้ความรู้ได้ผลดีนั้น มหาวิทยาลัยอาจต้องกระทำร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งในภาครัฐและเอกชน สหกิจศึกษาหรือการศึกษาที่ส่วนหนึ่งไปกระทำในสถานประกอบการจริง ตลอดจนการจัดหลักสูตรหรือการเรียนร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถานประกอบการ เป็นรูปแบบการเรียนที่จะต้องใช้มากขึ้น นิสิตนักศึกษาที่เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยก็ขยายจากผู้พึ่งจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นผู้ที่ประสงค์หรือมีความจำเป็นต้องเรียนได้ทุกอายุ รูปแบบการจัดการศึกษาก็อาจแตกต่างกันได้มาก บริการอุดมศึกษาจึงเพิ่มความสลับซับซ้อนและหลากหลายขึ้น

2.3.7 สภาพการแข่งขันและการร่วมมือกันระหว่างสถาบัน

มหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทย มีประวัติการเกิดและการพัฒนา ตลอดจนการแยกตัวมาเป็นระยะๆ ตลอดเวลานานนับหลายสิบปีจนเกิดสภาพความสับสน ความไม่เหมาะสม และการทับซ้อนกันอยู่ไม่น้อย มีผลให้ด้อยประสิทธิภาพของระบบโดยรวม แม้ว่าจะเป็นที่พึงปรารถนาของรัฐบาลด้วยกัน แต่มีการแข่งขันกันด้วยเป้าหมายเฉพาะของแต่ละมหาวิทยาลัยมีบริการที่ทับซ้อนกัน เช่น การเปิดหลักสูตร สาขาวิชา หรือบริการทางวิชาการอย่างเดียวกันในมหาวิทยาลัยที่อยู่ในภูมิภาคใกล้เคียงกัน ทั้งๆ ที่ทุกแห่งมีทรัพยากรและความพร้อมอยู่อย่างจำกัด จึงเกิดความอ่อนแอโดยทั่วไปและไม่ได้ประโยชน์แก่ประเทศโดยรวมเท่าที่ควร การร่วมมือและรวมพลังกันข้ามมหาวิทยาลัยของรัฐด้วยกันยังมีอยู่น้อย ในประเทศออสเตรเลียเคยมีปัญหาเช่นเดียวกันนี้ และรัฐบาลออกข้อกำหนดให้มีการรวมสถาบันเข้าด้วยกัน โดยสร้างเป็นข้อแม้ในการรับเงินอุดหนุนจากรัฐ การเปลี่ยนแปลงในระบบมหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทย คงมีอาจที่จะหลีกเลี่ยงไม่พิจารณาปัญหาความฟุ่มเฟือยในแง่นี้ และหาทางที่จะเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลขึ้น ตลอดจนความคุ้มค่าสูงสุดสำหรับงบประมาณที่รัฐลงไป

2.3.8 ความจำกัดของทรัพยากร

แม้ว่าบทบาทหน้าที่ของมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้น แต่ทรัพยากรทั้งด้านการเงิน บุคลากร และสิ่งจำเป็นพื้นฐานต่างๆ ไม่ได้เพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่พึงจะเป็น จึงเกิดความยากลำบากในการจัดการ โดยเมื่อ พ.ศ. 2511 อาจารย์มหาวิทยาลัยส่วนหนึ่งได้ประชุมปรึกษาหารือกัน เพื่อพิจารณาสถานภาพของการอุดมศึกษาไทย แล้วเห็นตรงกันว่าอยู่ในสภาพวิกฤตที่ควรได้รับการแก้ไข ปัญหาหลักประการหนึ่งคือการบริหารมหาวิทยาลัยที่อยู่ในระบบราชการ ที่กรอบอัตราเงินเดือนผูกติดอยู่กับบัญชีเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ทำให้ไม่สามารถดึงดูดและรักษาคนดีคนเก่งไว้เป็นอาจารย์ได้ และการดำเนินการวิจัยบุกเบิกหาความรู้กระทำได้ลำบากภายใต้ระเบียบพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้างของราชการ

ความเป็นอิสระของมหาวิทยาลัยในการดำเนินงานตามพันธกิจของตน โดยมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะสามารถสร้างความเป็นเลิศในเฉพาะด้าน มีรูปแบบการบริหารงานบุคคล งานการเงิน

และงานวิชาการที่เหมาะสมกับลักษณะจำเพาะของตน มีโครงสร้างและระบบงานที่มีประสิทธิภาพ และธรรมาภิบาล มีการกำกับดูแลตรวจสอบ รวมทั้งการเปิดเผยโปร่งใส ย่อมเป็นทางเลือกที่สำคัญในการพัฒนามหาวิทยาลัยให้บรรลุผลภายใต้สภาพทางวิชาการ และบริบทหน้าที่ที่ปรับเปลี่ยนไปจนสามารถสนองความจำเป็นของสังคมและสร้างความสามารถในการแข่งขันของชาติได้ มหาวิทยาลัยในประเทศต่างๆ ในโลกล้วนกำลังปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลง มีการให้ความสำคัญอิสระแก่มหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นทั้งสิ้น พร้อมไปกับการสร้างความสามารถในการบริหารจัดการภายในมหาวิทยาลัย

ความไม่คล่องตัวในการหาเงินจากแหล่งต่างๆ ทำให้มหาวิทยาลัยของรัฐมีข้อจำกัดทางการเงิน เป็นปัญหาที่ใหญ่มาก ทำให้ไม่สามารถสร้างความเป็นเลิศ และความสามารถในการแข่งขันกับวงการอุดมศึกษานานาชาติ บางมหาวิทยาลัยยังอาศัยงบประมาณแผ่นดินมากกว่าร้อยละ 90 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด อย่างไรก็ตาม บางมหาวิทยาลัยได้ปรับแก้ไปได้บ้างแล้ว แต่สังคมยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นต้องมีรายได้จากแหล่งนอกงบประมาณ และมหาวิทยาลัยยังขาดความคล่องตัวในการดำเนินงานระดมทุน ดังนั้น การบริหารจัดการความร่วมมือและการแข่งขันกันระหว่างสถาบันภายในประเทศและข้ามชาติ เป็นปัจจัยที่จำเป็นในการสร้างความเป็นเลิศภายใต้สภาพที่แต่ละสถาบันมีขีดจำกัดของตน การขาดความคล่องตัวในการจัดการเพื่อรองรับบริบทใหม่นี้เป็นปัญหาสำคัญสำหรับมหาวิทยาลัยไทย ตัวอย่างเช่น ข้อจำกัดทางการเงินของมหาวิทยาลัย อัตราค่าตอบแทนสำหรับอาจารย์นักวิชาการชาวต่างชาติ เป็นต้น

2.4 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง กลุ่มต่างๆ ที่ได้รับผลกระทบ หรืออาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินการและความสำเร็จของสถาบัน เช่น กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ ผู้ปกครอง สมาคม ผู้ปกครอง ผู้ปฏิบัติงาน คู่ความร่วมมือทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ คณะกรรมการกำกับดูแลสถาบันในด้านต่างๆ ศิษย์เก่า นายจ้าง สถาบันการศึกษาอื่นๆ องค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลกฎระเบียบ องค์กรที่ให้เงินสนับสนุน ผู้เสียภาษี ผู้กำหนดนโยบาย ผู้ส่งมอบ ตลอดจนชุมชนในท้องถิ่นและชุมชนวิชาการ/วิชาชีพ (สำนักงานมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา, 2552)

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง บุคคล ชุมชน หรือองค์กรที่ให้ความสนใจต่อผลการดำเนินการและกิจกรรมขององค์กร แผนงาน ซึ่งผลการดำเนินงานขององค์กรและแผนงานนั้นสามารถส่งผลบวกและผลลบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถแบ่งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็น 3 กลุ่ม ได้ดังนี้

2.4.1 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก (Key Stakeholders) คือ ผู้ซึ่งสามารถมีอิทธิพลที่สำคัญหรือมีความสำคัญต่อความสำเร็จของกิจกรรม เช่น ลูกค้า ผู้ส่งมอบ มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญต่อการผลิต และ/หรือการบริการ ตลอดจนการปรับปรุง เป็นต้น

2.4.2 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขั้นพื้นฐาน (Primary Stakeholders) คือ บุคคลหรือกลุ่มบุคคล ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากกิจกรรม ซึ่งอาจจะได้รับผลกระทบทางบวกหรือทางลบได้ โดยทั่วไปจะเป็นองค์การที่เป็นส่วนหนึ่งในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) เช่น ผู้บริโภค (Consumer) ตัวแทนทางการค้า (Dealer) ผู้ผลิตในขั้นต้น (Primary Production) จะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงราคาขาย การปรับเปลี่ยนนโยบายทางการค้าทั้งการจัดซื้อและการขาย เป็นต้น

2.4.3 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียชั้นรอง (Secondary Stakeholders) คือ ทุกหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากการดำเนินงานขององค์การ ซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อองค์การโดยตรง เช่น กิจกรรมบางประเภทที่เป็นที่เฝ้าติดตามจากหน่วยงานภายนอก เช่น กิจกรรมโรงพยาบาล องค์การสื่อสารมวลชนจะให้ความสนใจต่อคุณภาพ การรักษาพยาบาล การบริการตามระบบที่เป็นมาตรฐาน การป้องกันความเสี่ยง เป็นต้น หรือกิจกรรมการค้าสินค้าโภคภัณฑ์ที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ เช่น อาหาร น้ำมัน ยารักษาโรค องค์การภายนอกย่อมให้ความสนใจต่อการกำกับดูแลกิจกรรมขององค์การ เช่น การโฆษณาเกินจริง คุณภาพและความปลอดภัยของการใช้ผลิตภัณฑ์ การควบคุมด้านกลไกราคาที่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค กิจกรรมขององค์การเหล่านี้จึงจำเป็นต้องมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Governance)

2.5 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

2.5.1 ความหมายของตัวชี้วัด

ความหมายของตัวบ่งชี้ (Indicator) หรือตัวชี้วัดเป็นสิ่งที่แสดงสถานะหรือสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงไป หรือสะท้อนลักษณะการดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ในภาษาไทยมีคำที่นำมาใช้ในความหมายเดียวกันกับคำว่า “ตัวชี้วัด” อยู่หลายคำ เช่น ดัชนี ตัวชี้ ตัวชี้นำ ตัวบ่งชี้ และเครื่องมือวัด ฯลฯ (วีระยุทธ์ ชาตะกาญจน์, 2555: 244) ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมาย ดังนี้

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2551: 6-7) กล่าวว่า ตัวบ่งชี้ หมายถึง ตัวแปรประกอบหรือองค์ประกอบที่มีค่าแสดงถึงลักษณะหรือปริมาณของสภาพที่ต้องการศึกษาเฉพาะจุดหรือช่วงเวลาหนึ่ง ค่าของตัวบ่งชี้ระบุ/บ่งบอกถึงสภาพที่ต้องการศึกษาเป็นองค์รวมอย่างกว้างๆ แต่มีความชัดเจนเพียงพอที่จะใช้ในการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อประเมินสภาพที่ต้องการศึกษาได้ และใช้ในการเปรียบเทียบระหว่างจุดหรือช่วงเวลาที่แตกต่างกันเพื่อให้ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงของสภาพที่ต้องการศึกษาได้

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2553: 56) ได้ให้คำจำกัดความของตัวบ่งชี้ (Indicator) หมายถึง ตัวประกอบ ตัวแปร หรือค่าที่สังเกตได้ ซึ่งบ่งบอกสถานภาพหรือสะท้อนอัตลักษณ์การดำเนินงานหรือผลการดำเนินงานที่สามารถวัดและสังเกตได้ เพื่อบอกสภาพทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในประเด็นที่ต้องการ ในภาษาไทยมีใช้อยู่หลายคำ เช่น ตัวชี้วัด ดัชนี เป็นต้น

วิโรจน์ สารรัตน์ (2556: 4) ตัวบ่งชี้ (Indicator) เป็นสิ่งที่บอกถึงข้อมูลที่น่ามาใช้เพื่อชี้ให้เห็นอะไรบางอย่างมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า ดัชนี หรือคำว่า Index หมายถึง สัดส่วนหรืออัตราส่วนระหว่างปริมาณสองจำนวนหรือการเปรียบเทียบปริมาณระหว่างเวลาหนึ่งกับอีกเวลาหนึ่ง อันเป็นความหมายของเลขดัชนี (Index number) แต่ตัวบ่งชี้ มีความหมายกว้างกว่าดัชนี ดัชนีจัดว่าเป็นตัวบ่งชี้ชนิดหนึ่ง โดยที่ลักษณะของดัชนีต้องอยู่ในรูปแบบของอัตราส่วนระหว่างปริมาณสองจำนวน แต่ตัวบ่งชี้ไม่มีข้อจำกัดว่าจะต้องอยู่ในรูปอัตราส่วน

2.5.2 ประเภทตัวบ่งชี้

การแยกประเภทตัวบ่งชี้มีนักการศึกษาได้จัดแยกประเภทของตัวบ่งชี้ ไว้แตกต่างกัน ตามเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดแยกประเภท ซึ่งการสังเคราะห์การจัดแยกประเภทที่นักการศึกษาได้เสนอไว้นั้นสรุปได้เป็น 7 แบบ ดังนี้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2551: 7-8)

1) แยกประเภทตามทฤษฎีระบบ แบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้ด้านปัจจัยนำเข้า (Input indicators) ตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการ (Process indicators) และตัวบ่งชี้ด้านผลผลิต (Output indicators)

2) แยกประเภทตามลักษณะนิยามของตัวบ่งชี้ แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้แบบอัตนัย (Subjective indicators) และตัวบ่งชี้แบบปรนัย (Objective indicator)

ก. แยกประเภทตามวิธีการสร้าง แบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้ตัวแทน (Representative indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่สร้างขึ้นจากตัวแปรเพียงตัวเดียวให้เป็นตัวแทนตัวแปรอื่นๆ ตัวบ่งชี้แยก (Disaggregative indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่มีสถานะคล้ายกับตัวแปร หรือตัวบ่งชี้ย่อย โดยที่ตัวบ่งชี้ย่อยแต่ละตัวเป็นอิสระต่อกัน และบ่งชี้ลักษณะหรือปริมาณของสภาพที่ต้องการศึกษา เฉพาะด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว การที่จะบ่งชี้สภาพองค์รวมจะต้องใช้ตัวบ่งชี้ย่อยทุกตัวรวมกัน ทั้งชุด ตัวบ่งชี้ประกอบ (Composite indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่เกิดจากการรวมตัวแปรหลายๆ ตัวเข้าด้วยกัน โดยให้น้ำหนักความสำคัญของตัวแปรตามที่เป็นจริง ตัวบ่งชี้ชนิดนี้ให้สารสนเทศที่มีคุณค่า มีความเที่ยง และความตรงสูงกว่าตัวบ่งชี้สองประเภทแรก จึงเป็นประโยชน์ต่อการวางแผน การกำกับ ติดตาม และการประเมิน และเป็นที่ยอมรับใช้กันมากในปัจจุบัน

ข. แยกประเภทตามลักษณะตัวแปรที่ใช้สร้างตัวบ่งชี้ การจัดวิธีนี้แยกประเภทที่สำคัญได้ 3 วิธี วิธีแรก คือ การจัดแยกประเภทตัวบ่งชี้การศึกษาตามระดับการวัดของตัวแปร วิธีนี้

จัดแยกได้เป็น 4 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้นามบัญญัติ (Nominal indicators) ตัวบ่งชี้เรียงอันดับ (Ordinal indicators) ตัวบ่งชี้อันตรภาค (Interval indicators) และตัวบ่งชี้อัตราส่วน (Ratio indicators) วิธีที่สอง คือ การจัดแยกประเภทตัวบ่งชี้การศึกษาตามประเภทของตัวแปร วิธีนี้จัดแยกได้เป็น 2 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้สต็อก (Stock indicators) และตัวบ่งชี้การไหล (Flows indicators) วิธีที่สาม คือ การจัดแยกประเภทตามคุณสมบัติทางสถิติของตัวแปร วิธีนี้จัดแยกได้เป็น 2 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับการแจกแจง (Distributive indicators) เช่น สัมประสิทธิ์การกระจาย (Coefficient of variation) และตัวบ่งชี้ไม่เกี่ยวกับการแจกแจง (Non-distributive indicators) เช่น ค่าเฉลี่ย มัธยฐาน ของตัวแปร

ค. แยกประเภทตามลักษณะค่าของตัวบ่งชี้ แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้สมบูรณ์ (Absolute indicators) หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ค่าของตัวบ่งชี้บอกปริมาณที่แท้จริง และมีความหมายในตัวเอง คือ ตัวบ่งชี้สัมพัทธ์ หรือตัวบ่งชี้อัตราส่วน (Relative or ratio indicators) หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ค่าของตัวบ่งชี้เป็นปริมาณเทียบเคียงกับค่าอื่นๆ เช่น จำนวนนักเรียนต่อครู 1 คน สัดส่วนของครูวุฒิปริญญาโท

ง. แยกประเภทตามฐานการเปรียบเทียบในการแปลความหมาย แบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้อิงกลุ่ม (Norm-referenced indicators) หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่มีการแปลความหมายเทียบกับกลุ่ม ตัวบ่งชี้อิงเกณฑ์ (Criterion-referenced indicators) หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่มีการแปลความหมายเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และตัวบ่งชี้อิงตน (Self-referenced indicators) หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่มีการแปลความหมายเทียบกับสภาพเดิม ณ จุด หรือช่วงเวลาที่แตกต่างกัน

จ. แยกประเภทตามลักษณะการใช้ตัวบ่งชี้ แบ่งตามการใช้ตัวบ่งชี้ในการวิจัยได้เป็น 2 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้แสดงความหมาย (Expressive indicators) และตัวบ่งชี้ทำนาย (Predictive indicators) และแบ่งตามการใช้ตัวบ่งชี้ในการกำกับโครงการได้เป็น 2 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้ผลการปฏิบัติ (Performance indicator) และตัวบ่งชี้ตามข้อกำหนด (Compliance indicator)

2.5.3 ประโยชน์ของตัวชี้วัด

ประโยชน์ของตัวบ่งชี้ในการสร้างและการนำตัวบ่งชี้มาใช้มีจุดมุ่งหมายหลายประการ มีตัวบ่งชี้หลายตัวที่นักวางแผน นักบริหาร และนักวิจัยใช้ในลักษณะที่คล้ายคลึงกันและให้จุดมุ่งหมายเหมือนกัน แต่บางครั้งนักวางแผน นักบริหาร หรือนักวิจัยอาจจะใช้ตัวบ่งชี้เฉพาะบางตัวแตกต่างกันออกไป จึงต้องระบุให้ชัดเจนและให้เป็นข้อสังเกตไว้ มิฉะนั้นแล้ว การพัฒนาตัวบ่งชี้จะเป็นการจัดทำขึ้นเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของบุคคลเฉพาะกลุ่มเท่านั้น ซึ่งในกรณีเช่นนี้จะทำให้ประโยชน์ใช้สอยของตัวบ่งชี้มีคุณภาพลดลง (วีระยุทธ ชาตะกาจน์, 2555: 261-269) ซึ่ง กมลสุดประเสริฐ (2543: 5-8; วีระยุทธ ชาตะกาจน์, 2555: 269-270) ได้อธิบายให้เห็นประโยชน์ของการนำตัวบ่งชี้ไปใช้ในด้านต่างๆ ดังนี้

1) การกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบาย ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบในการวางแผนหรือสิ่งที่กำหนดอยู่ในแผน หรือขาดความแน่ชัด การกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบาย มักจะระบุในลักษณะที่กว้างมากเกินไปจนขาดความแน่ชัดว่า แผนนั้นต้องการให้บรรลุผลได้บ้าง การนำตัวบ่งชี้มาช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายจะช่วยให้ทราบสิ่งที่ต้องการให้บรรลุผลได้ชัดเจนขึ้น

2) การติดตามผล การใช้ตัววัดชี้เพื่อการติดตามผลการเปลี่ยนแปลงในระบบที่เกิดขึ้นตามปกติหรือการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการนำนโยบายใดนโยบายหนึ่งมาใช้ก็ได้ การติดตามผลการเปลี่ยนแปลงในระบบนี้มีความสำคัญมาก คือ ช่วยให้ตรวจสอบได้ว่า การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการและพึงประสงค์หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด ในการกำหนดตัวบ่งชี้เพื่อตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงในระบบต่างๆ เพื่อวัดความก้าวหน้าหรือการพัฒนาของระบบนั้นๆ จะต้องกำหนดในลักษณะที่สามารถนำไปใช้วัดได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

3) การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการ ตัวบ่งชี้เป็นเครื่องมือของการวิจัยด้านการพัฒนาระบบต่างๆ การพัฒนาและใช้ตัวบ่งชี้ด้านนี้เพื่อให้เป็นตัวแทนคุณลักษณะของระบบที่จะศึกษาวิจัย โดยกำหนดระบบด้วยตัวแปรตัวใดตัวหนึ่งให้เชื่อมโยงไปถึงสิ่งที่ปรารถนาจะศึกษาวิจัย เช่น การศึกษาวิจัยที่สัมพันธ์กับเศรษฐศาสตร์ในระยะแรกๆ ของการใช้ตัวแปรการเข้าเรียนหรือใช้ส่วนผสมของอัตราการเข้าเรียนทั้งระบบมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา เป็นต้น

4) การจัดลำดับ ตัวบ่งชี้ช่วยกระตุ้นการพัฒนาการช่วยจัดลำดับการพัฒนาของระบบได้อย่างเที่ยงตรง และเชื่อถือได้ การจัดลำดับของระบบนี้อาจจะนำมาเปรียบเทียบระหว่างจังหวัดหรือท้องถิ่นก็ได้ จะช่วยชี้ให้เห็นถึงลักษณะที่เหมือนหรือแตกต่างกัน ซึ่งในการศึกษาทำได้ตรงการใช้ตัวบ่งชี้ชุดเดียวกัน เป็นเครื่องวัด

2.6 ข้อมูลเกี่ยวกับคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

2.6.1 ประวัติของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้รับการสถาปนาขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2548 มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยี มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ที่เน้นการปฏิบัติ ทำการสอน ทำการวิจัย ผลิตครูวิชาชีพ ให้บริการทางวิชาการในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแก่สังคม ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประกอบด้วยพื้นที่บริหาร 5 แห่ง ได้แก่ พื้นที่บริหารเทเวศร์ พื้นที่บริหารโชติเวช พื้นที่บริหารพัฒนการพระนคร พื้นที่บริหารชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ และพื้นที่บริหารพระนครเหนือ จัดการเรียนการสอนเป็น 9 คณะ คือ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน คณะบริหารธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ และคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น

คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน เป็นคณะที่มีรากฐานมาจากการจัดการศึกษาในแผนกวิชาการโฆษณา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 ที่วิทยาเขตพัฒนการพระนคร โดยได้ผลิตบุคลากรนักปฏิบัติงาน เข้าสู่วิชาชีพสื่อสารมวลชนในด้านต่างๆ เช่น ผู้ผลิตงานโฆษณา ช่างภาพ บริษัทออร์แกนไนซ์ นักจัดรายการวิทยุ นักโฆษณา ฯลฯ จนมาถึงในปี พ.ศ. 2546 เพื่อสนองต่อความต้องการของสังคม จึงได้ขยายการจัดการศึกษาจากระดับ ปวส. เป็นระดับปริญญาตรี คือ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน โดยมุ่งผลิตนักปฏิบัติการด้านสื่อสารมวลชนที่มีจุดเน้นคือ มีความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยี

ปัจจุบันคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี 3 สาขาวิชา ได้แก่ 1) สาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ 2) สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง และ 3) สาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดีย และในปี 2553 คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนเปิดสอนในระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารการตลาด

จุดมุ่งหมายของการจัดตั้งคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนก็เพื่อเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาและพัฒนาศักยภาพกำลังคนให้สอดคล้องและตอบสนองนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นอกจากนี้ยังสร้างงานวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนบริการวิชาการตามความต้องการของชุมชนประเทศและสังคม โดยมีวิสัยทัศน์ คือ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน “ผลิตนักสื่อสารมวลชนมืออาชีพ”

2.6.2 สถานที่ตั้ง

คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ตั้งอยู่เลขที่ 399 ถนนสามเสน แขวงวชิรพยาบาล เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

2.6.3 วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ (Vision) คือ ผลิตนักสื่อสารมวลชนมืออาชีพ

2.6.4 พันธกิจ คือ

1) จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตทางด้านสื่อสารมวลชนที่มีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

- 2) ผลิตงานวิจัยทางสื่อสารมวลชน เพื่อพัฒนาความรู้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการและวิชาชีพ
- 3) ให้บริการวิชาการด้านการศึกษาสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีแก่สังคม
- 4) ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและรักษาสีงแวดล้อม
- 5) พัฒนาศักยภาพของคณาจารย์และบุคลากรในด้านวิชาการเพื่อการเป็นคณะด้านสื่อสารมวลชนที่ได้รับการยอมรับในสังคม

2.6.5 ปรัชญา

ปรัชญา คือ ผลิตบัณฑิตสื่อสารมวลชน เพื่อพัฒนาสังคม

2.6.6 ปณิธาน

ปณิธาน คือ มุ่งมั่น เป็นผู้นำการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพสื่อสารมวลชน ด้วยเทคโนโลยีเชิงบูรณาการ พัฒนานักปฏิบัติการสื่อสารมวลชนที่มีคุณภาพ คู่คุณธรรม

2.6.7 ค่านิยมหลัก

ค่านิยมหลัก คือ “คิดอย่างสร้างสรรค์ ทำอย่างมืออาชีพ” (Think Creatively Do Professionally)

2.6.8 เป้าหมายสูงสุด

เป้าหมายสูงสุด คือ มุ่งมั่นเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำแห่งโลกอาชีพในระดับสากล (RMUTP strives to be a leading university for diverse career which is recognized internationally.)

2.6.9 อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ (RMUTP Identity)

บัณฑิตนักปฏิบัติ	Hands-on
ใฝ่รู้	Keenness
สู้งาน	Determination
เชี่ยวชาญเทคโนโลยี	Technological Expertise
มีคุณธรรม	Integrity

2.6.10 เอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ

เอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ (RMUTP Uniqueness) คือ มหาวิทยาลัยแห่งโลกอาชีพ (University for Diverse Careers)

2.6.11 ข้อมูลทั่วไปของหน่วยงาน

คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนมีการดำเนินงานตามนโยบายของมหาวิทยาลัยฯ โดยดำเนินงานเช่นเดียวกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น คือ

- 1) งานจัดการศึกษา

- 2) งานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม
- 3) งานบริการทางวิชาการแก่สังคม
- 4) งานทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

โดยยึดแนวดำเนินงานตามปรัชญา วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยฯ

2.6.12 หลักสูตรและสาขาวิชาที่เปิดสอน

ในปีการศึกษา 2559 คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีจำนวนหลักสูตรที่เปิดสอนทั้งหมด 4 หลักสูตร แบ่งตามระดับการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 2.1 จำนวนหลักสูตรของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คณะ/ระดับการศึกษา	ปริญญา	หลักสูตร/สาขาวิชา	จำนวนปีของหลักสูตร
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน (จำนวน 4 หลักสูตร)			
ปริญญาตรี	เทคโนโลยีบัณฑิต (ทล.บ.)	เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ (ปรับปรุง พ.ศ.2555)	4 ปี
		เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง (ปรับปรุง พ.ศ.2555)	4 ปี
		เทคโนโลยีมัลติมีเดีย (ปรับปรุง พ.ศ.2555)	4 ปี
ปริญญาโท	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.)	การสื่อสารการตลาด (ปรับปรุง พ.ศ. 2558)	2 ปี

ที่มา: งานหลักสูตร/สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน ข้อมูล ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2559

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธนายุ ภูวิทยาธร และบรรพต วิรุณราช (2558) ได้ศึกษาเรื่องขีดความสามารถองค์การด้านความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาขีดความสามารถ (สมรรถนะ) องค์การ ด้านความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยเป็นการศึกษาวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กับ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) สำหรับการศึกษาเชิงปริมาณเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการสำรวจจากคณะกรรมการบริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 259 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi Technique) โดยสอบถามความคิดเห็นจาก

ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 18 คน จำนวน 3 รอบ ผลการวิจัยพบว่า ชีตความสามารถ (สมรรถนะ) องค์การด้านความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จะประกอบไปด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาความเป็นนานาชาติจากภายในองค์การ 2) ด้านการให้เป็นที่รู้จักและยอมรับจากภายนอกองค์การ 3) ด้านการเพิ่มจำนวนนักศึกษา และบุคลากรชาวต่างชาติ

ไอริสา ชุมพงศ์ อนิวัช แก้วจางค์ และอรจันท์ ศิริโชติ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ชีตความสามารถ และความต้องการพัฒนาชีตความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่า ระดับชีตความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากรโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ความต้องการพัฒนาชีตความสามารถในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก บุคลากรที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน สถานภาพและรายได้ที่แตกต่างกันมีผลให้ชีตความสามารถในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และบุคลากรที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ วุฒิการศึกษา สถานภาพ และรายได้ที่แตกต่างกันมีความต้องการในการพัฒนาชีตความสามารถในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 อีกทั้งพบว่า ชีตความสามารถในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาชีตความสามารถในการปฏิบัติงานสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

ธนายุ ภูวิทยาธร (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ชีตความสามารถ (สมรรถนะ) องค์การด้านบูรณาการการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการวิจัยพบว่า ชีตความสามารถ (สมรรถนะ) องค์การด้านบูรณาการการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบไปด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบูรณาการระหว่าง การวิจัยกับการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านบูรณาการการวิจัย ข้ามศาสตร์ และ 3) ด้านบูรณาการ การวิจัยกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน

สุวรรณิน คณานุวัฒน์ และคณะ (2557) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการกลยุทธ์เพื่อสร้างชีตความสามารถในการแข่งขันของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบ และนำเสนอแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการกลยุทธ์เพื่อสร้างชีตความสามารถในการแข่งขันของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย มาจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารระดับสูง 48 คน และผู้โดยสารการบินไทย 90 คน และแบบสอบถามผู้บริหารระดับกลาง 250 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบ ผลการวิจัยพบว่า

- 1) สภาพการบริหารจัดการกลยุทธ์ฯ มี 15 ประเด็นสำคัญสำหรับผู้บริหารระดับสูง และ 4 ประเด็นสำคัญสำหรับผู้โดยสาร
- 2) มี 16 ประเด็นเป็นองค์ประกอบสำคัญสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ 0.835%, ($p < .05$)

3) แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาการบริหารจัดการกลยุทธ์ฯ เป็นไปตาม 8-Synthesized Model คือ

- 3.1) การจัดทำแผนความก้าวหน้าในอาชีพและแผนการสืบทอดตำแหน่งอย่างชัดเจน
- 3.2) การจัดทำกฎเกณฑ์ การได้มาซึ่งผู้บริหารระดับสูง โปร่งใส ที่ภาคการเมืองไม่อาจแทรกแซงได้
- 3.3) สร้างพันธมิตรกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และแสวงหาโอกาสจากการเป็น AEC
- 3.4) จัดทำและพัฒนาระบบ ICT ครบวงจร
- 3.5) จัดทำแผนยุทธศาสตร์ โครงสร้างการเจริญเติบโตของหน่วยงานที่สามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระ
- 3.6) จัดตั้งคณะกรรมการวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียและนำผลมาปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น
- 3.7) จัดทำโครงการศึกษาต่อเนื่องเพื่อเพิ่มศักยภาพและสมรรถนะพนักงาน
- 3.8) สรรหาผู้เชี่ยวชาญทางการเงินและจัดตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อวิเคราะห์

ปัญหา ความสมดุลระหว่างรายรับและรายจ่ายเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

อนุวัติ คุณแก้ว (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) พัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน และ
- 2) ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีทั้งหมด 1,680 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารและคณาจารย์มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จำนวน 224 คน มหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 196 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 560 คน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 140 คน และมหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 560 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน วิเคราะห์องค์ประกอบขั้นต้น โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ โดยวิธีหมุนแกนแบบตั้งฉาก โดยใช้โปรแกรม SPSS for windows และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียนด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โดยใช้โปรแกรม LISREL 8.72 ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ของตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน ได้จำนวนองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนานักศึกษา

ด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาบุคลากร ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์และด้านการพัฒนาหลักสูตร

2) ผลการวิเคราะห์ห้องค้ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ของตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน พบว่า โมเดลการวิจัยสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.89 ถึง 1.00 เรียงลำดับค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนานักศึกษา ด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาบุคลากร ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ และด้านการพัฒนาหลักสูตร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 1.00, 0.94, 0.90 และ 0.89 ตามลำดับ ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่า มีค่าไค-แอสควร์ (χ^2) เท่ากับ 780.28 ค่าองศาอิสระ เท่ากับ 757 ค่าความน่าจะเป็น (P-value) เท่ากับ 0.27 ค่าดัชนีวัดระดับ ความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.96 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับค่าแล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.93 ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือในรูปของคะแนนมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ 0.02 และค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) เท่ากับ 0.01

Kamarudin (2013) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ กรณีศึกษา การลงทุนด้านแอนิเมชัน ผลการวิจัยพบว่า (1) รัฐบาล คือปัจจัยความสำเร็จของอุตสาหกรรมประเภทสื่อแอนิเมชัน โดยการสนับสนุนบริษัทด้านแอนิเมชันให้มากขึ้น ซึ่งที่ผ่านมาได้รับการสนับสนุนค่อนข้างน้อย พร้อมทั้งยังขาดความร่วมมือจากบริษัทต่างๆ ดังนั้นปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของธุรกิจคือการเพิ่มขีดความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ การส่งเสริมการขายและการตลาด ตลอดจนเครือข่ายและความร่วมมือ รวมถึงคุณภาพของเนื้อหา เทคโนโลยี ความหลายหลาย ทักษะของผู้ประกอบการและสถานที่ตั้งของธุรกิจ

Azenvedo, Apfelthaler, & Hurst (2012) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะในการศึกษา ธุรกิจอุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนแนวทางสำหรับการตรวจสอบการจัดตำแหน่งของธุรกิจในการศึกษา ระดับปริญญาตรีกับความต้องการของอุตสาหกรรม พบว่า ธุรกิจอุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยการวัดสมรรถนะที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษา ได้ออกแบบผ่านการทดสอบภายใต้โครงการดำเนินการของนายจ้างใน 4 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย อังกฤษ สโลวีเนีย และโรมาเนีย ซึ่งเป็นไปได้ในการตรวจสอบความต้องการสมรรถนะของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 8 สมรรถนะ คือ ความสามารถในการสื่อสาร การทำงานเป็นทีมและการสร้างความสัมพันธ์ ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาและสถานการณ์ ความสามารถในการบริหารเวลา ความรับผิดชอบในงาน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการนำเสนอและความสามารถในการสื่อสาร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องสามารถกำหนดขั้นตอนการดำเนินการได้ดังนี้

- 3.1 ระเบียบวิธีวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) (Maxwell, 2003; Creswell, 2003; Tashakkori and Teddlie, 2003; Creswell, 2007; Pole, 2007; รัตนะ บัวสนธ์, 2556) ประกอบด้วย ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่ดำเนินการเพื่อประเมินสภาพความเป็นจริงและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามแล้วนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบด้วย การทบทวนแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และนำข้อมูลที่ได้ไปกำหนดกรอบคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) และใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีกำหนดการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และแบบตามความสะดวก (Convenience Sampling) ขั้นตอนการเก็บข้อมูลจะนัดสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง และมีการบันทึกเสียงเพื่อนำมาใช้ในการประมวลความคิดเห็นตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา และทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิจัยตามหลักการวิจัยเชิงคุณภาพและนำมาสังเคราะห์หาองค์ประกอบที่สำคัญเพื่อกำหนดกลยุทธ์สำหรับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษาปัจจุบัน ศิษย์เก่า ผู้ปกครอง และสถานประกอบการ

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน จำแนกออกเป็น 2 ประเภทตามกระบวนการวิจัย ดังนี้

1) การวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน จำนวน 400 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

ก. ภายใน จำนวน 200 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และ นักศึกษาปัจจุบัน

ข. ภายนอก จำนวน 200 คน ประกอบด้วย ศิษย์เก่า ผู้ปกครอง และสถานประกอบการ

2) การวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน จำนวน 71 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

ก. ภายใน ได้แก่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยฯ ผู้บริหารคณะฯ บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษาปัจจุบัน จำนวน 32 คน

ข. ภายนอก ได้แก่ ศิษย์เก่า สถานประกอบการ ผู้ปกครองนักศึกษา และประชาชนรอบมหาวิทยาลัยฯ จำนวน 39 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้การรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามแล้วนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) มีรายละเอียดดังนี้

3.3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มทร.พระนคร (Questionnaires) โดยแบ่งโครงสร้างคำถามออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการรับรู้ขีดความสามารถของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อการพัฒนา

โดยข้อคำถามมีลักษณะเป็น มาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมี
เกณฑ์การพิจารณาเพื่อการประเมิน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553;
กัลยา วานิชย์บัญชา, 2557)

ระดับ 1	หมายถึง	น้อยที่สุด
ระดับ 2	หมายถึง	น้อย
ระดับ 3	หมายถึง	ปานกลาง
ระดับ 4	หมายถึง	มาก
ระดับ 5	หมายถึง	มากที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ (บุญชม, 2535)

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยทำการทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อหาค่าความ
น่าเชื่อถือ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่
คล้ายคลึงแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน แล้วนำผลที่ได้หาค่าความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) วิธีการของครอนบาค
(Cronbach, 1974; บุญใจ ศรีสถิตยัณราภรณ์, 2550) โดยกำหนดเกณฑ์คุณภาพของแบบสอบถามที่
ฉบับต้องมีค่าความเชื่อมั่นที่ .85 ขึ้นไป

3.3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จากการเลือก
ตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และแบบตามความสะดวก (Convenience Sampling)
ขั้นตอนการเก็บข้อมูลจะนำสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง และมีการบันทึกเสียงเพื่อนำมาใช้ในการประมวล
ความคิดเห็นตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา และทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิจัยตาม
หลักการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth
Interview) ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยแบ่งโครงสร้างคำถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการรับรู้ขีดความสามารถของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อการพัฒนา

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 การวิจัยเชิงปริมาณ คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน โดยใช้แบบสอบถามแจกให้แก่กลุ่มตัวอย่างจาก 2 กลุ่ม ได้แก่

1) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ประกอบด้วย ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และ นักศึกษาปัจจุบัน จำนวน 200 คน

2) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ประกอบด้วย ศิษย์เก่า ผู้ปกครอง และสถานประกอบการ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำมาบันทึกข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ จำนวน 200 คน

3.4.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่กำหนดไว้ 71 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ได้แก่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยฯ ผู้บริหารคณะฯ บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษาปัจจุบัน จำนวน 32 คน

2) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ได้แก่ ศิษย์เก่า สถานประกอบการ ผู้ปกครอง นักศึกษา และประชาชนรอบมหาวิทยาลัยฯ จำนวน 39 คน แล้วนำมาสังเคราะห์หาตัวบ่งชี้ความสำเร็จเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและการเขียนรายงาน

3.5.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการอธิบายถึงลักษณะของข้อมูลตามความแตกต่างกันในลักษณะต่างๆ โดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการประมวลผลข้อมูล แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.5.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาใช้ในการประมวลความคิดเห็นตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา และทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิจัยตามหลักการวิจัยเชิงคุณภาพและนำมาสังเคราะห์หาค่าองค์ประกอบที่สำคัญเพื่อกำหนดกลยุทธ์สำหรับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แล้วนำเสนอข้อมูลในลักษณะการพรรณนาประกอบการสังเคราะห์เป็นแผนภาพ และตารางประกอบความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” จากการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยที่กำหนดไว้ สามารถนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

4.2 ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

4.3 สังเคราะห์ตัวชี้วัดความสำเร็จจากปัจจัยภายใน ในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

4.4 ระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

4.5 การพัฒนากลยุทธ์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

4.1 วิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งการดำเนินงานของสถานศึกษาสามารถจำแนกพันธกิจหลักออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การบริหารจัดการ และ 2) การจัดการศึกษา โดยสามารถพัฒนาขีดความสามารถด้วยการวิเคราะห์จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดการบริหารงาน 4M's เพื่อการบริการจัดการองค์กร แนวคิดหลักการตลาด 4P's เพื่อการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต และพันธกิจของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีรายละเอียดดังนี้

4.1.1 แนวคิดการบริหารงาน 4M's เพื่อการบริการจัดการองค์กร

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศมีพันธกิจด้านการบริหารจัดการองค์กร โดยผู้บริหารของคณะฯ ต้องขับเคลื่อนการทำงาน ผ่านการบริหารงานโดยร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมหรืองานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ร่วมกัน อีกทั้งยังอาศัยกระบวนการ และการจัดการทรัพยากรทางการ

บริหารอย่างประหยัดและให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งหลักการบริหารสามารถนำแนวคิดการบริหารงาน 4M's มาประยุกต์ใช้เพื่อการบริหารจัดการองค์กร โดยมีหลักการคิดกลยุทธ์บนฐานความคิดดังต่อไปนี้

1) คน (Man) เป็นปัจจัยสำคัญที่สุด เนื่องจากคนทำให้เกิดกิจกรรมหลายๆ อย่าง ดังนั้น การบริหารงานจะต้องวางแผนการพัฒนากำลังคนให้มีความสามารถเพียงพอต่อการทำงาน และจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทุกปีเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ซึ่งในขณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน จำแนกบุคลากรออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ บุคลากรสายวิชาการ และบุคลากรสายสนับสนุน ซึ่งทั้งสองกลุ่มมีความสำคัญเท่าๆ กัน

2) เงิน (Money) เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาองค์กร ซึ่งการดำเนินงานของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนมีแหล่งรายได้หรือเงินสนับสนุนมาจาก 2 ส่วน ได้แก่ 1) เงินงบประมาณสนับสนุน มี 2 แบบคือ เงินงบประมาณที่สนับสนุนโดยรัฐบาล และเงินรายได้ที่ได้รับจากการเก็บค่าเล่าเรียนจากนักศึกษา และ 2) จากการหารายได้ด้วยการให้บริการสังคม

3) วัสดุหรือวัตถุดิบ (Material) เป็นเครื่องมือสนับสนุนการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ รวดเร็ว ซึ่งวัสดุหรือวัตถุดิบ แบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) วัสดุสำหรับการบริหารจัดการและการทำงานขององค์กร และ 2) วัสดุและครุภัณฑ์ทางการศึกษา

4) วิธีปฏิบัติงาน (Method) เป็นวิธีการและแนวทางการบริหารงานของคณะฯ ซึ่งผู้บริหารสูงสุดจะเป็นผู้กำหนดทิศทางและวิธีการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยจะต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรภายในองค์กรทุกภาคส่วน

4.1.2 แนวคิดหลักการตลาด 4P's เพื่อการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต

คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มีพันธกิจหลักคือ การผลิตบัณฑิตสู่ตลาดแรงงาน ดังนั้นการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขัน คณะผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับหลักการตลาดแบบ 4 P's ซึ่งเป็นแนวคิดทางการตลาดที่ให้ความสำคัญกับมุมมองของผู้ผลิตเป็นหลัก ซึ่งส่วนประสมการตลาด (Marketing Mix) แบบ 4P's จะถูกนำไปพัฒนาเป็นกลยุทธ์เพื่อให้คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน สามารถแข่งขันกับสถาบันอื่นได้ โดยมีหลักการคิดกลยุทธ์บนฐานความคิด ดังต่อไปนี้

1) ด้านสินค้า (Product) คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนทำหน้าที่ผลิตบัณฑิต นักปฏิบัติด้านสื่อสารมวลชน เปิดสอนในหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต และศิลปศาสตรมหาบัณฑิต โดยมีการจัดการศึกษา 2 ระดับ 4 สาขาวิชา คือ ระดับปริญญาตรี 3 สาขาวิชา ได้แก่ 1) สาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ 2) สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง และ 3) สาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดีย และระดับปริญญาโท 1 สาขาวิชา คือสาขาวิชาการสื่อสารการตลาด

2) ด้านราคา (Price) การกำหนดค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรเป็นไปตามข้อกำหนดของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งเรียกเก็บในลักษณะเหมาจ่ายทุกระดับ โดยมีการ

จัดทำต้นทุนต่อหน่วย และคำนวณจุดคุ้มทุน ทั้งนี้ เนื่องจากการบริหารจัดการยังคงถือปฏิบัติตามระเบียบและประกาศมหาวิทยาลัยฯ ทำให้ขาดความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการ

3) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตด้านสื่อสารมวลชนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยเน้นการพัฒนาบัณฑิตนักปฏิบัติที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเทคโนโลยีและวิชาชีพ ซึ่งแต่ละปีจะมีนายจ้างและสถานประกอบการที่สนใจรับบัณฑิตเข้าทำงานติดต่อโดยตรงมายังคณะฯ หรือมหาวิทยาลัยฯ แต่โดยส่วนใหญ่ช่องทางการจำหน่ายอาจเกิดจากบัณฑิตได้ไปสมัครงานกับสถานประกอบการต่างๆ ด้วยตนเอง

4) ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion) เนื่องจากคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนเป็นสถาบันการศึกษาของรัฐบาล การจัดการส่งเสริมการตลาดไม่สามารถดำเนินการได้มากนัก ดังนั้นสิ่งที่คณะฯ สามารถดำเนินการได้คือ การแนะแนวทางการศึกษา การจัดกิจกรรมบริการวิชาการแก่กลุ่มเป้าหมาย การจัดประกวดทักษะสำหรับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อแสดงถึงศักยภาพของคณะฯ ให้กลุ่มเป้าหมายและประชาชนทั่วไปปรับทราบ เพื่อจะตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ

4.1.3 พันธกิจของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประกอบด้วยพันธกิจ 5 ด้าน ดังนี้

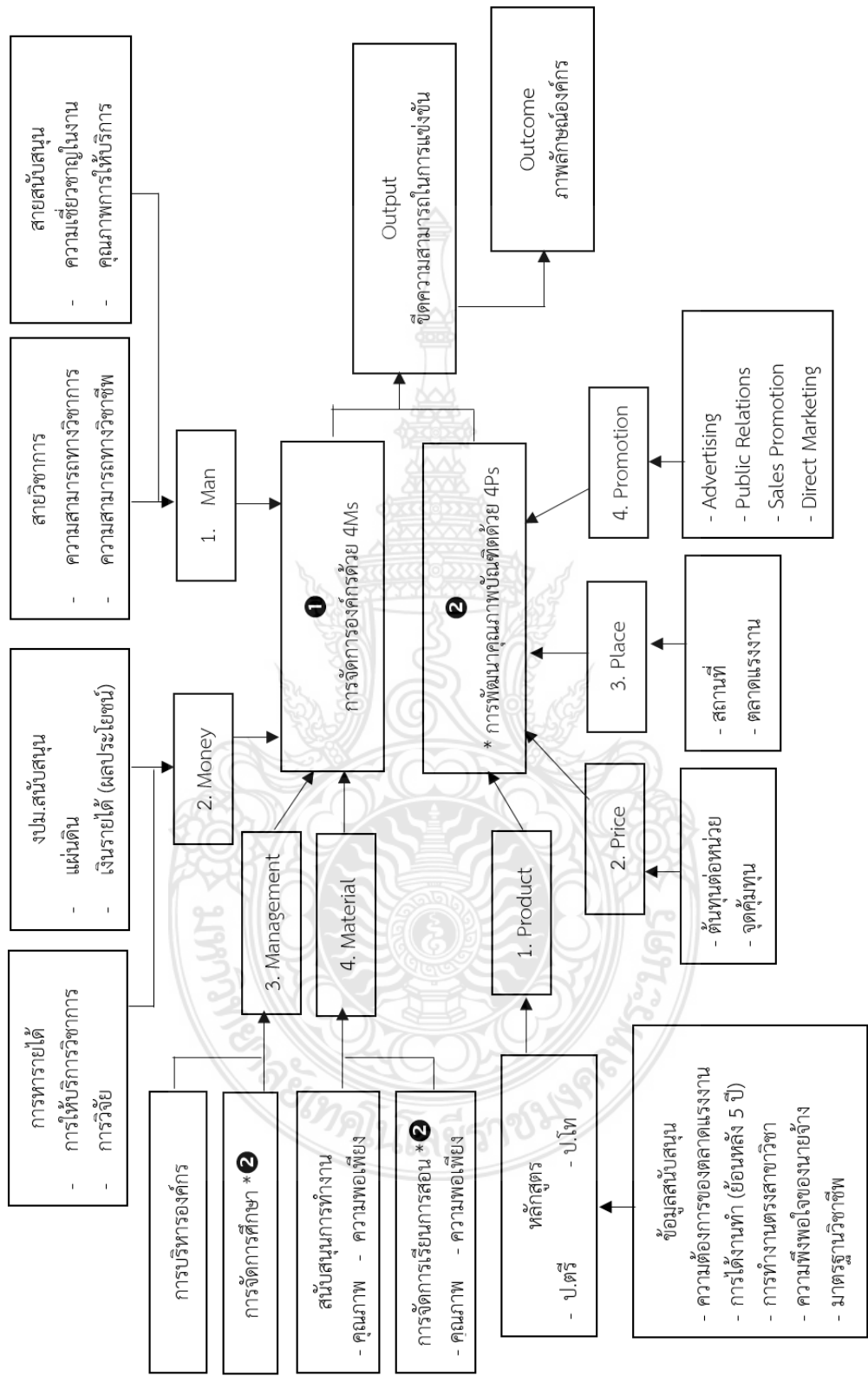
1) จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตทางด้านสื่อสารมวลชนที่มีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เป็นพันธกิจหลักที่คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนจะต้องดำเนินการให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

2) ผลิตงานวิจัยทางสื่อสารมวลชน เพื่อพัฒนาความรู้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการและวิชาชีพ เป็นพันธกิจหลักที่ทำหน้าที่เสมือนพันธกิจสนับสนุนการจัดการศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากรสายวิชาการและพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

3) ให้บริการวิชาการด้านการศึกษาสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีแก่สังคม เป็นพันธกิจสนับสนุนที่คณะฯ จะต้องดำเนินการเพื่อช่วยเหลือสังคม รวมถึงการเปิดโอกาสให้บุคลากรและนักศึกษาได้จัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ และการสร้างความร่วมมือระหว่างชุมชน และสังคมต่อไป

4) ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและรักษาสีงแวดล้อม เป็นพันธกิจสนับสนุนที่คณะฯ จะต้องดำเนินการเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกให้แก่นักศึกษา และบุคลากรให้คงไว้ซึ่งความเป็นไทย และประเพณีที่สำคัญของไทยและนานาชาติ

5) พัฒนาศักยภาพของคณาจารย์และบุคลากรในด้านวิชาการเพื่อการเป็นคณะด้านสื่อสารมวลชนที่ได้รับการยอมรับในสังคม เป็นพันธกิจด้านการบริหารจัดการของคณะฯ เพื่อให้การดำเนินงานทุกพันธกิจบรรลุเป้าหมาย และสามารถพัฒนาคณะฯ ให้มีคุณภาพเป็นผู้นำด้านการจัดการศึกษาสื่อสารมวลชนต่อไป

ภาพที่ 4.1 การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

จากภาพที่ 4.1 การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทำให้ได้กรอบสำหรับการกำหนดแนวคำถามเพื่อนำไปเป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์สำหรับการวิจัยขั้นต่อไป โดยสามารถสรุปเป็นขอบเขตการวิจัยได้ดังนี้

1) การจัดการองค์กรด้วย 4M's มุ่งประกอบตามแนวคิดดังนี้

1.1) คน (Man) แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ บุคลากรสายวิชาการ จะต้องได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ และบุคลากรสายสนับสนุน จะต้องได้รับการพัฒนาความเชี่ยวชาญในงาน และคุณภาพการให้บริการ

1.2) เงิน (Money) มีที่มาจาก 2 แหล่ง ได้แก่ การได้รับงบประมาณสนับสนุน ประกอบด้วย เงินงบประมาณ และงบประมาณเงินรายได้ และงบประมาณจากการหารายได้ ด้วยวิธีการให้บริการวิชาการแก่สังคมและการวิจัย

1.3) วัสดุหรือวัตถุดิบ (Material) แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือครุภัณฑ์เพื่อการทำงานของบุคลากรในสำนักงาน และครุภัณฑ์เพื่อการจัดการศึกษา

1.4) วิธีปฏิบัติงาน (Method) แบ่งเป็น 2 ลักษณะได้แก่ การจัดการศึกษา เป็นการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนระหว่างสาขา คณะ และมหาวิทยาลัย และการทำงาน ในส่วนของสายสนับสนุนที่จะต้องมีความคุณภาพ

2) การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตด้วย 4P's มุ่งประกอบตามแนวคิดดังนี้

2.1) ด้านสินค้า (Product) ได้แก่ หลักสูตรการจัดการศึกษา คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนมีการจัดการศึกษา 2 ระดับ 4 สาขาวิชา โดยเปิดสอนในหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต และศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

2.2) ด้านราคา (Price) ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรเป็นไปตามข้อกำหนดของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งเรียกเก็บในลักษณะเหมาจ่ายทุกระดับ โดยมีการจัดทำ ต้นทุนต่อหน่วย และคำนวณจุดคุ้มทุน

2.3) ด้านการจัดจำหน่าย (Place) ผลิตบัณฑิตด้านสื่อสารมวลชนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยเน้นการพัฒนาบัณฑิตนักปฏิบัติที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเทคโนโลยีและวิชาชีพ

2.4) ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion) ดำเนินการผ่านกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การแนะแนวทางการศึกษา การจัดกิจกรรมบริการวิชาการแก่กลุ่มเป้าหมาย การจัดประกวดทักษะ สำหรับกลุ่มเป้าหมาย

4.2 ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สังเคราะห์ตัวชี้วัดความสำเร็จจากปัจจัยภายใน ในการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 71 คน มาทำการวิเคราะห์เพื่อพิจารณาหาความสามารถของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนที่เป็นจุดเด่นหรือจุดแข็งของคณะฯ สู่การนำไปกำหนดตัวบ่งชี้เพื่อการแข่งขันของคณะฯ โดยมีรายละเอียดที่สามารถสรุปเป็นประเด็น ได้ดังนี้

4.2.1 ด้านหลักสูตร

1. ต้องสามารถพัฒนานักศึกษาที่ทันต่อเทคโนโลยี เน้นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน
2. ต้องมุ่งเน้นการพัฒนาบัณฑิตที่มีคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณสื่อสารมวลชน และสร้างความตระหนักในการเผยแพร่ข้อมูลเชิงสร้างสรรค์แก่สังคม
3. การปรับปรุงหลักสูตรต้องยึดหลักการพัฒนาบัณฑิต ให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน
4. ควรพัฒนาหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรบูรณาการหลายๆ ศาสตร์เข้าด้วยกัน เพื่อให้เป็นหลักสูตรสื่อสารมวลชนที่สามารถผลิตบัณฑิตที่มีองค์ความรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับการเรียนรู้ในปัจจุบัน

4.2.2 ด้านการจัดการเรียนรู้

1. มีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ และมีวิทยากรที่มีประสบการณ์วิชาชีพมาทำการสอน
2. มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ และส่งเสริมการทำกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการเข้าประกวดแข่งขันในเวทีต่างๆ
3. การทำงานจริงขณะเรียนเพื่อเป็นการฝึกประสบการณ์ตรงจากการทำงาน ด้วยการฝึกปฏิบัติงานจากหน่วยงานภายนอก
4. ควรเน้นการฝึกปฏิบัติ และการเรียนรู้นอกห้องเรียนมากกว่าการเรียนในห้องเรียน
5. การจัดการเรียนการสอนต้องบูรณาการระหว่างวิชาเรียนให้มากขึ้น เน้นการนำองค์ความรู้ใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน
6. ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากขึ้น
7. ใช้กรณีศึกษาและเหตุการณ์ต่างๆ ในปัจจุบันให้ทันต่อกระแสโลก

8. ส่งเสริมการศึกษาโดยให้นักศึกษาได้มีโอกาสใช้ความรู้ความสามารถในการพัฒนาชุมชนและสังคม

4.2.3 ด้านสิ่งแวดล้อมทางการศึกษา

1. มีเครื่องมืออุปกรณ์สำหรับให้ยืมไปปฏิบัติงานนอกสถานที่ทุกสาขา แต่ปัจจุบันเครื่องมืออุปกรณ์ก็ยังมีปริมาณไม่เพียงพอ

2. ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมสำหรับการเรียนรู้ยังไม่เหมาะสม ไม่มีมุมสำหรับการเรียนรู้ภายในมหาวิทยาลัยฯ เนื่องจากพื้นที่ของมหาวิทยาลัยฯ มีจำกัด การจะจัดทุกอย่างให้พร้อมสำหรับการเรียนก็เป็นไปได้ค่อนข้างยาก

3. ความพร้อมด้านเทคโนโลยีและจัดสภาพแวดล้อมเพื่อนำเสนอเหตุการณ์ที่เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอยังไม่สมบูรณ์มากนัก

4. พื้นที่มหาวิทยาลัยฯ ค่อนข้างคับแคบ ทั้งยังมีการก่อสร้าง ส่งผลทำให้มีเสียงดัง และไม่มีพื้นที่ในการทำกิจกรรม

5. ควรนำเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

6. ควรมีการจัดบรรยากาศโดยใช้เทคโนโลยีที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง

7. ทรัพยากรที่ใช้ในการทำงานยังไม่เหมาะสม และไม่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงาน

8. ทรัพยากรทางการศึกษายังมีน้อย เมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ควรเพิ่มทรัพยากรทางการศึกษาให้มากขึ้นและมีความทันสมัย ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

9. เครื่องมืออุปกรณ์ยังไม่ทันสมัยเท่าที่ควร เนื่องจากเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ ส่งผลให้มีข้อจำกัดในการใช้งบประมาณเพื่อจัดหาครุภัณฑ์ที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการศึกษา

4.2.4 ด้านบุคลากร

1. บุคลากรสายวิชาการส่วนใหญ่มีความสามารถสูงทั้งทางวิชาการและวิชาชีพ แต่ควรเพิ่มการเชิญวิทยากรจากวงการวิชาชีพมาให้ความรู้ และชี้แนะแนวทางถึงโลกของการทำงาน และวิธีการทำงานอย่างมืออาชีพ

2. บุคลากรสายวิชาการต้องเป็นผู้ที่เปิดกว้าง พร้อมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา และให้ข้อเสนอแนะที่เหมาะสม โดยไม่ยึดความคิดเห็นของตัวเองเป็นหลัก

3. บุคลากรสายวิชาการ ควรมีประสบการณ์วิชาชีพควบคู่ไปกับความรู้ความสามารถในทางวิชาการ

4.2.5 ด้านภาพลักษณ์และเครือข่ายศิษย์เก่า

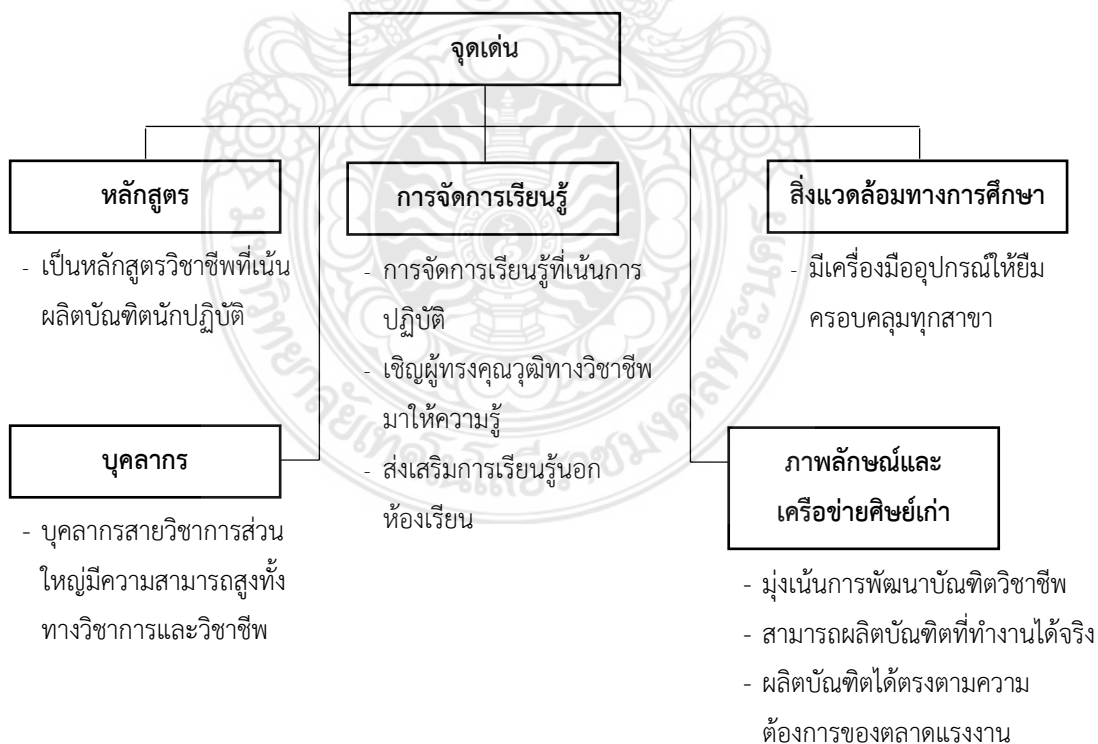
1. มุ่งพัฒนาตนเองให้เป็นมหาวิทยาลัยแห่งโลกอาชีพอย่างแท้จริง เพื่อสร้างความโดดเด่นในสายอาชีพ แทนการการมุ่งเน้นทางวิชาการเหมือนมหาวิทยาลัยใหญ่ๆ ทั่วไป

2. สามารถผลิตบัณฑิตที่เป็นมืออาชีพ และมีศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จมาก อันเนื่องมาจากชื่อเสียงเดิมที่มีมายาวนาน
3. มหาวิทยาลัยฯ มีความน่าเชื่อถือ สามารถฝึกนักศึกษาให้ทำงานอย่างมืออาชีพ แต่ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ภายนอกได้รับรู้ ทำให้หลายคนมองข้ามมหาวิทยาลัยฯ ไป
4. สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

4.3 การสังเคราะห์ตัวชี้วัดการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

จากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชนโดยรอบคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แล้วนำมาสังเคราะห์เพื่อค้นหาตัวชี้วัดสำหรับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันจากจุดเด่นของคณะฯ เพื่อหากกลยุทธ์เชิงรุก และยังสามารถค้นหาตัวบ่งชี้จากจุดที่ควรพัฒนาเพื่อพัฒนาหากกลยุทธ์เชิงแก้ไข ซึ่งสามารถนำเสนอในรูปแบบแผนภูมิความสัมพันธ์ดังนี้

4.3.1 การสังเคราะห์ตัวชี้วัดการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันจากจุดเด่นของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

ภาพที่ 4.2 ตัวชี้วัดการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันจากจุดเด่น คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

จากภาพที่ 4.2 แสดงผลการสังเคราะห์ตัวชี้วัดการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันจากจุดเด่นของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยทำการสังเคราะห์มาจากจุดเด่นของคณะฯ ตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร มีจุดเด่นคือ หลักสูตรของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นหลักสูตรที่เปิดทำการสอนด้านวิชาชีพสื่อสารมวลชน โดยเน้นผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ

2. ด้านการจัดการเรียนรู้ มีจุดเด่นคือ มีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริง ผสมผสานกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพ โดยการเชิญวิทยากรจากภายนอกที่ทำงานในสายวิชาชีพ และมีผลงานเป็นที่ยอมรับมาเป็นวิทยากรให้ความรู้ และยังมีการส่งเสริมการเรียนรู้และการฝึกประสบการณ์นอกชั้นเรียน

3. สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา มีจุดเด่นคือ มีศูนย์รวมเครื่องมืออุปกรณ์สำหรับให้นักศึกษายืม เพื่อใช้ในการจัดทำโครงงานในแต่ละรายวิชา

4. บุคลากร มีจุดเด่นคือ คณาจารย์ของคณะฯ มีความสามารถทั้งทางวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานในสายอาชีพมาก่อน

5. ด้านภาพลักษณ์และเครือข่ายศิษย์เก่า มีจุดเด่นคือ คณะฯ สามารถสะท้อนภาพลักษณ์ของการเป็นสถาบันการศึกษาที่เน้นผลิตบัณฑิตวิชาชีพให้มีความรู้ความสามารถทำงานได้จริง มีความสามารถผลิตบัณฑิตได้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

4.3.2 การสังเคราะห์ตัวชี้วัดการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันจากจุดที่ควรพัฒนาของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

ภาพที่ 4.3 ตัวชี้วัดการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันจากจุดที่ควรพัฒนา คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

จากภาพที่ 4.3 แสดงผลการสังเคราะห์ตัวชี้วัดการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันจากจุดที่ควรพัฒนาของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยทำการสังเคราะห์มาจากจุดเด่นของคณะฯ ตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร มีจุดที่ควรพัฒนาคือ ต้องพัฒนาหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรบูรณาการ มีความยืดหยุ่น แต่พร้อมปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก สามารถสะท้อนความเป็นเทคโนโลยีบัณฑิตให้ชัดเจน และต้องคงไว้ซึ่งคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพสื่อสารมวลชน
2. ด้านการจัดการเรียนรู้ มีจุดที่ควรพัฒนาคือ การปรับปรุงเนื้อหารายวิชาให้ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เน้นการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการมากยิ่งขึ้น สร้างประสบการณ์ทั้งจากการเรียนรู้ในห้องเรียน นอกห้องเรียน รวมถึงการสร้างประสบการณ์ตรงจากการทำงานด้วยการรับทำงานจริงระหว่างเรียน และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
3. สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา มีจุดที่ควรพัฒนาคือ จัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมกับพื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัด เพิ่มมุมมองเทคโนโลยีติดตามกระแสข้อมูลใหม่ๆ เกี่ยวกับเทคโนโลยีให้ทราบโดยทั่วกัน และจัดบรรยากาศโดยรอบที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ รวมถึงการวางแผนครุภัณฑ์ไว้ล่วงหน้า
4. บุคลากร มีจุดที่ควรพัฒนาคือ ควรกำหนดกลยุทธ์เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรของคณะฯ ให้เป็นผู้มีประสบการณ์วิชาชีพมากขึ้น และสร้างความร่วมมือกับธุรกิจอุตสาหกรรมสื่อสารมวลชนให้มากขึ้น
5. ด้านภาพลักษณ์และเครือข่ายศิษย์เก่า มีจุดที่ควรพัฒนาคือ ควรใช้อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยแห่งโลกอาชีพมาขับเคลื่อนคณะฯ โดยสร้างความร่วมมือระหว่างคณะฯ กับศิษย์เก่าที่มีชื่อเสียงและประสบความสำเร็จ มาใช้เป็นข้อมูลการประชาสัมพันธ์เพื่อขับเคลื่อนให้เป็นที่รู้จักของคนในสังคม

4.4 ระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การศึกษาระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.1 ระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครภาพรวม

รายการ	การแปลความหมาย		
	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านบุคลากร	3.94	0.79	มาก
2. ด้านการจัดการศึกษา	3.93	0.80	มาก
3. ด้านหลักสูตร	3.91	0.75	มาก
4. ด้านภาพลักษณ์และเครือข่ายศิษย์เก่า	3.69	0.78	มาก
5. ด้านสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้	3.38	0.97	ปานกลาง
ภาพรวม	3.77	0.85	มาก

จากตารางที่ 4.1 แสดงระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.77 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีระดับความสามารถสูงที่สุด ได้แก่ ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.94 รองลงมาคือ ด้านการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.93 ด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.91 ด้านภาพลักษณ์และเครือข่ายศิษย์เก่า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.69 และด้านสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.38 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 ระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านหลักสูตร

รายการ	การแปลความหมาย		
	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1. เน้นการผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ	4.09	0.69	มาก
2. สามารถผลิตบัณฑิตพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน	3.91	0.72	มาก
3. มีความทันสมัยเหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน	3.82	0.76	มาก
4. มีองค์ความรู้เชิงวิชาการครบถ้วน	3.75	0.76	มาก
5. เน้นรายวิชาเพื่อการประกอบอาชีพ	3.69	0.78	มาก
ภาพรวม	3.91	0.75	มาก

จากตารางที่ 4.2 แสดงระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาววิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านหลักสูตร พบว่า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.91 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ เน้นการผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ย 4.09 สามารถบัณฑิตพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน มีค่าเฉลี่ย 3.91 มีความทันสมัยเหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ย 3.82 มีองค์ความรู้เชิงวิชาการครบถ้วน มีค่าเฉลี่ย 3.75 และเน้นรายวิชาเพื่อการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ย 3.69 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาววิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการจัดการศึกษา

รายการ	การแปลความหมาย		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. มีการจัดการเรียนการสอนที่นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจริง	4.03	0.76	มาก
2. บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสามารถเข้าทำงานในสายวิชาชีพได้จริง	4.00	0.79	มาก
3. ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่สามารถทำงานได้เลย	3.93	0.85	มาก
4. มีกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการทำงาน	3.90	0.81	มาก
5. มีการจัดการศึกษาที่หลากหลายรูปแบบ	3.80	0.77	มาก
ภาพรวม	3.93	0.80	มาก

จากตารางที่ 4.3 แสดงระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาววิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการจัดการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.93 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนที่นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจริง มีค่าเฉลี่ย 4.03 รองลงมาคือ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสามารถเข้าทำงานในสายวิชาชีพได้จริง มีค่าเฉลี่ย 4.00 ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่สามารถทำงานได้เลย มีค่าเฉลี่ย 3.93 มีกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการทำงาน มีค่าเฉลี่ย 3.90 และมีการจัดการศึกษาที่หลากหลายรูปแบบ มีค่าเฉลี่ย 3.80 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านบุคลากร

รายการ	การแปลความหมาย		
	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1. อาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์และเชี่ยวชาญในวิชาชีพ	4.12	0.72	มาก
2. อาจารย์มีความพร้อมในการให้คำแนะนำนักศึกษา	4.18	0.66	มาก
3. อาจารย์มีผลงานเป็นที่ยอมรับ	4.07	0.70	มาก
4. อาจารย์มีการเผยแพร่ผลงานอย่างสม่ำเสมอ	4.03	0.72	มาก
5. บุคลากรสายสนับสนุนที่เพียงพอต่อการให้บริการ	3.68	0.85	มาก
6. บุคลากรให้บริการด้วยความรวดเร็ว	3.55	0.85	มาก
ภาพรวม	3.94	0.79	มาก

จากตารางที่ 4.4 แสดงระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านบุคลากร พบว่า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.94 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ อาจารย์มีความพร้อมในการให้คำแนะนำนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.18 อาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์และเชี่ยวชาญในวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย 4.12 อาจารย์มีผลงานเป็นที่ยอมรับ มีค่าเฉลี่ย 4.07 อาจารย์มีการเผยแพร่ผลงานอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.03 มีบุคลากรสายสนับสนุนที่เพียงพอต่อการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 3.68 และบุคลากรให้บริการด้วยความรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ย 3.55 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้

รายการ	การแปลความหมาย		
	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1. มีการใช้เทคโนโลยีในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านเว็บไซต์และช่องทาง Social media หลากหลายช่องทาง ทำให้เข้าถึงข้อมูลได้สะดวก	3.68	0.87	มาก
2. มีเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุม รวดเร็ว ในการใช้งาน	3.42	0.96	ปานกลาง
3. มีการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อมเหมาะสมแก่การเรียนรู้	3.37	0.90	ปานกลาง
4. มีห้องเรียนที่ทันสมัย เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	3.36	0.95	ปานกลาง
5. มีบริเวณภายในและภายนอกอาคารสะอาด และมีพื้นที่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน	3.05	1.04	ปานกลาง
ภาพรวม	3.38	0.97	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 แสดงระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.38 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ได้แก่ มีการใช้เทคโนโลยีในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านเว็บไซต์และช่องทาง Social media หลากหลายช่องทาง ทำให้เข้าถึงข้อมูลได้สะดวก มีค่าเฉลี่ย 3.68 และอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ ได้แก่ มีเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุม รวดเร็ว ในการใช้งาน มีค่าเฉลี่ย 3.42 มีการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อมเหมาะสมแก่การเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 3.37 มีห้องเรียนที่ทันสมัย เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.36 และมีบริเวณภายในและภายนอกอาคารสะอาด และมีพื้นที่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.05 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านภาพลักษณ์และเครือข่ายศิษย์เก่า

รายการ	การแปลความหมาย		
	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1. มีที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนเดินทางสะดวก	3.93	0.80	มาก
2. มีศิษย์เก่าที่มีประสบผลสำเร็จและมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ	3.80	0.69	มาก
3. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มทร.พระนคร มีอัตลักษณ์ที่ชัดเจน	3.74	0.80	มาก
4. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม	3.62	0.75	มาก
5. มีเครือข่ายศิษย์เก่าที่เข้มแข็งส่งผลให้เกิดเครือข่ายการสร้างงานให้แก่รุ่นน้อง	3.53	0.76	มาก
6. มีเครือข่ายศิษย์เก่าที่เข้มแข็งพร้อมสนับสนุนการจัดกิจกรรมของคณะฯ	3.51	0.81	มาก
ภาพรวม	3.69	0.78	มาก

จากตารางที่ 4.6 แสดงระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านภาพลักษณ์และเครือข่ายศิษย์เก่า พบว่า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.69 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ มีที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนเดินทางสะดวก มีค่าเฉลี่ย 3.93 รองลงมาคือ มีศิษย์เก่าที่มีประสบผลสำเร็จและมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ มีค่าเฉลี่ย 3.80 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มทร.พระนคร มีอัตลักษณ์ที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 3.74 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม มีค่าเฉลี่ย 3.62 มีเครือข่ายศิษย์เก่าที่เข้มแข็งส่งผลให้เกิดเครือข่ายการสร้างงานให้แก่รุ่นน้อง มีค่าเฉลี่ย 3.53 และมีเครือข่ายศิษย์เก่าที่เข้มแข็งพร้อมสนับสนุนการจัดกิจกรรมของคณะฯ มีค่าเฉลี่ย 3.51 ตามลำดับ

4.5 การวิเคราะห์กลยุทธ์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยี สื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แล้วนำมากำหนดกลยุทธ์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยมีกระบวนการดังนี้

4.5.1 การวิเคราะห์ SWOT

จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และสำรวจความคิดเห็น สามารถนำมาเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ SWOT Analysis ด้านภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยฯ ดังนี้

ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ SWOT สำหรับพัฒนาหลักสูตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<ol style="list-style-type: none"> 1. หลักสูตรวิชาชีพที่เน้นบัณฑิตนักปฏิบัติ (S1) 2. เครื่องมืออุปกรณ์ครอบคลุมทุกสาขา (S2) 3. บุคลากรสายวิชาการส่วนใหญ่มีความสามารถสูงทั้งทางวิชาการและวิชาชีพ (S3) 4. ผลิตบัณฑิตได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน (S4) 5. มุ่งเน้นการพัฒนาบัณฑิตวิชาชีพที่ทำงานได้จริง (S5) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่สามารถสะท้อนความเป็นเทคโนโลยีบัณฑิตได้ชัดเจน (W1) 2. เทคโนโลยีที่ใช้ยังไม่สามารถก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของภายนอก (W2) 3. สภาพแวดล้อมภายในยังไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ (W3) 4. บุคลากรบางส่วนยังขาดประสบการณ์วิชาชีพ (W4) 5. การประชาสัมพันธ์ยังไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างแท้จริง (W5)
โอกาส (Opportunities)	ภาวะคุกคาม (Threats)
<ol style="list-style-type: none"> 1. มหาวิทยาลัยกำหนดอัตลักษณ์ที่ชัดเจน และพร้อมสนับสนุนการสร้างอัตลักษณ์ (O1) 2. มีศิษย์เก่าที่มีประสบผลสำเร็จและมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ (O2) 3. มีที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนเดินทางสะดวก (O3) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงเร็วมาก (T1) 2. มีหลายสถาบันที่เปิดสอนด้านสื่อสารมวลชน (T2)

จากตารางที่ 4.7 แสดงการวิเคราะห์ SWOT สำหรับพัฒนากลยุทธ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า มหาวิทยาลัยฯ มีจุดเด่น จำนวน 5 ข้อ มีจุดอ่อน จำนวน 5 ข้อ มีโอกาส จำนวน 3 ข้อ และมีภาวะคุกคาม จำนวน 2 ข้อ ซึ่งจะนำไปวิเคราะห์ TOWS Matrix เพื่อหากลยุทธ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

4.5.2 การวิเคราะห์ TOWS Matrix

การวิเคราะห์ SWOT ภายใต้การศึกษาเพื่อหาขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ทั้งที่มีผลและจะมีผลต่อขีดความสามารถคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน การตรวจสอบผลทั้งหมดครอบคลุม 4 มุมมอง ได้แก่ มุมมองด้านลูกค้า ด้านการเงิน ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และความก้าวหน้า การวิเคราะห์ครั้งนี้จะนำไปสู่กลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อกำหนดเป้าหมายตามแผนกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ให้ดียิ่งขึ้น การวิเคราะห์ TOWS Matrix มีการแบ่งกลยุทธ์ออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) SO Strategy : กลยุทธ์เชิงรุก 2) ST Strategy : กลยุทธ์เชิงป้องกัน 3) WO Strategy : กลยุทธ์เชิงแก้ไข และ 4) WT Strategy : กลยุทธ์เชิงรับ แต่มีการปรับปรุงและเพิ่มเติมรายละเอียด ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 การทบทวนและปรับ TOWS Matrix เพื่อพัฒนากลยุทธ์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

SO Strategy : กลยุทธ์เชิงรุก	
S1O1	การพัฒนาหลักสูตรที่เน้นบัณฑิตนักปฏิบัติตามอัตลักษณ์ของ มทร.พระนคร
S2O1	การจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาบัณฑิตนักปฏิบัติให้มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ
S3O1	การพัฒนาศักยภาพบุคลากรสายวิชาการเพื่อเพิ่มความสามารถด้านวิชาชีพ
S5O1	การพัฒนาบัณฑิตที่เน้นปฏิบัติงานได้จริง และใช้การสื่อสารเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์บัณฑิตนักปฏิบัติ
S4O2	การเผยแพร่เกียรติคุณศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพและได้รับการยอมรับในวงการวิชาชีพ
S4O3	การสื่อสารโดยใช้ศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จ และใช้จุดขายที่ตั้งของมหาวิทยาลัยฯ เป็นแนวคิดหลักในการสื่อสาร

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ST Strategy : กลยุทธ์เชิงป้องกัน	
S1T1, S2T4	การศึกษาวีธีการเช่าอุปกรณ์เครื่องมือทดแทนการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือฝึกปฏิบัติ
S1T2, S4T2, S5T2	การพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตให้นักปฏิบัติให้มีความชัดเจนเพื่อสร้างความแตกต่างจากบัณฑิตสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนด้านสื่อสารมวลชนแห่งอื่น
S3T2	การพัฒนาบุคลากรสายวิชาการให้มีความสามารถเชิงวิชาชีพอยู่ตลอดเวลา เพื่อเพิ่มศักยภาพการสอนแก่นักศึกษาให้มีความแตกต่างจากสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนด้านสื่อสารมวลชนแห่งอื่น
WO Strategy : กลยุทธ์เชิงแก้ไข	
W1S1, W4S1	การพัฒนาความสามารถของนักศึกษาและบัณฑิตที่ศึกษาในหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต รวมทั้งบุคลากรที่ยังขาดประสบการณ์วิชาชีพให้มีความเชี่ยวชาญในการฝึกปฏิบัติการทางวิชาชีพตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ
W2S1	โครงการพัฒนาเทคโนโลยี อุปกรณ์และเครื่องมือให้มีความใกล้เคียงกับสถานประกอบการภายนอกเพื่อให้บัณฑิตสามารถออกไปทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
W3O3	การปรับปรุงการใช้พื้นที่และจัดสภาพแวดล้อมภายในโดยสื่อสารควบคู่กับการมีทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัยฯ อยู่ใจกลางเมือง
WT Strategy : กลยุทธ์เชิงรับ	
W1T1, W2T1, W3T1	การกำหนดตำแหน่งเชิงกลยุทธ์ของคณะฯ (Strategic Positioning) ที่จะต้องเลือกลงทุนเฉพาะเครื่องมือหรืออุปกรณ์บางประเภทเพื่อให้นักศึกษาเชี่ยวชาญด้านเครื่องมือหรืออุปกรณ์ประเภทนั้นเป็นพิเศษ โดยคำนึงถึงข้อจำกัดด้านสถานที่ด้วย
W4T1, W4T2	การมอบหมายอาจารย์หรือบุคลากรเพื่อฝึกฝนและใช้ประโยชน์อุปกรณ์หรือเครื่องมือ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีให้ใช้ประโยชน์ได้สูงสุดและคุ้มค่าที่สุดที่สุด เพื่อสร้างความโดดเด่นในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความชำนาญในวิชาชีพมากกว่าสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนทางด้านสื่อสารมวลชนแห่งอื่นๆ

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

W5T2	การกำหนดตำแหน่งเชิงกลยุทธ์ของคณะฯ (Strategic Positioning) เพื่อเลือกแข่งขันในตลาดเฉพาะ (Niche Market) โดยเน้นความชำนาญเฉพาะด้านสามารถนำมาใช้เป็นประเด็นทางการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ถึงกลุ่มเป้าหมายและสร้างเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากสถาบันการศึกษาแห่งอื่นๆ ที่เปิดสอนด้านสื่อสารมวลชน
------	--

4.5.3 กลยุทธ์การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

การทบทวนและปรับ TOWS Matrix ดังตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นสิ่งที่คณะฯ ต้องดำเนินการเพิ่มเติม เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของแผนกลยุทธ์ให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นจึงมีการทบทวนพัฒนา และปรับปรุงยุทธศาสตร์ของคณะฯ ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 กลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

TOWS Matrix				กลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
SO	ST	WO	WT	
- S1O1 - S5O1	- S1T2 - S4T2 - S5T2	- W1O1		1. การพัฒนาหลักสูตรและ ความสามารถของบัณฑิตให้มี ความโดดเด่นในการเป็นนักปฏิบัติ ตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อ สร้างความแตกต่างจาก สถาบันอุดมศึกษาแห่งอื่นที่เปิด สอนด้านสื่อสารมวลชน
- S3O1	- S3T2	- W4O1		2. การพัฒนาศักยภาพและ ความสามารถของบุคลากรสาย วิชาการเพื่อเพิ่มความสามารถด้าน วิชาชีพ เพื่อสร้างความแตกต่าง จากสถาบันอุดมศึกษาแห่งอื่นที่ เปิดสอนด้านสื่อสารมวลชน

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

TOWS Matrix				กลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถ ของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
SO	ST	WO	WT	
- S2O1		- W2O1		3. การจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาบัณฑิตนักปฏิบัติให้มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ
- S4O2 - S4O3				4. การเผยแพร่เกียรติคุณศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพและได้รับการยอมรับในวงการวิชาชีพ รวมทั้งการใช้จุดขายเรื่องทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัยฯ ที่อยู่ในชุมชนเป็นจุดขาย
	- S1T1 - S2T4			5. การศึกษาวิธีการเช่าอุปกรณ์เครื่องมือทดแทนการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือฝึกปฏิบัติ
		- W3O3		6. การปรับปรุงการใช้พื้นที่และจัดสภาพแวดล้อมภายในโดยสื่อสารควบคู่กับการมีทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัยฯ อยู่ใจกลางเมือง
			- W1T1 - W2T1 - W3T1	7. การกำหนดตำแหน่งเชิงกลยุทธ์ของคณะฯ (Strategic Positioning) ที่จะต้องเลือกลงทุนเฉพาะเครื่องมือหรืออุปกรณ์บางประเภทเพื่อให้นักศึกษาเชี่ยวชาญด้านเครื่องมือหรืออุปกรณ์ประเภทนั้นเป็นพิเศษ โดยคำนึงถึงข้อจำกัดด้านสถานที่

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

TOWS Matrix				กลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถ ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
SO	ST	WO	WT	
			- W4T1 - W4T2	8. การมอบหมายอาจารย์หรือบุคลากรเพื่อฝึกฝนและใช้ประโยชน์อุปกรณ์หรือเครื่องมือ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีให้ใช้ประโยชน์ได้สูงสุดและคุ้มค่าที่สุด เพื่อสร้างความโดดเด่นในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความชำนาญในวิชาชีพมากกว่าสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนทางด้านสื่อสารมวลชนแห่งอื่นๆ
			- W5T2	9. การกำหนดตำแหน่งเชิงกลยุทธ์ของคณะฯ (Strategic Positioning) เพื่อเลือกแข่งขันในตลาดเฉพาะ (Niche Market) โดยเน้นความชำนาญเฉพาะด้านสามารถนำมาใช้เป็นประเด็นทางการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ถึงกลุ่มเป้าหมายและสร้างเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากสถาบันการศึกษาแห่งอื่นๆ ที่เปิดสอนด้านสื่อสารมวลชนได้

จากตารางที่ 4.9 แสดงกลยุทธ์การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน สรุปได้ว่ามี 9 กลยุทธ์ ได้แก่

1) การพัฒนาหลักสูตรและความสามารถของบัณฑิตให้มีความโดดเด่นในการเป็นนักปฏิบัติตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อสร้างความแตกต่างจากสถาบันอุดมศึกษาแห่งอื่นๆ ที่เปิดสอนด้านสื่อสารมวลชน

- 2) การพัฒนาศักยภาพและความสามารถของบุคลากรสายวิชาการเพื่อเพิ่มความสามารถด้านวิชาชีพ และสร้างความแตกต่างจากสถาบันอุดมศึกษาแห่งอื่นที่เปิดสอนด้านสื่อสารมวลชน
- 3) การจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาบัณฑิตนักปฏิบัติให้มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ
- 4) การเผยแพร่เกียรติคุณศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพและได้รับการยอมรับในวงการวิชาชีพ รวมทั้งการใช้จุดขายเรื่องทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัยฯ ที่อยู่ในชุมชนเป็นจุดขาย
- 5) การศึกษาวิธีการเช่าอุปกรณ์เครื่องมือทดแทนการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือฝึกปฏิบัติ
- 6) การปรับปรุงการใช้พื้นที่และจัดสภาพแวดล้อมภายในโดยสื่อสารควบคู่กับการมีทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัยฯ อยู่ใจกลางเมือง
- 7) การกำหนดตำแหน่งเชิงกลยุทธ์ของคณะฯ (Strategic Positioning) ที่จะต้องเลือกลงทุนเฉพาะเครื่องมือหรืออุปกรณ์บางประเภทเพื่อให้นักศึกษาเชี่ยวชาญด้านเครื่องมือหรืออุปกรณ์ประเภทนั้นเป็นพิเศษ โดยคำนึงถึงข้อจำกัดด้านสถานที่
- 8) การมอบหมายอาจารย์หรือบุคลากรเพื่อฝึกฝนและใช้ประโยชน์อุปกรณ์หรือเครื่องมือ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีให้ใช้ประโยชน์ได้สูงสุดและคุ้มค่าที่สุด เพื่อสร้างความโดดเด่นในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความชำนาญในวิชาชีพมากกว่าสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนทางด้านสื่อสารมวลชนแห่งอื่นๆ
- 9) การกำหนดตำแหน่งเชิงกลยุทธ์ของคณะฯ (Strategic Positioning) เพื่อเลือกแข่งขันในตลาดเฉพาะ (Niche Market) โดยเน้นความชำนาญเฉพาะด้านสามารถนำมาใช้เป็นประเด็นทางการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ถึงกลุ่มเป้าหมายและสร้างเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากสถาบันการศึกษาแห่งอื่นๆ ที่เปิดสอนด้านสื่อสารมวลชนได้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” สามารถนำเสนอสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อเสนอแนะการวิจัย

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 2) เพื่อสังเคราะห์ตัวชี้วัดความสำเร็จจากปัจจัยภายใน ในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- 3) เพื่อศึกษาระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 4) เพื่อพัฒนากลยุทธ์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

5.1.2 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่ดำเนินการเพื่อประเมินสภาพความเป็นจริงและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม แล้วนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบด้วย การทบทวนแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และนำข้อมูลที่ได้ไปกำหนดกรอบคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) และใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีการกำหนดการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และแบบตามความสะดวก (Convenience Sampling)

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กับคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่าง ออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน จำนวน 400 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน จำนวน 71 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และแบบตามความสะดวก (Convenience Sampling)

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับ ขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มทร.พระนคร และการวิจัย เชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง และแบบตาม ความสะดวก

3) การวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิจัยเชิงปริมาณ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ในการอธิบายถึงลักษณะของข้อมูลตามความแตกต่างกันในลักษณะต่างๆ โดยใช้ตารางแจกแจง ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ จะนำข้อมูลที่ได้อาก การสัมภาษณ์มาใช้ในการประมวลความคิดเห็นตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา และทำการวิเคราะห์ ข้อมูลและนำเสนอผลการวิจัยตามหลักการวิจัยเชิงคุณภาพและนำมาสังเคราะห์หาค่าองค์ประกอบที่ สำคัญ

5.1.3 ผลการวิจัย

1) ความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แบ่งออกได้เป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้าน การจัดการองค์กร และ 2) ด้านการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต

2) ตัวชี้วัดความสำเร็จจากปัจจัยภายใน ในการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สามารถนำเสนอได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ตัวชี้วัดความสำเร็จจากจุดเด่น จำแนกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตร มีจุดเด่นคือ หลักสูตรของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นหลักสูตรที่เปิดทำการสอนด้านวิชาชีพสื่อสารมวลชน โดยเน้นผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ

1.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ มีจุดเด่นคือ มีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการฝึก ปฏิบัติจริง ผสมผสานกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพ โดยการเชิญวิทยากรจากภายนอกที่ทำงานใน สายวิชาชีพและมีผลงานเป็นที่ยอมรับมาเป็นวิทยากรให้ความรู้ และยังมีการส่งเสริมการเรียนรู้และ การฝึกประสบการณ์นอกชั้นเรียน

1.3 สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา มีจุดเด่นคือ มีศูนย์รวมเครื่องมืออุปกรณ์ สำหรับให้นักศึกษายืม เพื่อใช้ในการจัดทำโครงการในแต่ละรายวิชา

1.4 บุคลากร มีจุดเด่นคือ คณาจารย์ของคณะฯ มีความสามารถทั้ง ทางวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานในสายอาชีพมาก่อน

1.5 ภาพลักษณ์ มีจุดเด่นคือ คณะฯ สามารถสะท้อนภาพลักษณ์ของ การเป็นสถาบันการศึกษาที่เน้นผลิตบัณฑิตวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถทำงานได้จริง มีความสามารถผลิตบัณฑิตได้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

2. ตัวชี้วัดความสำเร็จจากจุดที่ควรพัฒนา จำแนกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านหลักสูตร มีจุดที่ควรพัฒนาคือ ต้องพัฒนาหลักสูตรให้เป็น หลักสูตรบูรณาการ มีความยืดหยุ่น แต่พร้อมปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก สามารถสะท้อนความเป็นเทคโนโลยีบัณฑิตให้ชัดเจน และต้องคงไว้ซึ่งคุณธรรมจริยธรรม และ จรรยาบรรณวิชาชีพสื่อสารมวลชน

2.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ มีจุดที่ควรพัฒนาคือ การปรับปรุงเนื้อหา รายวิชาให้ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เน้นการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ มากยิ่งขึ้น สร้างประสบการณ์ทั้งจากการเรียนรู้ในห้องเรียน นอกห้องเรียน รวมถึงการสร้าง ประสบการณ์ตรงจากการทำงานด้วยการรับทำงานจริงระหว่างเรียน และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ด้วยตนเอง

2.3 สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา มีจุดที่ควรพัฒนาคือ จัดสรรทรัพยากรให้ เหมาะสมกับพื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัด เพิ่มมุมเทคโนโลยีติดตามกระแสข้อมูลใหม่ๆ เกี่ยวกับเทคโนโลยี ให้ทราบโดยทั่วกัน และจัดบรรยากาศโดยรอบที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ รวมถึงการวางแผนครุภัณฑ์ ไว้ล่วงหน้า

2.4 บุคลากร มีจุดที่ควรพัฒนาคือ ควรกำหนดกลยุทธ์เกี่ยวกับการพัฒนา บุคลากรของคณะฯ ให้เป็นผู้มีประสบการณ์วิชาชีพมากขึ้น และสร้างความร่วมมือกับธุรกิจ อุตสาหกรรมสื่อสารมวลชนให้มากขึ้น

2.5 ภาพลักษณ์ มีจุดที่ควรพัฒนาคือ ควรใช้อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย แห่งโลกอาชีพมาขับเคลื่อนคณะฯ โดยสร้างความร่วมมือระหว่างคณะฯ กับศิษย์เก่าที่มีชื่อเสียงและ ประสบความสำเร็จ มาใช้เป็นข้อมูลการประชาสัมพันธ์เพื่อขับเคลื่อนให้เป็นที่รู้จักของคนในสังคม

3) ระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านการจัดการศึกษา

ด้านหลักสูตร และด้านภาพลักษณ์และเครือข่ายศิษย์เก่า ส่วนด้านสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง

4) กลยุทธ์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สรุปได้เป็น 9 กลยุทธ์ ได้แก่

1. การพัฒนาหลักสูตรและความสามารถของบัณฑิตให้มีความโดดเด่นในการเป็นนักปฏิบัติตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อสร้างความแตกต่างจากสถาบันอุดมศึกษาแห่งอื่นที่เปิดสอนด้านสื่อสารมวลชน

2. การพัฒนาศักยภาพและความสามารถของบุคลากรสายวิชาการเพื่อเพิ่มความสามารถด้านวิชาชีพ เพื่อสร้างความแตกต่างจากสถาบันอุดมศึกษาแห่งอื่นที่เปิดสอนด้านสื่อสารมวลชน

3. การจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาบัณฑิตนักปฏิบัติให้มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ

4. การเผยแพร่เกียรติคุณศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพและได้รับการยอมรับในวงการวิชาชีพ รวมทั้งการใช้จุดขายเรื่องทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัยฯ ที่อยู่ในชุมชนเป็นจุดขาย

5. การศึกษาวิธีการเช่าอุปกรณ์เครื่องมือทดแทนการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือฝึกปฏิบัติ

6. การปรับปรุงการใช้พื้นที่และจัดสภาพแวดล้อมภายในโดยสื่อสารควบคู่กับการมีทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัยฯ อยู่ใจกลางเมือง

7. การกำหนดตำแหน่งเชิงกลยุทธ์ของคณะฯ (Strategic Positioning) ที่จะต้องเลือกลงทุนเฉพาะเครื่องมือหรืออุปกรณ์บางประเภทเพื่อให้นักศึกษาเชี่ยวชาญด้านเครื่องมือหรืออุปกรณ์ประเภทนั้นเป็นพิเศษ โดยคำนึงถึงข้อจำกัดด้านสถานที่

8. การมอบหมายอาจารย์หรือบุคลากรเพื่อฝึกฝนและใช้ประโยชน์อุปกรณ์หรือเครื่องมือ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีให้ใช้ประโยชน์ได้สูงสุดและคุ้มค่าที่สุด เพื่อสร้างความโดดเด่นในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความชำนาญในวิชาชีพมากกว่าสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนทางด้านสื่อสารมวลชนแห่งอื่นๆ

9. การกำหนดตำแหน่งเชิงกลยุทธ์ของคณะฯ (Strategic Positioning) เพื่อเลือกแข่งขันในตลาดเฉพาะ (Niche Market) โดยเน้นความชำนาญเฉพาะด้านสามารถนำมาใช้เป็นประเด็นทางการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ถึงกลุ่มเป้าหมายและสร้างเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากสถาบันการศึกษาแห่งอื่นๆ ที่เปิดสอนด้านสื่อสารมวลชนได้

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แบ่งออกได้เป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดการองค์กร และด้านการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต และสามารถแบ่งตัวชี้วัดความสำเร็จออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสิ่งแวดล้อมทางการศึกษา ด้านบุคลากร และด้านภาพลักษณ์และเครือข่ายศิษย์เก่า ซึ่งจะทำให้พัฒนากลยุทธ์ได้จากจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนา และเมื่อทำการประเมินระดับความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านการจัดการศึกษา ด้านหลักสูตร และด้านภาพลักษณ์และเครือข่ายศิษย์เก่า ส่วนด้านสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง แล้วนำมาพัฒนาเป็นกลยุทธ์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สรุปได้เป็น 9 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรและความสามารถของบัณฑิตให้มีความโดดเด่นในการเป็นนักปฏิบัติตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ 2) การพัฒนาศักยภาพและความสามารถของบุคลากรสายวิชาการเพื่อเพิ่มความสามารถด้านวิชาชีพ 3) การจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือฝึกปฏิบัติ 4) การเผยแพร่เกียรติคุณศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพและได้รับการยอมรับในวงการวิชาชีพ 5) การศึกษาวิธีการเข้าอุปกรณ์เครื่องมือทดแทนการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือฝึกปฏิบัติ 6) การปรับปรุงการใช้พื้นที่และจัดสภาพแวดล้อมภายในโดยสื่อสารควบคู่กับการมีทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัยฯ อยู่ใจกลางเมือง 7) การกำหนดตำแหน่งเชิงกลยุทธ์ของคณะฯ (Strategic Positioning) ที่จะต้องเลือกลงทุนเฉพาะเครื่องมือหรืออุปกรณ์บางประเภทเพื่อให้นักศึกษาเชี่ยวชาญด้านเครื่องมือหรืออุปกรณ์ประเภทนั้นเป็นพิเศษ โดยคำนึงถึงข้อจำกัดด้านสถานที่ 8) การมอบหมายอาจารย์หรือบุคลากรเพื่อฝึกฝนและใช้ประโยชน์อุปกรณ์หรือเครื่องมือ และ 9) การกำหนดตำแหน่งเชิงกลยุทธ์ของคณะฯ (Strategic Positioning) เพื่อเลือกแข่งขันในตลาดเฉพาะ (Niche Market) โดยเน้นความชำนาญเฉพาะด้านสามารถนำมาใช้เป็นประเด็นทางการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ถึงกลุ่มเป้าหมายและสร้างเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากสถาบันการศึกษาแห่งอื่นๆ ดังนั้น การเพิ่มขีดความสามารถจะต้องกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จโดยการพัฒนากลยุทธ์เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน สอดคล้องกับการศึกษาของ อนุวัติ คุณแก้ว (2556) ที่พบว่า 4 องค์ประกอบตัวชี้วัดความสำเร็จที่จะนำไปสู่การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนานักศึกษา ด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาบุคลากร ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์และด้านการพัฒนาหลักสูตร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวทางการศึกษาของ สุวรรณิน คณานูวัฒน์ และคณะ (2557) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ

การบริหารจัดการกลยุทธ์เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) และสามารถกำหนดกลยุทธ์เพื่อการบริหาร 8 ประเด็น ได้แก่ 1) การจัดทำแผนความก้าวหน้าในอาชีพและแผนการสืบทอดตำแหน่งอย่างชัดเจน 2) การจัดทำกฎเกณฑ์ การได้มาซึ่งผู้บริหารระดับสูง โปร่งใส ที่ภาคการเมืองไม่อาจแทรกแซงได้ 3) สร้างพันธมิตรกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และแสวงหาโอกาสจากการเป็น AEC 4) จัดทำและพัฒนาระบบ ICT ครบวงจร 5) จัดทำแผนยุทธศาสตร์ โครงสร้างการเจริญเติบโตของหน่วยงานที่สามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระ 6) จัดตั้งคณะกรรมการวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียและนำผลมาปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น 7) จัดทำโครงการศึกษาต่อเนื่องเพื่อเพิ่มศักยภาพและสมรรถนะพนักงาน และ 8) สรรหาผู้เชี่ยวชาญทางการเงินและจัดตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อวิเคราะห์ปัญหา ความสมดุลระหว่างรายรับและรายจ่ายเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

5.3 ข้อเสนอแนะผลการวิจัย

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการพัฒนากลยุทธ์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สรุปได้เป็น 9 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรและความสามารถของบัณฑิตให้มีความโดดเด่นในการเป็นนักปฏิบัติตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ 2) การพัฒนาศักยภาพและความสามารถของบุคลากรสายวิชาการเพื่อเพิ่มความสามารถด้านวิชาชีพ 3) การจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือฝึกปฏิบัติ 4) การเผยแพร่เกียรติคุณศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพและได้รับการยอมรับในวงการวิชาชีพ 5) การศึกษาวิธีการเช่าอุปกรณ์เครื่องมือทดแทนการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือฝึกปฏิบัติ 6) การปรับปรุงการใช้พื้นที่และจัดสภาพแวดล้อมภายในโดยสื่อสารควบคู่กับการมีทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัยฯ อยู่ใจกลางเมือง 7) การกำหนดตำแหน่งเชิงกลยุทธ์ของคณะฯ (Strategic Positioning) ที่จะต้องเลือกลงทุนเฉพาะเครื่องมือหรืออุปกรณ์บางประเภทเพื่อให้นักศึกษาเชี่ยวชาญด้านเครื่องมือหรืออุปกรณ์ประเภทนั้นเป็นพิเศษ โดยคำนึงถึงข้อจำกัดด้านสถานที่ 8) การมอบหมายอาจารย์หรือบุคลากรเพื่อฝึกฝนและใช้ประโยชน์อุปกรณ์หรือเครื่องมือ และ 9) การกำหนดตำแหน่งเชิงกลยุทธ์ของคณะฯ (Strategic Positioning) เพื่อเลือกแข่งขันในตลาดเฉพาะ (Niche Market) โดยเน้นความชำนาญเฉพาะด้านสามารถนำมาใช้เป็นประเด็นทางการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ถึงกลุ่มเป้าหมายและสร้างเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากสถาบันการศึกษาแห่งอื่นๆ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษาทั้งหมดนี้ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สามารถนำไปเป็นกรอบแนวทางในการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะฯ ต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปเพื่อเป็นการต่อยอดงานวิจัยและพัฒนางานวิจัยเพื่อเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะฯ ดังนี้

- 1) ศึกษาหาตำแหน่งของคณะฯ (Strategic Positioning) เมื่อทำการเปรียบเทียบกับสถาบันการศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์และสื่อสารมวลชน
- 2) การสังเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขัน และข้อจำกัดต่างๆ ของมหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและเอกชน
- 3) ศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านนิเทศศาสตร์และสื่อสารมวลชน
- 4) ศึกษาเพื่อหาช่องว่างระหว่างวิชาการและวิชาชีพด้านนิเทศศาสตร์และสื่อสารมวลชน รวมทั้งศึกษาแนวทางการลดช่องว่างให้มีความใกล้เคียงกันมากยิ่งขึ้น และนำไปเป็นแนวทางสำหรับการจัดการศึกษาที่เหมาะสมต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กมล สุดประเสริฐ. (2543). ดัชนีความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2559). การวิเคราะห์ขีดความสามารถในการแข่งขัน. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.dip.go.th/Portals/0/AEC/การวิเคราะห์ขีดความสามารถในการแข่งขัน.pdf>
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2557). การวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (SME) ด้วย AMOS. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดา.
- การบริการทรัพยากรมนุษย์เพื่อระบบราชการไทยใสสะอาด. (2549, 3 เมษายน). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.songkhla.go.th/sunsonkhla/data04.htm>
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2559). ทิศทางการอุดมศึกษาไทย. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.kriengsak.com/node/41>
- จรัส สุวรรณเวลา. (2551). ความเป็นอิสระของมหาวิทยาลัยไทย. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส เจริญ การพิมพ์.
- เจษฎา นกน้อย (2554). แนวคิดการบริหารทรัพยากรมนุษย์ร่วมสมัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทองเปลว กองจันทร์. (2550). การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อประเมินความต้องการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการน้ำเชิงบูรณาการ. นนทบุรี: กรมชลประทาน.
- ธนาฯ ภู่วิทยาธร และบรรพต วิรุณราช. (2558). ขีดความสามารถองค์การด้านความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัยราชภัฏ. รวมสาร. ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม) 2558. 161-174.
- ธนาฯ ภู่วิทยาธร. (2557). ขีดความสามารถ (สมรรถนะ) องค์การด้านบูรณาการ การวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ. วารสารวิทยาการจัดการ. 1(2), 73-89.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2551). “การพัฒนาตัวบ่งชี้การประเมิน” การประชุมวิชาการ เปิดขอบฟ้าคุณธรรมจริยธรรม”, วันที่ 29 สิงหาคม 2551. โรงแรมแอมบาสเตอร์.
- นายคุณภาพ (นามแฝง). (2552). การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholder Analysis. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://www.tpa.or.th/publisher/pdfFileDownloadS/FQ145_p40-43.pdf.

- บุญใจ ศรีสถิตย์นรากร. (2550) ระเบียบวิธีวิจัย: แนวทางปฏิบัติสู่ความสำเร็จ. กรุงเทพมหานคร : ยูแอนดีไอ อินเตอร์ มีเดีย.
- ประเสริฐ ผลิตการพิมพ์. (2554). ทักษะแห่งอนาคตใหม่ การศึกษาในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร : Openworlds.
- พิมลพรรณ เชื้อบางแก้ว. (2554). “การบริหารความหลากหลายของบุคลากรในองค์กร: กลยุทธ์การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในยุคเศรษฐกิจสร้างสรรค์.” วารสารนักบริหาร. 31(1), 153-159.
- พิณณุ พงศ์ศรี. (2554). การประเมินทางการศึกษา: แนวคิดสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : ด้านสุทธาการพิมพ์.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. (2558). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประจำปีการศึกษา 2557 – 2561. กรุงเทพมหานคร : กองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2556). วิธีการเชิงผสมผสานสำหรับการวิจัยและประเมิน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัฒนา พัฒนพงศ์. (2546). BSC และ KPI เพื่อการเติบโตขององค์กรอย่างยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร : แปซิฟิค.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีพัฒนาขีดความสามารถที่ดีกว่าการฝึกอบรม. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/498065>.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). การพัฒนาตัวบ่งชี้. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://phd.mbuisc.ac.th/powerpoint/indicator.pdf>
- วีระยุทธ ชาตะกาญจน์. (2555). เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามืออาชีพ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2552). การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร : Diamond in business world.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2553). คู่มือการประเมินสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2553. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://gpa.tmk.ac.th/teacher/capacity.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2550). แม่บทการบริหารอุดมศึกษาไทย ภายใต้โครงการพัฒนาผู้บริหารมหาวิทยาลัย สายสนับสนุนและช่วยวิชาการ (นบก.) รุ่นที่ 10. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2551). แม่บทการบริหารอุดมศึกษาไทย ภายใต้โครงการพัฒนาผู้บริหารมหาวิทยาลัย สายสนับสนุนและช่วยวิชาการ (นบก.) รุ่นที่ 12.
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2548). การศึกษาภาพรวม ผลการประเมินสมรรถนะหลักทางการบริหาร ปี พ.ศ. 2547. นนทบุรี : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2551). การกำหนดและจำแนกตำแหน่ง : เอกสารบรรยาย. นนทบุรี : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- สำนักงานมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ 2552-2553. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2553). อภิธานศัพท์การประกันคุณภาพการศึกษา (QA Glossary). กรุงเทพมหานคร : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2552). ตัวบ่งชี้และสถิติทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ สกสศ ลาดพร้าว.
- สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ. (2549). แนวทางการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ด้วย Competency Based Learning. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- สุวรรณนิ คณาววัฒน์ และคณะ. (2557). การบริหารจัดการกลยุทธ์เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน). วารสารสมาคมนักวิจัย. 19(2) (พฤษภาคม – สิงหาคม 2557), 136-144.
- อนันต์ชัย คงจันทร์. (2550). การจัดการทรัพยากรมนุษย์โดยพื้นฐานสมรรถนะ. การงบประมาณ, 4(12), 37-45.
- อนุวัติ คุณแก้ว. (2556). การพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- โอริสา ชุมพงศ์ อนิวัช แก้วจางค์ และอรจันทร์ ศิริโชติ. (2557). ขีดความสามารถ และความต้องการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่. การประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติ และนานาชาติ ครั้งที่ 5 วันที่ 16 พฤศจิกายน 2557. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.hu.ac.th/Symposium2014/proceedings/data/3403/3403-4.pdf>

ภาษาอังกฤษ

- Azenvedo, A., Apfelthaler, G. & Hurst, d. (2012). Competency development in business graduates: An industry-driven approach for examining the alignment of undergraduate business education with industry requirements. The International Journal of Management Education. 10(1), 12-25.
- Creswell, J. W. (2003). Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches. (2nd ed.). Thousand Oaks, CA : Sage.
- _____. (2007). Design and conducting mixed methods Research. Thousand Oaks, CA : Sage Publications.
- Cronbach, L. J. (1974). Essentials of Psychological Testing. 3rd ed. New York : Harper & Row Publisher.
- Kamarudin, H. S. (2013). Critical Success Factors of Technopreneurship in the Creative Industries: A Study of Animation Ventures. Society of Interdisciplinary Business Research. 2(1), 1-37.
- Maxwell, J.A. & Loomis, D.M. (2003). Mixed methods design; an alternative approach. In Tashakkori, A. & Teddlie, C. (Eds.). Handbook of mixed methods in social and behavioral research. Thousand Oaks, CA : Sage.
- Pole, K. (2007). Mixed Method Designs: A Review of Strategies for Blending Quantitative and Qualitative Methodologies. Mid-Western Educational Researcher. 20(4), 1-4.
- Tashakkori, A. & Teddlie C. (2003). Handbook of mixed methods in social and behavioral research. Thousand Oaks, CA : Sage.

ภาคผนวก
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เค้าโครงคำถามเพื่อการสัมภาษณ์
การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1. ท่านมีความคิดเห็นต่อสภาพการศึกษาไทยในปัจจุบันอย่างไร
2. ท่านคิดว่าบทบาทหน้าที่ของมหาวิทยาลัยไทย นอกเหนือจากพันธกิจต่างๆ ที่ได้ถูกกำหนดไว้มีอะไรบ้าง
3. ท่านคิดว่าภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยไทยในปัจจุบัน และกลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอย่างไร
4. ****ถามคำภายใน**** ท่านคิดว่าภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยของท่านเองเป็นอย่างไร
5. ****ถามคำนอกที่รู้จัก มทรพ.**** ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อย่างไร
6. จากความคิดของท่าน การจะส่งเสริมภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยควรไปในทิศทางใด
7. ท่านมองว่าการจัดการศึกษาทางสื่อสารมวลชนในปัจจุบันดีพอหรือไม่ และควรมุ่งไปทางใด
8. ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มหรือทิศทางการทำงานของวงการสื่อสารมวลชนในอนาคต
9. ท่านคิดว่าแนวโน้มการจัดการศึกษาทางสื่อสารมวลชนเปลี่ยนไปหรือไม่ และเปลี่ยนไปในทิศทางใด
10. ข้อเสนอแนะเพื่อการจัดการศึกษาทางสื่อสารมวลชนเพื่อให้สอดคล้องกับกระแสสังคมหรือบทบาทที่เปลี่ยนแปลงไปของนักสื่อสารมวลชน
11. การจัดการศึกษาเป็นพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัย ท่านคิดว่าจะทำอย่างไรให้คนทั่วไปได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของทางมหาวิทยาลัย
12. ในมุมมองของท่านคิดว่า มทร.พระนคร สามารถแข่งขันกับสถาบันอื่นๆ ได้ในระดับใด และในส่วนของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ท่านคิดว่าสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและสามารถแข่งขันกับสถาบันอื่นๆ ได้ในระดับใด
13. การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของ มทร.พระนคร และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ในปัจจุบันเพียงพอหรือไม่ ถ้าไม่เพียงพอ ควรจะเพิ่มการประชาสัมพันธ์ในด้านใด
14. ท่านมีแนวคิดในการนำมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครหรือคณะเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าสู่การแข่งขันกับสถาบันอื่นๆ อย่างแข็งแกร่ง และแตกต่างจากสถาบันการศึกษาอื่นๆ
15. มุมมองที่มีต่อคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มทร.พระนคร
  - 15.1 ท่านคิดว่าการบริหารจัดการภายในคณะเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอย่างไร
  - 15.2 ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเหมาะสมกับการทำงาน และเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้หรือไม่
  - 15.3 บุคลากรของคณะฯ เป็นอย่างไร ในสายวิชาการและสายสนับสนุน

แบบสอบถาม

การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คำชี้แจง 1. การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นการศึกษาเพื่อสะท้อนมุมมองของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระนครเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงของคณะฯ ที่สามารถค้นหาตัวบ่งชี้ความสำเร็จที่สามารถนำมาพัฒนาเป็นจุดแข็งเพื่อใช้ในการแข่งขันกับองค์กรภายนอก ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะนำมาเป็นแนวทางในพัฒนากลยุทธ์เพื่อการพัฒนาคณะฯ ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันต่อไป

2. แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความสามารถในการแข่งขันของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มทร.พระนคร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ

- 1. ผู้บริหารคณะ/มหาวิทยาลัย
- 2. บุคลากรของคณะ
- 3. นักศึกษาปัจจุบัน
- 4. ศิษย์เก่า
- 5. สถานประกอบการ
- 6. ผู้ปกครอง
- 7. ประชาชนรอบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

โปรดทำเครื่องหมาย ในช่อง เพื่อแสดงความคิดเห็นของท่านตามความเป็นจริงเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ระดับความสามารถในการแข่งขันของ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านหลักสูตร					
1. เน้นการผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ					
2. มีความทันสมัยเหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน					
3. สามารถผลิตบัณฑิตพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน					
4. มีองค์ความรู้เชิงวิชาการครบถ้วน					
5. เน้นรายวิชาเพื่อการประกอบอาชีพ					
ความคิดเห็นเพิ่มเติม	....				
ด้านการจัดการศึกษา					
1. มีการจัดการศึกษาที่หลากหลายรูปแบบ					
2. มีกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการทำงาน					
3. มีการจัดการเรียนการสอนที่นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจริง					
4. ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่สามารถทำงานได้เลย					
5. บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสามารถเข้าทำงานในสายวิชาชีพได้จริง					
ความคิดเห็นเพิ่มเติม	....				

ระดับความสามารถในการแข่งขันของ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
ด้านบุคลากร					
1. อาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์และชำนาญ ในวิชาชีพ					
2. อาจารย์มีความพร้อมในการให้คำแนะนำ นักศึกษา					
3. อาจารย์มีผลงานเป็นที่ยอมรับ					
4. อาจารย์มีการเผยแพร่ผลงานอย่างสม่ำเสมอ					
5. บุคลากรสายสนับสนุนที่เพียงพอต่อการ ให้บริการ					
6. บุคลากรให้บริการด้วยความรวดเร็ว					
ความคิดเห็นเพิ่มเติม					
ด้านสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้					
1. มีห้องเรียนที่ทันสมัย เพื่อใช้ในการจัดการ เรียนการสอน					
2. มีการจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อมเหมาะสมแก่ การเรียนรู้					
3. มีบริเวณภายในและภายนอกอาคารสะอาด และมีพื้นที่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมและการ เรียนการสอน					
4. มีเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการ สอน รวมถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุม รวดเร็ว ในการทำงาน					

ระดับความสามารถในการแข่งขันของ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
5. มีการใช้เทคโนโลยีในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารผ่านเว็บไซต์และช่องทาง Social media หลากหลายช่องทาง ทำให้เข้าถึง ข้อมูลได้สะดวก					
ความคิดเห็นเพิ่มเติม					
ด้านชื่อเสียงและเครือข่ายศิษย์เก่า					
1. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศมีชื่อเสียงเป็นที่ ยอมรับของคนในสังคม					
2. มีศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จและมีชื่อเสียงเป็น ที่ยอมรับ					
3. มีเครือข่ายศิษย์เก่าที่เข้มแข็งพร้อมสนับสนุน การจัดกิจกรรมของคณะ					
4. มีที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนเดินทางสะดวก					
5. มีเครือข่ายศิษย์เก่าที่เข้มแข็งส่งผลให้เกิด เครือข่ายการสร้างงานให้กับรุ่นน้อง					
6. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มทร.พระนคร มีอัตลักษณ์ที่ชัดเจน					
ความคิดเห็นเพิ่มเติม					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณสำหรับความกรุณาในการตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยรวมคนที่ 1

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นายอรรถการ สัตยพานิชย์
(ภาษาอังกฤษ) Mr.Arttakarn Sattayapanich
2. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์
3. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
โทร. 02-282-9009 ต่อ 6820 โทรสาร 02-628-5204
โทรศัพท์มือถือ 081-6975250 e-mail: arttakarn.s@mutp.ac.th
4. ประวัติการศึกษา
ปริญญาโท : นศ.ม. (การสื่อสารมวลชน)
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปริญญาตรี : ศศ.บ. (บรรณารักษศาสตร์)
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
นศ.บ. (การสื่อสารมวลชน)
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
5. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ
การตลาด / การสื่อสารการตลาด
6. ผลงานวิจัย
อรรถการ สัตยพานิชย์. (2557). ทักษะคติของกลุ่มผู้รับสารในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลต่อโครงการเพื่อสังคมของหน่วยงานที่มีการใช้ภาพยนตร์โฆษณาเพื่อสร้างภาพลักษณ์องค์กร. วารสารวิจัยและพัฒนาวิจัยองค์กรในพระบรมราชูปถัมภ์. ปีที่ 9 ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม 2557.
อรรถการ สัตยพานิชย์. (2558). 50 ปี ส่วนประสมทางการตลาด สู่อารตบโตรองศาสตรการสื่อสารการตลาดแบบครบวงจร จากมุมมองนักวิชาการและนักสื่อสารการตลาด. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคม มหาวิทยาลัยบูรพา. ปีที่ 23 ฉบับที่ 42 พฤษภาคม – สิงหาคม 2558.
อรรถการ สัตยพานิชย์. (2558). การสื่อสารความรับผิดชอบต่อสังคมสู่การสร้างตราสินค้า. วารสารวิชาการศิลปศาสตร์ประยุกต์. ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558.
อรรถการ สัตยพานิชย์. (2558). การสร้างตราสินค้าผ่านกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร. วารสารนักบริหาร. ปีที่ 35 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2558.

ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 2

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นางกชพรรณ กระจุกฤษ์
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mrs. KOTCHAPHAN KATUROEK
2. ตำแหน่งปัจจุบัน นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
3. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
โทร. 02-665-3777 ต่อ 6802 โทรสาร 02-665-3777 ต่อ 6802
โทรศัพท์มือถือ 086-1685453 e-mail: kotchaphan.s@rmutp.ac.th
4. ประวัติการศึกษา
ปริญญาโท : ศศ.ม. (การสื่อสารการตลาด)
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ปริญญาตรี : บธ.บ. (สาขาวิชาการตลาด)
มหาวิทยาลัยรังสิต
5. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ
การบัญชี
6. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย
การค้นคว้าอิสระเรื่อง การรับรู้และการจดจำโฆษณาแฝงในละครซิตคอมเรื่องบ้านนี้มีรักที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้า

ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 3

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาวนภาพร ภูเพ็ชร
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Miss NAPAPORN PHUTHET
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3102200447608
3. ตำแหน่งปัจจุบัน นักวิชาการศึกษา
4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
โทร. 02-665-3777 ต่อ 6817 โทรสาร 02-665-3777 ต่อ 6802
โทรศัพท์มือถือ 089-9623445 e-mail: napaporn.p@mutp.ac.th
5. ประวัติการศึกษา
ปริญญาโท : ศศ.ม. (การสื่อสารการตลาด)
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ปริญญาตรี : วท.บ. (วิทยาการคอมพิวเตอร์)
มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ
- การประกันคุณภาพการศึกษา
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย
วิทยานิพนธ์เรื่อง ปัจจัยการสื่อสารการตลาดที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการชื้อนมเปรี้ยว
พร้อมดื่มของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร